

En dødelig pandemi eller en farlig konspirasjonsteori?

*En studie av kommentarfeltet tilhørende
høyreorienterte alternative medier*

Shayan Miran Wasta

Masteroppgave i statsvitenskap
45 studiepoeng

Institutt for statsvitenskap

UNIVERSITETET I OSLO

Våren 2022

Ordtelling: 29 261

Kandidatnummer: 97

En dødelig pandemi eller en farlig konspirasjonsteori?

*En studie av kommentarfeltet tilhørende
høyreorienterte alternative medier*

Shayan Miran Wasta

© 2022 Shayan Miran Wasta

En dødelig pandemi eller en farlig konspirasjonsteori?

<http://www.duo.uio.no/>

Printed: Representralen, University of Oslo

Sammendrag

Hva skjer i et møte med et nytt og usikkert fenomen? I begynnelsen av pandemien var medielandskapet preget av sterk usikkerhet, og ga ulike aktører muligheten til å innramme covid-19 viruset etter sine egne narrativ og fortellinger. Hvordan har lesere av høyreorienterte alternative medier forholdt seg til pandemien? Oppgaven undersøker hvordan lesere av høyreorienterte alternative medier diskuterer og forstår pandemien i kommentarfeltet til Resett.

Denne oppgaven bruker data samlet fra publiserte kommentarer på Resett sitt kommentarfelt under pandemien fra desember 2019 til mars 2022. Ved å bruke en emnemodelleringsanalyse (LDA) finner oppgaven at kommentarfeltet tilhørende Resett er i stor grad preget av konspirasjonsteorier, feilinformasjon og vaksineskepsis. Diskusjonene viser at koronavaksiner ble debattert i en større grad, hvor majoriteten av leserne uttrykker stor vaksineskepsis. Leserene har allerede en etablert mistillit i møte med dette nye fenomenet, og bruker usikkerheten til sitt eget formål.

Leserne innrammer covid-19 pandemien med konspirasjonsteorier og fortellinger som passer deres verdensbilde, og hevder pandemien er "hoax". Kommentarfeltet tilhørende Resett blir brukt som en arena hvor de ulike leserne møtes og diskuterer informasjon de har hentet fra andre alternative plattformer. Majoriteten hevder at den største trusselen verden står ovenfor ikke er viruset. Leserene mener den største fienden og trusselen er innvandrere og Islam, to aktører slått sammen til en.

Forord

Så var jeg endelig i mål med masteroppgaven som har vært både spennende og krevende. Denne oppgaven markerer slutten på min tid som student. Vemodig, men fint.

Jeg vil først og fremst takke min veileder, Øyvind Bugge Solheim. Han har ikke bare vært en engasjerende og dyktig veileder, men han har også brukt tid og krefter for å lære meg koding. Takk for at du alltid motiverte meg selv om jeg satt fast med de samme kodene i flere måneder. Denne oppgaven hadde aldri blitt til hadde det ikke vært for din behjelpelighet og engasjement.

Mine foreldre, Daya ü Baba, takk for alt dere har gjort og gjør for meg.

Det er mange jeg vil takke for å ha vært ved min side under denne tidsperioden. Takk til min kodepartner Amandine Toso, sammen begikk vi oss ut på noe vi hadde ingen kunnskap om. Vi lærte oss koding, og vi leverte! Ikke minst må jeg takke min faste lesepartner Torunn Festøy. Sene kvelder på Georg Sverdrups har bare vært koselig med deg ved min side. Sammen har vi stått på og motivert hverandre!

Videre vil jeg takke mine gode og nære venner som har stilt opp for meg. Takk for at dere har støttet og motivert meg hver eneste dag, og for all hjelp med korrekturlesing.

Innholdsfortegnelse

1 INTRODUKSJON	1
1.1 RESETT SOM CASE	6
1.2 OPPGAVENS GANG	8
2 DET TEORETISKE RAMMEVERKET	10
2.1 YTRE HØYRE	10
2.2 HVA ER ALTERNATIV MEDIA?	11
2.2.1 Høyreorienterte alternative medier	13
2.2.2 Kritikk av tradisjonelle medier	15
2.3 RESETT SOM EN MOTOFFENTLIG DISKURS I DET NORSKE MEDIELANDSKAPET	16
2.4 KOMMENTARFELT SOM EN ARENA FOR MOTPUBLIKUM	17
2.5 BRUKERE AV HØYREORIENTERTE ALTERNATIVE MEDIER	18
2.6 KONSPIRASJONSTEORIER	21
2.6.1 Eksistensielle motiver	21
2.6.2 Troen på konspirasjoner	23
2.7 YTRE HØYRE UNDER PANDEMIEN	24
2.7.1 Mistillit til medier	25
2.7.2 Feilinformasjon om pandemien	26
2.7.3 Koronavaksiner	27
2.7.4 Vaksineholdninger hos ytre høyre	28
2.7.5 Politisering av koronavaksiner	29
2.7.6 Reaksjoner til restriksjoner	30
2.8 FORVENTNINGER TIL OPPGAVEN	31
3 METODE	33
3.1 VALG AV DATA	33
3.1.1 Valg av case	33
3.1.2 Tekst som data	34
3.1.3 Ethiske begrensninger	34
3.2 DATAINNSAMLING	36
3.2.1 Webscraping	36
3.2.2 Prosessering og Rensing	38
3.2.3 Emnemodellering	39
3.2.4 Tidsanalyse	41
3.3 BRUKERPROFILENE	42
3.4 RELIABILITET	43
3.5 OPPSUMMERING	44
4 ANALYSE	45
4.1 EMNEMODELLEN	46
4.1.1 Overordnet kategorier	50
4.2 UTVIKLING AV TEMAER OVER TID	52
DISKUSJONENE I KOMMENTARFELTET	53
4.3 KORONAVAKSINER	53
4.3.1 Koronavaksiner	53
4.3.2 Vaksinehåndtering	56
4.4 KONSPIRASJONSTEORIER OG FEILINFORMASJON	57
4.4.1 Mirakelkurer og feilinformasjon	58
4.4.3 Konspirasjonsteorier	60
4.4.4 Konspirasjonsteorier og feilinformasjon	63
4.5 DØDSFALL	66
4.5.1 Dødsfall	66
4.5.2 Smitte og dødsfall	67
4.6 TILTAK OG RESTRIKSJONER	68

4.6.1 Informasjon	68
4.6.2 Tiltak og restriksjoner	68
4.6.3 Nedstenging og restriksjoner	70
4.6.4 Innføring av tiltak.....	70
4.6.5 Koronatester.....	71
4.7 ANDRE TEMAER OG HENDELSER	72
4.7.1 Økonomi	72
4.7.2 Internasjonale relasjoner	73
4.7.3 Demonstrasjoner og hendelser	74
4.7.4 Innvandrere	76
4.7.5 Mediemistillit.....	78
4.7.6 Kommentarfeltet.....	80
4.7.7 Norsk politikk	81
4.8 OPPSUMMERING	82
5 DISKUSJON	83
5.1 HOVEDFUNN.....	84
5.2 KORONAVAKSINER	85
5.2.1 Vaksineskepsis.....	86
5.3 OMFANGET AV KONSPIRASJONSTEORIER	86
5.3.1 Hvorfor er konspirasjonsteorier så utbredt i det norske tilfellet?	87
5.3.2 Fiendebildet.....	88
5.4 INTERNETTS ROLLE	88
5.5 MISTILLIT TIL MEDIER.....	89
5.6 INNVANDRERE	90
5.7 MOTSIGELSER	92
5.8 HVA SIER BRUKERNE?	92
6 KONKLUSJON	94
LITTERATURLISTE;.....	95

Liste av figurer

FIGUR 2. 1 DATAINNSAMLING	36
FIGUR 2. 2 LADNING AV EMNEMODELLEN	40
FIGUR 2. 3 TIDSANALYSE MÅLING	41
FIGUR 2. 4 BRUKERNES AKTIVITET	42
FIGUR 4. 1 FEM OVERORDNET KATEGORIER	50
FIGUR 4. 2 TIDSANALYSE MED EMNER	52
WORDCLOUD 1 KORONAVAKSINER	53
WORDCLOUD 2 MIRAKELKURER OG FEILINFORMASJON	58
WORDCLOUD 3 KONSPIRASJONSTEORIER	60
WORDCLOUD 4 KONSPIRASJONSTEORIER OG FEILINFORMASJON	63
WORDCLOUD 5 INTERNASJONALE RELASJONER.....	73
WORDCLOUD 6 DEMONSTRASJONER OG HENDELSER	75
WORDCLOUD 7 INNVANDRERE	77
WORDCLOUD 8 MEDIEMISTILLIT	79

Liste av tabeller

TABELL 1: BRUKERPROFILER	20
TABELL 4. 1 EMNE 1 TIL 10.....	46
TABELL 4. 2 EMNE 11 TIL 20.....	46
TABELL 4. 3 KATEGORIEN KORONAVAKSINER	47
TABELL 4. 4 KATEGORIEN KONSPIRASJONSTEORIER OG FEILINFORMASJON.....	47
TABELL 4. 5 KATEGORIEN RESTRIKSJONER	48
TABELL 4. 6 KATEGORIEN DØDSFALL	48
TABELL 4. 7 KATEGORIEN TEMAER OG HENDELSER	49

1 Introduksjon

«But we're not just fighting an epidemic; we're fighting an infodemic.

Fake news spreads faster and more easily than this virus, and is just as dangerous» (WHO 2020).

Det som så ut til å være et virus som skulle være langt unna og ubetydelig for folk flest, viste seg å bli en global pandemi som rammet for en hel verden. De første tegn til bekymringene vedrørende en mulig pandemi med alvorlige konsekvenser for sårbare individer og samfunn på globalt nivå ble først avvist som panikkangst. Denne sykdommen ble i de tidlige stadiene ofte omtalt som en vanlig «sesonginfluensa» i både medierapportering og nettdiskusjoner (Boberg et al 2020). Men Covid-19 pandemien har unektelig representert en mer akutt utfordring for folkehelsen enn det lignende overførbare sykdommer har gjort det siste tiåret (Wollebæk et al 2022). Helsetiltakene som ble iverksatt på et globalt nivå for å bekjempe spredningen av viruset skapte forvirring blant befolkningen over hva som er gjort samt hva som er riktig å gjøre (Vieten 2020)

Pandemien har ikke bare hatt betydelige politiske, økonomiske og samfunnsmessige konsekvenser, den har også påvirket media og kommunikasjonssystemer på enestående måter (Boberg et al 2020). Parallelt med den globale spredningen av selve viruset utviklet det seg en annen form for pandemi som gikk viralt og potensielt var farlig på sin egen måte.

Konspirasjonsteorier, falske rykter, feilinformasjon og løgner om pandemien ble spredt i store skala ved hjelp av sosiale medier og gjennom disse mediene kunne folk finne informasjon om sykdomsrisikoen så vel som tolkningen av den. Medier besitter makten til å endre hvordan folk oppfatter disse farene ettersom enkeltpersoner kan selv behandle dataene som er relevante for risikoen (Chou, Oh, og Klein 2018)

Blant spredningen av denne falske informasjonen om koronaviruset har påstander som søker og diskreditert eller bagatellisert trusselen av viruset vært ganske fremtredende. Hyppige påstander om at viruset ikke er verre enn en alminnelig influensa eller at det hele er en bløff (Bruns, Harrington, og Hurcombe 2020). Det var imidlertid ikke bare anonyme lovbrøtere som bidro til offentlig forvirring i spredningen av falsk informasjon, alternative medier ble mistenkt for å spre slike rykter og villedende informasjon, ofte av politiske grunner og basert på deres selvdefinerte perspektiver (Boberg et al 2020).

De første mediedekningene av covid-19 viruset møtte utfordringer med å formidle fakta om den til nå ukjente sykdom til et informasjonssøkende publikum, og skapte oppmerksomhet (Dietrich et al 2020). På digitale plattformer som Twitter, Facebook og Instagram ble ulike typer informasjon spredt om viruset, noe av det inneholdt feilaktig informasjon.

Medielandskapet som var preget av sterk usikkerhet ga ulike aktører muligheten til å forsterke falske nyheter og vitenskapelig feilinformasjon, og dermed påvirke oppfatningen av risiko innenfor ideologisk underordnede kulturelle grupper (Huynh 2020)

Alternative medier gir lesere et alternativt innhold sammenlignet med de tradisjonelle etablerte mediene (Holt 2019, 13), og internets evne til å gi en bred rekkevidde med få ressurser gjør det mulig å motvirke individers manglende tilgang til etablerte medier. De siste tiårene har alternative medier innenfor høyreorienterte diskurser blitt stadig mer fremtredende og med tiden fått innflytelse i vår offentlige diskurs. Det har vært en økning av høyreradikale og innvandringskritiske alternative medier parallelt med en normalisering av høyrevridd diskurs i offentligheten (Atton 2006, 574). Lesere av alternative medier har ofte høy mistillit til tradisjonell medier, og denne mediemistilliten er ganske utbredt innenfor ytre høyre. Under pandemien har konspirasjonsteorier fått stor popularitet i høyreorienterte online miljøer, og lagt til rette for organisering av radikale diskurser og bevegelser som anti-vaksinering og klimafornektelse (Rooke 2021). I en tid preget med usikkerhet, feilinformasjon og konspirasjonsteorier hvor verden står ovenfor et nytt fenomen er det nødvendig å belyse hvordan lesere av høyreorienterte alternative medier posisjonerer seg. Hvordan stiller de seg til de alternative synspunktene de får servert om et ukjent virus som vi i begynnelsen verken kjente opphavet til eller omfanget av? Hvordan forholder de seg til tiltak og restriksjoner som innskrenker deres private liv?

Denne oppgaven stiller følgende spørsmål:

Hvordan blir covid-19 pandemien forstått og diskutert i høyreorienterte alternative medier?

Denne oppgaven skal studere lesere av høyreorienterte alternative medier, da det tidligere ikke har blitt gjort mye forskning på hvem de er og hvordan de bidrar i den høyreorienterte diskursen. Det er gjort få undersøkelser på kommentarfelt tilhørende høyreorienterte alternative medier, og i Norge er det hittil ikke blitt gjort. Målet med denne oppgaven er å undersøke hva som foregår i kommentarfeltet, og i hvilken grad norske lesere benytter kommentarfeltet som en debattarena. Alternative medier eksisterer som en opponent og motvekt til det mer tradisjonelle og etablerte media. Forskning på alternativ medier viser at pandemien har endret diskursen hos høyreorienterte alternative medier (Rooke 2021), og det er derfor interessant å undersøke om pandemien påvirker leserens perspektiv og forståelse.

Fellesnevner for høyreorienterte alternative medier er at de stiller seg svært kritisk til innvandring og Islam, og mye av innholdet de publiserer på sine nettsider omhandler slike temaer. Internett har blitt en viktig form for politisk kommunikasjon, spesielt for individer i ytre høyre (Müller et al 2017). Til tross for at alternative medier ikke produserer mye originalt innhold selv oppfatter de seg selv som en rival og deres plikt er å kritisere tradisjonelle medier sine deknings av nyheter. I en utforskende studie av norske høyreorienterte alternative medier påpeker Tine Figenschou og Karoline Ihlebæk at slike medier implementerer ulike strategier for å legitimere kritikken av tradisjonell media ved å posisjonere seg selv som insiders, eksperter, ofre, borgere og aktører (Figenschou og Ihlebæk 2019).

Flere forskere påpeker at forskningsfeltet mangler kunnskap når det kommer til lesere av høyreorienterte alternative medier (Noppari, Hiltunen, og Ahva 2019; Schulze 2020; Vieten 2020; Schwarzenegger 2021). Hvem er disse leserne av høyreorienterte alternative medier, og hvordan forholder de seg til det deres valgte medier publiserer? I hvor stor grad er de med på å debattere og videreføre diskursen som høyreorienterte alternative medier legger til rette for? Tidligere har det vært lite fokus på lesere av alternative medier, derimot har forskningsfokuset i stor grad fokusert på avsenderen og innholdet i mediene (Atton 2006). Det finnes litteratur på innhold, hva de alternative mediene publiserer og hvordan de forholder seg til tradisjonelle medier (Figenschou og Ihlebæk 2019; Haller, Holt, og de La Brosse 2019; Nygaard 2019; Heft mfl. 2020; Boberg mfl. 2020; Müller og Schulz 2021; Mayerhöffer 2021). Noen forskere

utrykte tidlig at feltet behøvde mer kunnskap om publikum (Rauch 2007). Tatt dette i betraktning ønsker denne oppgaven å løfte opp forskning på publikum på lesere av alternative medier på det nivået til kunne si hva som blir sagt i deres debattarenaer og deres forståelse av innholdet de leser. Ved å bygge på tidligere forskning om høyreorienterte alternative medier skal denne oppgaven gjøre nybrottsarbeid ved å gi innsikt til leseres diskusjon i kommentarfeltet. Oppgaven bidrar til forskningsfeltet ved å undersøke hvordan informasjon om pandemien sirkuleres og forstås i debattarenaen deres, som er Resett sitt kommentarfelt i dette tilfellet, og hvordan diskusjonen endrer seg over tid.

Oppgaven foreslår å se spesifikt på en type interaktiv funksjon, kommentarfeltet til alternative medier, for å besvare problemstillingen. Kommentarfelt gir et unikt og konstruktiv rom for offentlig diskurs. En viktig funksjon av internett er invitasjonen for publikum og lesere til å kommentere på innholdet til det nyhetsmedier publiserer (Manosevitch og Walker 2009). Ved å tilby allmenheten muligheten til å tenke over og bidra med sine perspektiver, meninger eller ekspertise til journalistikk innhold, åpner mediene for en mulighet for å fremme offentlig debatt (Campbell 2000, 691). Det er imidlertid utført mindre forskning på innholdet i leserkommentarene til selve nettstedene. Et slikt forhold mellom det offentlige og journalistiske kommentarer kan ha viktige implikasjoner for demokratisk praksis. En slik forbindelse kan også ha viktige implikasjoner for journalistisk praksis da disse leserne aktivt engasjer seg i avisen, journalistene og innholdet de produserer (Manosevitch og Walker 2009).

De fleste er kjent med kommentarfelt til nettsidene til nyhetsmedier, hvor de aller fleste lar leserne sende inn sine meninger, perspektiv og stemme til innhold som er skrevet av journalistene og skribenter. Kommentarer sendes generelt gjennom et forum eller felt som er tilgjengelig på slutten av en artikkel. Noen nettsider krever at leserne registrerer seg på enten nettstedet eller forumet de bruker, og krever vanligvis ikke at brukerkommentatorene bruker sine ekte navn (Hermida og Thurman 2007).

Brukerkommentarer til meningsjournalistikk på nett har potensialet til å fremme offentlig debatt på flere måter. Lesere kan gi innsikt i aspekter ved saken som ikke vurderes i avisinnholdet. Slike kommentarer kan fremkalle vitnesbyrd fra personlig erfaring eller spesifisere individuelle bekymringer og implikasjoner som er nødvendige for å skape en effektiv løsning (Gastil 2008). Disse brukerkommentarene kan også gi et mangfold av

perspektiver som er vanskelig å representere i en enkel redaksjon. Et slikt mangfold av meninger er et kritisk aspekt ved offentlig overveielse (Mutz 2006), og offentlig problemløsning (Page 2008; Manosevitch og Walker 2009). Brukerkommentarer er en interaktiv funksjon mellom journalister og publikum, og slike diskusjoner kan gi et viktig koblingspunkt og anerkjenne innbyggernes potensiale til å bidra til politiske spørsmål i stedet for å plassere leserne i posisjonen som publikum eller «lyttere» til en samtale mellom «eksperter» (Campbell 2000, 691).

Forskning som setter søkelys på publikum og lesere av høyreorienterte alternative medier er fremdeles sjeldne, og mer sjelden er forskning på kommentarfeltet som en debattarena. Denne oppgaven bruker en av Norges mest populære alternative medium på høyresiden, Resett, som case. Så og si alle nettaviser gir mulighet for brukergenerert innhold som kommentarer. Leserkommentarer i form av brev eller innlegg til redaktøren er ikke et nytt fenomen, men kommentarer som blir publisert online kommer frem til både andre lesere og aktører raskere. Registrerte brukere kan skrive kommentarer direkte på slutten av et innlegg, og dermed gi andre lesere tilgang til disse kommentarene mens de engasjerer seg i en spesifikk artikkel (Muis, Klein, og Dijkstra 2020). På denne måten blir kommentarfeltet en debattarena hvor ulike individer kan kommunisere og debattere ulike temaer. Harlow (2015) og Belmonte, Chornet og McCabe (2013) har hver undersøkt brukerkommentarene til nettavisers nettsider, og de oppdaget at fremmedfiendtlige kommentarer er vanlig og utbredt i deres respektive nettkontekster.

Det er en stor demokratisk verdi i muligheten som kommentatorer får til å motarbeide tradisjonell medias perspektiv i det digitale rom med alternative synspunkter. For å utnytte internetts fulle potensial som en intensjonell markeds plass for ideer, så må ikke bare alternative synspunkter slippes til i den offentlige diskusjonen, den må også vurderes rettferdig av debattanter og publikum (Guttman 2012). Kommentarfelt er blitt valgt som undersøkelsesobjekt da det er spesielt egnet for lesere å utfordre tradisjonell media for å kunne uttrykke alternative synspunkter. Ved å undersøke brukerkommentarer kan en gi ny teoretisk innsikt til det deliberative potensialet til nettdiskusjoner i kommentarfelt og andre steder. Det er viktig å ta i betraktning den sterke polariseringen som karakteriserer dagens nyhetspublikum når det gjelder mistillit når man undersøker kommentarfelt (Guttman 2012)..

Kommentarfelt er unike plattformer i den grad at de tiltrekker seg et stort antall heterogene brukere og åpner for en direkte konkurranse mellom mediediskurser og lesere i det digitale rom.

1.1 Resett som case

Denne oppgaven bruker Resett sitt kommentarfelt som case for å besvare problemstillingen. Resett er et av Norges mest populære høyreorienterte alternative medier (Newman 2019), og opplyste selv at de har hatt over 500 000 unike brukere hver måned i 2020 (Resett 2020). Resett blir forstått som en høyreorientert aktør, og dette på bakgrunn av de først og fremst er et alternativt medium som publiserer innhold om innvandring og Islam, som kan kategoriseres som innvandreriendelig og kritisk. I sine egne retningslinjer kjent som «resett-plakaten» presiserer de at de ønsker å være kritisk til makt, og kjempe for de som ikke kommer til ordet, noe som innebærer «også å kritisere og være et alternativ til de etablerte mediene» (Resett u.å). Punkt 4 i Resett-plakaten sier at de skal ta parti med «mannen i gata» og gå imot makta når det er nødvendig. Videre påstår Resett at de er partipolitisk uavhengig, men de forbeholder seg retten «til å vise våre preferanser i konkrete saker og ved valg».

Resett ble etablert i 2017, med Helge Lurås som ansvarlig redaktør. Nettavisen mottar ikke noe form for statlig støtte men henter sine økonomiske midler fra veldedighet og fra abonnementer på nettsiden sin. Resett sine lesere er for det meste lokalisert i Norge, og de er aktive på flere sosiale medieplattformer som Facebook og Twitter. Resett sin Facebook side har 39 901 følgere, og de fleste artiklene de publiserer blir delt på Facebook av både dem og lesere (CrowdTangle¹). Mye av artiklene de publiserer er hentet fra andre medier, spesielt fra NTB. I 2020 stilte NTB nye krav til Resett om at det ikke er tillatt å ha kommentarfelt på innhold fra NTB som blir publisert på deres nettsider. Dette er på grunnlaget av at Resett ikke fikk være medlem i Redaktørforeningen. Årsaken til at NTB endret reglene for at de som ikke er underlagt Pressens faglige utvalg (PFU) ikke kan ha åpne kommentarfelt slik at de som utsettes for påstander som bryter med presseetikken i slike kommentarfelt, ikke har mulighet til å klage mediene inn for PFU. . Resett med Helge Lurås synes denne praksisen var svært problematisk, da de ønsker kommentarfelt på alle saker, da det er viktig at folk har mulighet til å kommentere stridsspørsmål og samfunnsspørsmål (Fagpressenytt 2019)

¹ CrowdTangle er blitt brukt for å måle og identifisere i hvilken grad Resett sine saker blir publisert og delt på sosiale medier

Resett har tidligere skapt overskrifter i det norske medielandskapet ved å støtte opp konspirasjonsteorier som har floreret i media. Til tross for at de oppgir at de følger vær-varsom plakaten kom Resett i hardt vær etter at de hadde publisert saker med uriktige påstander, en sak som fikk mye oppmerksomhet og kritikk var artikkelen de publiserte om valgfusk etter valget i USA. De skapte også oppstyr når de publiserte identiteten til en tidligere IS-kvinne som hadde returnert til Norge. Dette ble sett som et mulig brudd på kvinnens rett til privatliv, men Resett argumenterte i sin tid for publikasjonen med at offentlighetens krav på informasjon oppveier en enkeltpersons rett på privatliv (Akerhaug 2020).

Ifølge en rapport fra Reuters Institute for the Study of Journalism (2019) er Resett blant de største høyreorienterte alternative medieaktørene i Norge, og med seg på listen er Document og Rights. Nordmenn som bruker disse alternative mediene regelmessig, hadde mindre forskjell mellom tillit til alternative medier og tradisjonelle medier sammenlignet med de som kun har kjennskap til alternative medier. De som utelukkende har kjennskap til alternative medier stoler mindre på dem/disse enn på tradisjonelle medier. Ifølge Ihlebæk og Nygaard (2021, 6) er det en sammenheng mellom bruk av alternative medier og lavere tillit til tradisjonelle medier. Hvem er disse leserne av høyreorienterte alternativ medium i Norge, og hva er det som karakteriserer dem? I en surveyundersøkelse påpekes det at innvandringsmotstand ikke forklarer lesing av alternative medier, men at leserne er svært negative mot innvandring (Solheim 2021). Mistillit til medier er det som slår ut sterkest når det forklarer bruk av alternative medier. I survey undersøkelsen fant de at lesere av alternative medier er en subgruppe av befolkningen som har spesifikke holdninger knyttet til innvandring, populisme og ytre høyre. Spesifikt er det mistillit til media, høyreorienterte holdninger, politisk interesse og sinne som predikerer lesing av alternative medier (Solheim 2021).

Vi vet i realiteten lite om hva som skjer i kommentarfelt tilhørende alternative medier i Norge. Det er ikke forsket på tidligere og resultatene fra denne analysen kommer mest sannsynlig til å være den første av sitt slag. Hvorfor tar oppgaven sikte på å analysere et kommentarfelt og hvorfor er det viktig? Det er viktig å undersøke hvorvidt covid-19 er blitt politisert av ytre høyre, da det ikke var gitt at det skulle bli en global pandemi som rammet alle land. Pandemien er et tema som det ikke finnes noen gitte rammer for, og det er derfor svært interessant å se hvordan mennesker i ytre høyre, det oppgaven anser lesere av Resett for

å være, forstår og former pandemien i sin egen virkelighet. Gjennom forskningen utført i denne oppgaven har jeg som mål å bidra med kunnskap om lesere av høyreorienterte alternative medier, og supplere forskningsfeltet med å gi et empirisk bidrag. Dette gjør jeg ved å bygge opp et eget datasett fra over hundre tusen observasjoner fra kommentarfeltet til Resett.

1.2 Oppgavens gang

Denne masteroppgaven er delt inn i kapitler, hvor innledningskapittelet vil redegjøre for oppgavens utforming og videre gang.

Kapittel 1: Introduksjon

Introduksjonskapittelet tar redegjør tema for oppgaven, og bakgrunnen for prosjektet. Kapittelet presenterer problemstillingen, valg av case og hva som er hensikten med selve oppgaven.

Kapittel 2: Teoretisk rammeverk

I det andre kapittelet blir det redegjort for det teoretiske rammeverket som ligger til grunn for problemstillingen. Det teoretiske rammeverket består av tidligere forskning og teori knyttet til alternative medier, ytre høyre, tillit til media og ?.

Kapittel 3: Metodisk tilnærming

I det tredje kapittelet vil det bli gjort rede for den metodiske tilnærmingen i oppgaven. Det blir en gjennomgang av utforming av datasett, de metodiske valgene som er tatt, og hvorfor oppgaven har valgt å kjøre en kvantitativ tekst analyse for å besvare problemstillingen.

Kapittel 4: Presentasjon av analyse og resultater

I kapittel fire blir det presentert hovedfunnene fra den kvantitative tekstanalysen, og disse skal analyserer opp mot oppgavens teoretiske rammeverk. Hvert enkelt emne fra emnemodellanalysen blir presentert og gjennomgått.

Kapittel 5: Diskusjon

I det femte kapittelet blir det en videre diskusjon av resultatene som ble presentert i kapittel fire, og funnene blir diskutert opp mot det teoretiske rammeverket.

Kapittel 6: Konklusjon

Avslutningsvis vil dette kapitlet gi en konklusjon på funnene som er blitt presentert, og drøfte dem opp mot problemstillingen, hvordan oppgaven har bidratt til forskningsfeltet og hva som bør forskes videre på.

2 Det teoretiske rammeverket

Det teoretiske rammeverket skal oppsummere tidligere forskning på høyreorienterte alternative medier og deres lesere for å kunne plassere dem som en motoffentlighet under pandemien. Jeg knytter tidligere forskning under pandemien om høyreorienterte individer, feilinformasjon og konspirasjonsteorier opp mot det teoretiske rammeverket for å kunne forstå hvordan diskusjoner tar form i kommentarfeltet, og hva oppgaven kan forvente å finne blant kommentarene.

2.1 Ytre høyre

For å kunne forstå hvordan leserne til Resett forstår og diskuterer nyheter de leser, er det hensiktsmessig å plassere Resett som et som et alternativt medium på høyre side av den ideologiske aksens. Skillet mellom venstre og høyre har sterke aksiologiske konnotasjoner, hvor individer som tilhører hver sin side av aksens har tendens til å definere sin side med ord som er aksiologisk positive (Bobbio 1994). Samtidig som de bruker ord som er aksiologisk negative for den andre siden. Denne oppgaven følger den klassiske definisjonen av Norberto Bobbio på hva som er skillet mellom venstre- og høyresiden. Bobbio skiller mellom de på venstresiden som de som støtter prinsippet og politikk for å utjevne sosial ulikhet, mens han anser høyresiden som dem som ser på ulikhet eller hierarkisk orden uunngåelig naturlig eller til og med ønskelig. Tidligere forskning påpeker at den største forskjellen mellom venstre og høyreorientering kommer i form av holdninger mot ulikhet (Carter 2018, 161).

I motsetning til sine andre grupper, deler medlemmer av ytre høyre en autoritær tilbøyelighet, med andre ord en iboende behov for likhet, enhet og gruppeautoritet. Dette resulterer i intoleranse mot mangfold og individuell autonomi og en eller annen form for nativisme, etnisk nasjonalisme. Videre skiller Bobbio mellom demokratisk moderate og antidemokratiske ekstremister. Cas Mudde (2007) kjennetegner ytre høyre med fem kjerneprinsipper: nasjonalisme, fremmedfrykt, rasisme, antidemokrati og den sterke staten. Det er lite konsensus om hvilke av disse kombinasjonene som faktisk utgjør høyresiden, men Mudde foreslår å skille mellom noen karakteristikk for å fange opp alle bevegelser, hvor han skiller mellom nasjonalisme, rasisme og fremmedfrykt på ene siden, og antidemokrati og en sterk stat som en annen gruppe. Mudde (1995, 215) forklarer anti-demokrati som avvisning av prinsippet om likhet mellom mennesker som er i kjernen av et demokrati, og en påstand om at et fåtall naturlige ledere skal styre en stat.

Derfor blir ytre høyre i denne sammenheng sett på de grupperingene som står for etnisk nasjonalisme, ofte i kombinasjon med konspirasjonsteorier og fremmedfrykt (Haanshuus og Jupskås 2017). Grupper, organisasjoner og partier blir klassifisert som høyre-radikal dersom de operer innenfor de demokratiske grensene, mens de blir klassifisert som høyre-ekstremistisk dersom de er anti-demokratiske, og oppmuntrer eller omfavner til vold for å nå sine politiske mål (Mudde 1995, 218).

Resett blir sett på som en høyreorientert organisasjon først og fremst fordi de fremmer synspunkt som kan plasseres på høyreaksen. Resett fremmer anti-innvandring og islamkritiske holdninger gjennom sine ytringer og publiseringer. De opererer innenfor de demokratiske grensene, og oppgaven velger å se på de som en høyreorientert organisasjon på bakgrunn av hvordan de selv fremmer seg, og hvilke holdninger de har fremmet i saker de har publisert tidligere.

2.2 Hva er alternativ media?

Resett ansees som en høyreorientert organisasjon, men det er også nødvendig å plassere Resett i medielandskapet for å kunne gi et oversiktlig bilde av kommentarfeltet til Resett. Hva det innebærer når det når et medium har en ideologisk retning? Tidligere forskning på alternative medier har fokusert hovedsakelig på venstreorienterte alternative medier som har vært inspirert av anti-globalist og anti-kapitalistisk synspunkter, og har kritisert tradisjonelle medier for å være for kommersielle, korrupte og distansert fra folket (Atton 2002). I løpet av det siste tiåret har det vært oppgang i det som på ulike måter blitt beskrevet som høyreorientert media (Atton 2006; Farris et al 2017, Marwick og Lewis 2017).

En ledende forsker på alternative medier, Chris Atton, skiller alternative medier fra tradisjonelle medier på flere vis. Atton (2002, 8-9) argumenterer for at et medium skal kunne regnes som alternativt må den være tilgjengelig for folk flest uten behovet for profesjonell opplæring. Den kan ikke ha for store kapitalutlegg, og den må ta plass andre steder enn medieinstitusjoner. Atton har liberale perspektiv på hva alternative medier er, mens Kristoffer Holt ser på alternative medier fra et motoffentlig medieperspektiv. Holt (2019, 20-21) argumenterer for at alternative medier drives av ulike typer aktører som publiserer alternative rapporter og tolkninger av aktuelle hendelser. Dette er en direkte respons på oppfatning om

det perspektivet de innehar eller fremmer som de mener blir urettferdig behandlet i tradisjonelle medier. Holt hevder disse alternative mediene er reaktive, og eksisterer alltid i et opposisjonelt forhold til det som oppfattes som tradisjonell. Videre påpeker Holt at til tross for at denne definisjonen vil inkludere flere eksempler på falsk rapportering, propaganda, ekstremisme, hatefulle ytringer og høy grad av partiskhet, så kan ikke disse egenskapene antas. De må i stedet demonstreres gjennom nøye forskning i tilfeller hvor slike beskrivelser er passende (Holt 2019, 21).

Kristoffer Holt, Tina Figenschou og Lena Frischlich (2019) definerer alternative medier som selvopplevde korrektiver av tradisjonelle nyhetsmedier i en gitt sosiokulturell og historisk kontekst. Alternative medier er kontrahegemoniske, hvor målet er å påvirke opinionen med en åpen diskusjon og en agenda som de mener er underrepresentert i tradisjonelle medier. Coyer, Downumt og Fountain (2019) definerer alternative medier som medier produsert av de som er sosialt, kulturelt og politisk ekskludert. De er alltid uavhengige og ofte samfunnsfokuserte, og de kommer i form av piratradio, aktivistpublikasjoner, digitale videoeksperimenter til radikalt arbeid på nett.

Gjennomgående i definisjonene av hva alternative medier er, er det klart at det står i kontrast til tradisjonelle medier i sin eierskapsstruktur, normer for produksjon, innhold og relasjon til publikum (Leung og Lee 2014). De er et alternativt til de tradisjonelle og etablerte mediene, som ofte blir kalt for «mainstream media». Disse mediene blir kalt for «mainstream» fordi majoriteten av befolkningen benytter seg av disse mediene, og at de har eksistert lenge før de alternative mediene, og har i tillegg etablerte rutiner. I denne oppgaven omfatter tradisjonelle medier i Norge for eksempel NRK, TV2, Aftenposten, VG og Dagbladet. Disse tradisjonelle mediene har et rammeverk de følger, med profesjonelle journalister som står bak artiklene de produseres. I oppgaven anses Resett, Document og Human Right Services som et alternativt til disse, hvor det er eksempelvis er skribenter, og ikke journalister, som ofte står for publiseringene.

2.2.1 Høyreorienterte alternative medier

Alternative medier spiller på en etablert mistillit hos publikum for å tiltrekke seg lesere, og tidligere forskning påpeker at mennesker som tilhører ytre høyre i mange tilfeller er mer skeptiske til kommersielle medier enn den øvrige befolkningen (Andersson 2017).

Høyreorienterte alternative medier kan bli kategorisert som et opprør mot de medienormene og etikkene som eksisterer. Mediekritikk kan bli ansett som en del av et sunt mediemiljø, men der finnes grenser. Holt (2019, 30-31) argumenterer at når slike meninger og kritikk finner sted på alternative plattformer og ikke i offentlige plattformer, så medfører det en utfordring fra et demokratisk perspektiv. Holt mener denne mediekritikken ofte kommer av alternative medier og deres publikum har en ide om at de ikke kan være en del av opinionen på lik grunnlag, og at det kan også hindre opposisjonen i å være en del av diskusjonen som foregår. Slike medier med høyreorientert innhold er ofte preget av konspirasjonsteorier og tankeganger påvirket av konspirasjoner. Dette kan ofte sees igjen i hvordan disse mediene fremstiller muslimer (Bangstad og Helland 2019), politikere og statsapparatet (Haanshus og Jupskås 2017).

Det er noen fellesnevnerne for innholdet i høyreorienterte alternative medier, hvor nasjonalisme som en ideologi står ganske sterkt, i tillegg til konservative holdninger til sosiokulturelle forhold (Jungar og Jupskås 2014: Rydgren 2018: Ihlebæk og Nygaard 2021). I de mer ekstreme høyreorienterte alternative mediene, kan en finne innhold som betegnes som rasistisk, fascistisk og fremmedfiendtlig (Carter 2018). I Norge er de høyreorienterte alternative mediene verken ekstreme eller veldig radikale, men de belyser sensitive saker mer enn tradisjonelle medier. Medier som Resett oppleves som kontroversielle av individer som tilhører den offentlige sfæren. De som opplever slike medier som kontroversielle frykter at de bidrar til økt polarisering, rasisme og mistillit (Nygaard 2020). Dette kan sees på som en kamp mellom tradisjonelle- og høyreorienterte alternative medier, og det perspektivet publikum har på dem. På den ene siden blir tradisjonelle medier betraktet som noe bra, og deres budskap og formidling av nyheter blir truet av høyreorienterte aktører som alternative medier. Disse høyreorienterte aktørene kommer med propaganda og oppfordringer til hat. På den andre siden betrakter publikum av høyreorienterte alternative medier, tradisjonelle medier som bare en del av et større politisk spill (Holt 2020, 13).

Høyreorienterte alternative medier kritiserer de tradisjonelle mediene for å være for liberale og politisk korrekte, og mener de ikke er kritiske nok til saker de publiserer og at de holder igjen sannheten. Alternative medier ser på det som sin jobb å holde offentligheten informert om alle sider av samfunnet, noe de mener tradisjonelle medier ikke gjør. Denne polariseringen som foregår mellom tradisjonelle medier og alternative medier er stadig voksende, og tilhengere av alternative medier ser på populariteten til slike medier som nødvendig på grunn av denne polariseringen (Holt 2020, 14).

En kan skille mellom alternative medier ved å se på dem i et makro-nivå perspektiv i Norge. Ved å se på hvem som er inkludert i system for pressestøtte, om de følger presseetikk og om de er medlem av organisasjoner som har kriterier for journalistikken (Holt et al 2019).

Hallin og Mancini (2004, 67) karakteriserer det norske mediesystemet som en demokratisk korporativ der den nordiske mediemodellen representerer en distinkt klynge. Det norske mediesystemet bygger på et selvregulerende system som er preget av høy grad av en konsensus om standarder for praksis og samarbeid i journalistiske institusjoner som fagforening og presseråd. Samlet sett er tilliten til nyhetsmedier relativt høyere i Norge enn i de fleste andre europeiske land. Om lag halvparten av befolkningen stoler på de fleste nyheter, og flere norske enn EU-gjennomsnittet anser også at nyheter er frie for utilbørlig politisk eller kommersielt press. Samtidig er det nyere bevis på at folk på den politiske høyresiden er mer skeptiske til medier enn befolkningen for øvrig, og de er hyppigere brukere av norske høyreorienterte alternative medier (Figenschou og Ihlebæk 2019, 1225).

I Norge har mediebransjen egne forbund og systemer som har selvregulerende system med kriterier og regler for mediene som er medlem. Et slikt forbund er Norsk Redaktørforening, hvor Helge Lurås, Resett sin redaktør, søkte om medlemskap i 2019 men fikk avslag. Til tross for dette er det andre aktører for høyreorienterte alternative medier som fikk innvilget medlemskap. Det kan derfor være vanskeligere å se et tydelig skille mellom alternative- og tradisjonelle medier i Norge. En løsning på dette er å undersøke hva mediene skriver om, og hvordan de legger frem ulike tema som kan fastslå hvem de er. Dette er derimot utenfor oppgavens omfang, og vi skal her se nærmere på kommentarfeltet til Resett for å fastslå forholdet mellom publikum og innholdet Resett publiserer.

2.2.2 Kritikk av tradisjonelle medier

Tina Figenschou og Karoline Ihlebæk (2019) har studert høyreorienterte alternative medier i Norge, hvor de analyserte 600 nyhetsartikler som er publisert på deres nettsider. De undersøkte hvordan disse krever autoritet som mediekritikere, og hvordan mediekritikken kom til uttrykk i innleggene som ble publisert. Å utfordre den hegemoniske makten og autoriteten journalister har i tradisjonelle medier har blitt identifisert som en felles pådriver for alternative medier. Et vanlig kjennetegn ved høyreorienterte alternative nyhetsleverandører er deres tydelige mistillit til politiske og kulturelle eliter, og det de oppfatter som venstreorientert skjevhet til tradisjonelle medier. Holt (2016, 120) identifiserte problemene med masseinnvandring som en felles pådriver for det han kaller for «innvandringskritiske alternative medier», med andre ord høyreorienterte alternative medier. De anti-elitistiske og anti-immigrasjonssentimentene som motiverer høyreorienterte alternative medier overlapper med sentrale ideologiske posisjoner i populistisk kommunikasjon (Figenschou og Ihlebæk 2019, 1223).

Det er felles enighet fra medieforskere at konstruktiv av mediekritikk er nødvendig i et demokratisk samfunn, og forskere har utforsket hvordan slik kritikk bør konseptualiseres og forstås, og hvem den utføres av (Holt og Van Krogh 2010; Figenschou og Ihlebæk 2019). Wendy Wyatt (2007) karakteriseres mediekritikk som den pågående utvekslingen av debatt mellom medlemmer av pressen, mellom pressen og den av publikum, om pressens rolle og ytelse i et demokratisk samfunn. Denne normative definisjonen legger vekt på en dialogisk tilnærming og understreker behovet for at journalister engasjerer seg med det bredere samfunnet for å forberede aspekter som åpenhet, troverdighet og kvalitet. Stiernstedt (2014) viderefører dette perspektivet ved å argumentere for at formålet med kritikk er for å forbedre eller endre nyhetsmediene og skille mellom pragmatiske og internettbaserte former for kritikk (Figenschou og Ihlebæk 2019, 1225).

Til tross for at mediekritikk forstås som en nødvendig dimensjon ved demokratisk dialog, så kan den også ta en mindre konstruktiv form som i skeptisisme, kynisme, fiendtlighet eller mistillit (Figenschou og Ihlebæk 2019, 1224; Holt og Haller 2017). Wyatt (2007, 7) påstår at kynisme typisk hevder at alle nyhetsmedier er like dårlige, og tilsvarende omtaler Tsfat (2003, 67-68) medieskepsis som en subjektiv følelse av fremmedgjøring og mistillit til

tradisjonelle medier, og noe som oppleves som partisk og urettferdig. Kritikkk blir ideelt betraktet som en konstruktiv og rasjonell handling som søker på å forbedre «status quo», og kynisme forstås som en følelsesmessig dom som søker å skape mistillit. Mediekritikk kom tidligere fra «eliten», men har i dag fått nye stemmer.. Disse mediekritikerne har dukket opp gjennom blogger og kommentarfelt (Figenschou og Ihlebæk 2019, 1224). Tilliten til nyhetsmedier i Norge er som nevnt tidligere relativt høyere enn de fleste andre europeiske land, men samtidig er det nyere bevis på at folk på den politiske høyresiden er mer skeptiske til medier enn befolkningen for øvrig, og de er hyppigere brukere av norske høyreorienterte alternative medier (Figenschou og Ihlebæk 2019, 1225).

2.3 Resett som en motoffentlig diskurs i det norske medielandskapet

Nancy Fraser (1992) definerer «counterpublic», motoffentlighet, som en parallell diskurs arena hvor medlemmer av en underordnet sosial gruppe oppretter og sirkulerer motdiskurser til å formulere opposisjonelle tolkninger av deres identiteter, interesser og behov.

Motoffentligheter er basert på den oppfatningen at samfunnet er sammensatt av flere og mangfoldige offentligheter, hvor noen av dem blir enten ekskludert eller underordnet det vanlige samfunnet på grunn av ulike maktforhold. Motoffentligheter behøver ikke alltid å være underordnet i forhold til den dominerende offentlige sfæren (Warner 2002, 56-57).

Downey og Fenton (2003, 193-194) argumenterer for at motoffentligheter ikke bare eksisterer uavhengig av den dominerende offentlige sfæren, men også aktivt søker å utfordre den.

Fraser (1992) påpeker at slike offentligheter ikke alltid nødvendigvis er dydige ettersom noen er antidemokratiske, og de med demokratiske intensjoner ikke alltid er i stand til å fungere uten sine egne former for ekskludering og marginalisering.

Motoffentligheter tilhørende ytre høyre har brukt det digitale rom til å motsette seg tradisjonelle mediers innhold om innvandrere og multikulturalisme, og til å anklage journalister for å sensurere deres synspunkter (Beiler og Kiesler 2018). Motoffentligheter i ytre høyre er preget av en eksplisitt dissosiasjon fra den dominerende offentligheten, med argumenter og påstander som utfordrer synet på den dominerende diskursen. Følelsen av en kollektiv identitet har blitt et utbredt fenomen i disse online miljøene (Eckert og Chada 2013). Forskning om motoffentligheter i det digitale rom har hovedsakelig blitt analysert som et makro-fenomen (Topefl og Piwoni 2015; Kaiser og Puschmann 2017).

2.4 Kommentarfelt som en arena for motpublikum

Som nevnt tidligere er det gjort mindre forskning på hvordan motoffentlige diskurser støttes og produseres av motoffentlig publikum, som i dette tilfelle er lesere av høyreorienterte alternative medier, enten som oppmerksomme publikum eller som aktive talspersoner fra et mikronivå perspektiv. Hvordan lesere interagerer med den motoffentlige diskursen har fått lite oppmerksomhet til tross for at disse interaksjonene er ganske avgjørende for fenomenet av motoffentligheter.

Med utgangspunkt i motpublikumsteorien fra Fraser, hevder Toepfl og Piwoni (2015) at den motoffentlige diskursen deler tre hovedtrekk. Først og fremst så er motpublikum eksplisitt avgrenset fra den dominerende offentlige sfæren ved for eksempel å hevde at deres synspunkter er marginalisert i den dominerende diskursen. For det andre, i slike diskurser utfordres det dominerende offentlighetssynet med motoffentlige argumenter, med andre ord med alternative synspunkter. Det siste hovedtrekket er at den motoffentlige diskursen forsøker å skape en følelse av sosial tilhørighet blant de motoffentlige individene (Toepfl og Piwoni 2015).

Motpublikum kan dannes basert på politisk eller religiøs tro, etnisk, klasse- eller kjønnsbakgrunn, eller andre konstruerte identiteter. Det de har til felles er ofte deres engasjement i slike kontrahegemoniske praksiser som å iscenesette kollektive handlinger og etablere alternative medier (Aasen 2006). Ved å gjennomføre slike praksiser tester motpublikum reaksjonen til offentligheten, ved å ytre seg offentlig om saker og meninger de tidligere hadde skjult. Dette gjør de for å endre meningene til den dominerende offentligheten eller for å søke solidaritet med andre grupper (Aasen 2006). Medlemmer av et motpublikum har en oppfatning om at deres synspunkter er ekskludert i den dominerende diskursen, dette kommer frem i deres sosiale identitet i å tilhøre en gruppe som er diskursivt marginalisert og vanskeligstilt på grunn av deres meninger.

Når det gjelder kommunikasjonsrommene til motpublikum så har digitalisering gitt uendelige muligheter, men det må likevel påpekes at linjene mellom kommunikasjonsrommene mellom det som er den dominerende offentligheten og de til motpublikum kan til tider være uklare. Motoffentligheter har ikke som mål å kommunisere innvendig med sine egne, men også å følge det overordnet målet om å endre den dominerende diskursen (Toepfl og Piwoni 2017,

2014). Motoffentligheter er ikke bare aktive i digitale enklaver og ekkokamre, men også i digitale rom hvor de kan nå et større publikum, som i kommentarfelt under nyhetsartikler eller på sosiale medier plattformer (Toepfl og Piwoni 2017; Kuo 2018). Disse kommentarfeltene som en kommunikativ digitalt rom kan bli sett på som en «offentlig slagmark» for konkurranse hvor medlemmer av den offentlige- og motoffentlige sfæren møtes.

I denne oppgaven blir Resett definert som et høyreorientert alternativ medium, de blir betraktet som en motoffentlighet på grunn av innholdet de publiserer. Kommentarfeltet til Resett blir betraktet som en motoffentlighet hvor motpublikum møtes og diskuterer sine refleksjoner og synspunkter. Resett som en plattform har argumentert at de ønsker å være en stemme og talerør for de som ikke blir hørt og dette resoneres med hva Warner (2002) påpekte om oppfatningen om å være ekskludert på grunn av ulike maktforhold. Resett sine tidligere publikasjoner viser at de som et alternativt medium plasserer seg på høyre siden av den ideologiske aksene, hvor mye av innholdet består kritikk av innvandrere og islam. Kommentarfeltet blir betraktet som en motoffentlighet i denne oppgaven i den forstand at dette er lesere av et høyreorientert alternativt medium som kommenterer og diskuterer inne på en arena.

2.5 Brukere av høyreorienterte alternative medier

Alternative medier gir et forum for de handlingene og interaksjonene som Fraser (1990) beskrev som den motoffentlige sfære, der medlemmer av underordnede sosiale grupper oppretter og deler motdiskurser som igjen lar dem formulere opposisjonelle tolkninger av deres identiteter, interesser og behov. Aktivister er deltakere i slike motoffentlige sfærer der «kulturen» flyter gjennom ved deltakelse i både alternative medier og ved sosiale protester, og assosiasjonene med dem.

Noppari, Ilmari Hiltune og Haura Alva legger frem tre profiler av lesere av høyrevridde alternative medier. Gjennom intervjuer av finske brukere av populistiske motoffentligheter ønsker de å undersøke hvilke motivasjoner som ligger til grunn som både bruker og produsent av høyreorientert alternativt innhold (Noppari et al 2019). De tre brukerprofilene forskerne legger frem illustrer hvordan leserne kan ha forskjellige holdninger til høyreorienterte alternative medier, tradisjonelle medier og til mediers rolle i samfunnet.

Systemskeptikeren som er den første brukerprofilen, har lav tillit til media og til samfunnet generelt. Den andre er agendakritikeren, hvor brukerprofilen har sterke meninger om enkelte saker og opplever at journalistikken ikke representerer personens synspunkt og meninger på en rettferdig måte. Dette på grunn av ideologiske og politiske agendaer i mediene. Den siste brukerprofilen, tilfeldig misfornøyd, er brukerprofilen som er i mot journalisters oppførsel og er i mot tabloidisering av nyheter.

	Systemskeptikeren	Agendakritikeren	Tilfeldig misfornøyd
Journalistikk	Ser på journalistikk som et verktøy for økonomiske og politiske eliter bruker for å beholde makten. Stoler svært lite på systemet	Tror at «medie eliter» har sine egne politiske og ideologiske agendaer som er snevret inn i journalistikken.	Tror individuelle journalister forårsaker partisk journalistikk, og kritiserer trender som tabloidisme og kommersialisering av journalistikken.
Alternative mediers rolle	Har sterk ideologiske tro og revolusjonerende håp for motoffentligheten.	Tror at motoffentlighet media er nødvendig for å endre journalistikk landskapet i Finland. Ser på journalistikken som et verktøy for å endre samfunnet	Ser ikke på alternativ media som en seriøs arena for samfunnskamp. Konsumerer innhold for alternativ eller ytterlige informasjon, moro og nysgjerrighet.
Forpliktelse til alternative medier	Støtter aktivt motoffentlige sider men bruker også sine	Produserer og/eller deler fra motoffentlige sider.	Følger sporadisk alternativ media og kan tilhøre deres

	egne online kanaler, som Youtube til å fremme sine egne synspunkt.	Tilhører til nettsidens sosiale mediegruppe.	sosiale medier gruppe. Kan til tider dele innhold, som memes.
Tilnærming til medieinnhold	Mest responsiv på radikale påstander eller online konspirasjonsteorier.	Kan ha tendenser til fiendtlige medieoppfatninger. Opplever medieinnhold som partisk mot deres synspunkt og meninger.	Konstant ironisk og kyndig skepsis som en måte å online innhold på.
Dialog	Lite sannsynlig til å endre deres meninger. Søker ikke eller nekter å ha dialog med journalister i tradisjonelle medier.	Søker dialog med journalister men på deres egne premisser. Streber etter å oppnå legitim posisjon i den offentlige diskusjonen.	Kan delta i dialog med journalister gjennom nyheters kommentarer eller sosiale medier, men er ikke en aktiv søker.

Tabell 1: Brukerprofiler

Tabell fra Noppari, Hiltunen og Avha: *User profiles for populist counter-media websites in Finland. Oversatt fra engelsk.*

2.6 Konspirasjonsteorier

Innhold som blir delt av høyreorienterte alternative medier er til tider preget av konspirasjonsteorier eller er direkte basert på konspirasjonsteorier som eksisterer. Under pandemien var konspirasjonsteorier om Bill Gates, mirakelkurer, 5G, vaksiner, og kjemiske laboratorium i Wuhan sentrale i desinformasjon om covid-19 pandemien. Hva er det som gjør disse teoriene om til konspirasjonsteorier? Konspirasjonsteorier er en foreslått forklaring på en historisk hendelse i form av den betydelige årsaksvirkningen til en relativt lite gruppe, konspiratører, som handler i det skjulte. En konspirasjonsteori blir kalt for en teori fordi den gir en forklaring på den aktuelle hendelsen, og den foreslår årsaker til hvorfor hendelsen oppstod. Teorien behøver derimot ikke å foreslå at konspiratørene er mektige, bare at de har spilt en sentral rolle i å få gjennom hendelsen. Konspiratørene må handle i det skjulte, for dersom de handler i det offentlige vil andre mest sannsynlig hindre dem i å få gjennom sine teorier (Keeley 1999, 119).

Den første og fremste dyden som konspirasjonsteorier viser, er dyden med enhetlig forklaring eller den rekkevidden forklaringen har. Ifølge denne dyden så er den bedre teorien den som gir en enhetlig forklaring på flere fenomener enn konkurrerende forklaringer. Konspirasjonsteorier forklarer alltid mer enn konkurrerende teorier, dette ved å påberope seg en konspirasjon så kan de forklare både dataene om den motsatte teorien, og de feilaktige dataene som den motsatte teorien ikke klarer å forklare (Keeley 1999, 119)

2.6.1 Eksistensielle motiver

Mennesker kan henvende seg til konspirasjonsteorier når deres eksistensielle behov er truet, som en måte å kompensere for de truende behovene (Douglas et al 2017). Mennesker som mangler frihet og kontroll kan ved å tro på konspirasjonsteorier ta tilbake en viss følelse av kontroll. Konsistent med dette resonnementet har tidligere studier vist at konspirasjonsteorier er assosiert med følelser av maktløshet (Abalakina-Paap et al 1999: Douglas et al 2017, 8). Forskning har vist at konspirasjonstro er korrelert med fremmedgjøring fra det politiske systemet og «anomi», en følelse av personlig uro og mangel på forståelse av den sosiale verden (Douglas et al 2017).

Ted Goretzel (1994) hevder personer som tror på konspirasjonsteorier har høyere sannsynlighet for å også tro på andre typer konspirasjonsteorier som ikke er direkte forbundet

med den første. På samme måte hevder Wood et al (2012) at troen på en konspirasjonsteori korrelerer positivt med troen på andre motstridende konspirasjonsteorier. Mennesker er tilbøyelige til å akseptere verifisert informasjon som er sann eller sannsynlig sann dersom det stemmer overens med det verdensbildet og trusselbildet vi står ovenfor, og dersom de har hørt informasjonen mange ganger tidligere (Greenhill og Oppenheim 2017,663)

Konspirasjonsteorier kan forstås som en spesiell type fiendekonstruksjon. I så og si alle konspirasjonsteorier er det tre grupper som er sentrale: (1) Den onde gruppen med sammensvergede, (2) det uvitende folket og (3) de få som har sett sannheten (Dyrendal 2003). Hvem er disse fiendene i konspirasjonsteorier? Asbjørn Dyrendal skiller fiendene i klasser, hvor fienden «over» er eliten, mens fiender «under» er underklassen, eksempelvis de fattige. Den «indre» fienden er de som sviktet folket, disse tilhører «gruppen» deres men motarbeider deres interesser, men den «ytre» fienden er de som ikke inkluderes i «gruppen». I en norsk kontekst ville den «indre» fienden vært etnisk norske nordmenn som motarbeider sin egen rase, mens «ytre» hadde eksempelvis vært innvandrere.

Micheal Butter (2014) skiller konspirasjonsteorier i tre konsepter: «event conspiracies», «systemic conspiracies» og «super conspiracies». Hendelseskonspirasjonsteorier holder sammensvergede ansvarlig for en begrenset hendelse eller sett av hendelser, som for eksempel for terrorangrepet 11.september 2001. Systemkonspirasjonsteorier er teorier rettet mot en bestemt gruppe som jøder eller muslimer, og anklager dem for å ha et bredere mål om å overta nasjonen eller herredømme over hele verden. Fienden i denne type teorier oppfattes mer mektig og ambisiøs enn i hendelseskonspirasjonsteorier. Superkonspirasjonsteorier tar for seg teorier som blander flere som enten har tidligere eksistert uavhengig av hverandre, hvor de sammen utgjør et komplekst system hvor ulike sammensvergelses er forbundet med hverandre. Sammenlignet med systemkonspirasjonsteorier oppfattes fiender her som enda mer mektig og ambisiøs, og her kan en sterk fiende beskyldes for mer enn tidligere, og gi opphav til ekstreme politiske løsninger.

Mennesker bruker konspirasjonsteorier i en stor grad for å rettferdiggjøre sine egne politiske posisjoner, og de gjør dette selv når deres politiske tilbøyeligheter er radikale eller ekskluderende. Internett og sosiale medier er nyttige i denne instans da mennesker har en tendens til å konsumere informasjon fra sine egne bobler og ekkokamre, og de avviser det som ikke er relevant for dem personlig (Douglas et al 2019). Det har vært bekymringer

tidligere for hvordan spesifikke kommunikasjonsmidler, spesielt internett, kan fremme spredningen av konspirasjonsteorier (Douglas et al 2019, 10). Konspirasjonsteorier blir spredt på internett, men sjeldent på de måtene som var populært antatt. De sendes ikke ukritisk fra person til person gjennom sosiale medier. Men de har i stedet en tendens til å holde seg konsentrert i de miljøene som allerede er enige med dem. Internett spiller en avgjørende rolle i å fremme distinkte og polariserte samfunn som holder på disse konspirasjonsteoriene, men hva er knyttet til troen på konspirasjonsteorier?

2.6.2 Troen på konspirasjoner

Mennesker bruker konspirasjonsteorier i en stor grad for å rettferdiggjøre sine egne politiske posisjoner, og de gjør dette selv når deres politiske tilbøyeligheter er radikale eller ekskluderende. Internett og sosiale medier er nyttige i denne instans da mennesker har en tendens til å konsumere informasjon fra sine egne bobler og ekkokamre, og de avviser det som ikke er relevant for dem personlig (Douglas et al 2019). Radnitz og Underwoods (2017) fant i en undersøkelse fra 2017 at uro og generell angst sannsynliggjorde troen på konspirasjonsteorier.

Forskning som undersøker forbindelsen mellom konspirasjonsteorier og hvem som tror på dem viser ofte at det politisk ekstremisme som er empirisk forbundet med troen på konspirasjonsteorier (Bartlett og Millers 2019). Individuer ytterst til venstre og ytterst til høyre er mer tilbøyelig til å slutte seg til konspirasjonsteorier enn andre (Bartlett og Millers 2019). Konspirasjonsteorier kan fungere som en slags radikaliseringsmultiplikator, som ifølge Bartlett og Miller (2019, 4-5) kan skje på tre måter: (1) demonisering av fienden, (2) avvisning av meningsmotstandere som medsammensvorne, og (3) legitimering av vold som et nødvendig politisk virkemiddel. De understreker at konspirasjonsteorier kan føre til økt mistillit mot myndigheter og det bestående systemet i den grad at myndigheter omtales som en del av konspirasjonen.

2.7 Ytre høyre under pandemien

Som et brudd på hva en normal hverdag så ut i de fleste land før pandemien brøt ut globalt mars 2020, benyttet ytre høyre å mobilisere og tilpasse seg den nye virkeligheten med å utnytte forvirringen som oppsto til sitt eget formål. Med flere måneder med nedstenging av samfunnet og isolasjon, kan flere mennesker ha blitt sårbare for høyreorientert propaganda på nettet, og enkelte ha hoppet på muligheten til demonstrasjoner og protester mot korona og de restriksjonene som ble satt for å få sine egne klager og synspunkter hørt (Vieten 2020, 18).

Frykten for ytre høyre under pandemien var stor blant flere basert på den eksepsjonelle situasjonen som vi befant oss i ville disponere flere mennesker i være sårbare for konspirasjons- og rasistiske fortellinger og at disse enkle forklaringene ville gi en følelse av sikkerhet og trygghet, i en situasjon definert av mangel på kontroll (Goßner 2020).

Covid-19 pandemien har gitt ytre høyre og høyreorienterte alternative medier et nytt felt å utforske, debattere og bruke til eget formål. Underveis i pandemien har det oppstått demonstrasjoner og protester som følge av restriksjoner og nedstenginger. Mange av demonstrantene som har protestert mot regjeringens tiltak har hatt ideologisk tilhørighet til ytre høyre (Global Protest Tracker u.å.). Pandemien er fortsatt eksisterende, men alvorligheten av viruset har blitt betraktelig mindre siden 2020. Pandemien har ikke bare vært helsefarlig, men har og hatt ytterlige konsekvenser for samfunnet. I kjølvannet av pandemien har det oppstått konspirasjonsteorier og feilinformasjon som kan potensielt være skadelig. Boberg og kollegaer (2020) analyserte bruken av Facebook i Tysland for å spore spredningen av konspirasjonsteorier hos alternative medier under pandemiens første stadiet. I sin studie bekrefter de tidligere antagelser om at alternative medier rammer pandemien sammen med etablerte eksisterende fortellinger og kobler virusrelatert informasjon til allerede konsepter. Det var tre forskjellige versjoner av konspirasjonsteorier sirkulerende på Facebook sidene til tyske alternative medier som skapte mest oppmerksomhet.

Den første konspirasjonsteorien baserte seg på en faktisk eksisterende risikoanalyse angående spredningen av et hypotetisk SARS-virus, hvor konspirasjonsteoretikere fremstilte risikoanalysen som et hemmelig simuleringsspill av regjeringen som forgriper på den faktiske sykdommen, noe som antyder årsakssammenheng og noe langsiktig planlegging og involvering av administrasjonen. Den andre konspirasjonsteorien, som var også den som var

mest utbredt ble dekket av flere alternative nyhetsmediesider. Denne konspirasjonsteorien hevder viruset som ligger til grunn for covid-19 pandemien er menneskeskapt og ble målrettet designet i et laboratorium. Denne teorien ble knyttet opp mot et laboratorium i Wuhan, og et selskap finansiert av Bill Gates som designer bak viruset. Videre ble denne konspirasjonsteorien utbruddet koblet opp mot et bredere konspirasjonsnettverk. Den tredje konspirasjonsteorien ble skapt basert på uttalelser fra Wolfgang Wodarg som hevdet at risikoen for et negativt utfall av covid-19 viruset for den generelle befolkningen ville være marginal. Denne forestillingen ble fremstilt på en slik måte som antyder at pandemien ville være «major fake» (Boberg et al 2020, 16), med andre ord at pandemien er falsk.

2.7.1 Mistillit til medier

Mistillit til medier er svært utbredt hos ytre høyre, hvor feilinformasjon sirkulerer i større skala, distribuert gjennom sosiale medier ved hjelp av lesere. Spredningen av konspirasjonsteorier om pandemien kan ofte spores tilbake til koordinert innsats fra høyreorienterte grupper (Graham et al 2020). Konspirasjonsteorier har tilhenger ved begge ender av de ideologiske ytterpunktene av det politiske spekteret, men ytre høyre har ikke bare vist seg å være mer sannsynlig til å tro på dem generelt, men også i støtte slike som bruker konspirasjonsteorier til å anklage sine politiske motstandere.

På den ene siden er det sannsynlig at konspirasjoner kunngjøres av folk som faktisk tror på dem, antagelig gjort med gode intensjoner. På den andre siden kan konspirasjonsteorier utnyttes og forsterkes av ondsinnede aktører for å skape generelle splid, diskreditere en motstander eller en kritiker, eller for å distrahere oppmerksomheten bort fra mishandling eller inkompetanse (Bruuns, Harrington og Hurcome 2020). Yablokov (2015, 302) argumenterer for at konspirasjonsteorier fungerer ved å bidra til å forene publikum som «folket» mot den forestilte «andre», representert som en hemmelig maktblokk. Det er derfor ingen overraskelse at det har dukket opp så mange teorier som dreier seg om oppfattede instruksjoner om frihet og sivile rettigheter fra regjeringer, milliardærer, medier eller medisinske eksperter (Yablokov 2015, 302- 303).

Pandemien har ikke bare hatt alvorlige politiske, økonomiske og samfunnsmessige effekter, den har også påvirket media og kommunikasjonssystemer på enestående måter. I mens tradisjonelle medier har forsøkt å tilpasse seg den raskt utviklende situasjonen, har alternative medier gjennom internett gitt hendelsene sine egne ideologiske spinn (Boberg et al 2020). Når det gjelder den høyreorienterte digitale infrastrukturen kan mange høyreorienterte nyhetskanaler i vestlige land trosse konvensjonell forståelse om deres vanlige disposisjoner ved å bruke en populistisk stil og knytte deres fortellinger til mer høyreorienterte konservative opptredener (Heft, Reinhardt og Knupfer 2020, 24). Boberg med kollegaer fant i sin studie om tyske alternative medier at de innrammet pandemien ved å holde seg til veletablerte konsepter og fortellinger som de vanligvis hadde vendt seg til, hvor noen av emnene hadde innvandring, kritikk av systemet, nasjonalisme eller klimaendring som vinkel.

Vieten (2020) undersøkte implikasjoner av pandemien for videre normalisering og mobilisering av ytre høyre, spesielt for den digitale sfæren. I sin studie, hvor grunnlaget var at bekymringer om nedstengelse av samfunnet og krisesituasjoner gjorde folk mer sårbare for høyreekstreme holdninger og at dette kunne føre til at noen uforventet havnet i en høyreorientert digital boble, identifiserte hun en økende normaliseringsprosess for ytre høyre i Tyskland underveis i pandemien (Vieten 2020) .

2.7.2 Feilinformasjon om pandemien

Internett har vist seg som en ideell plattform for høyreorienterte aktører på minst to måter. Først og fremst for de allerede overbeviste tilhengerne gjør internett det mulig å unngå samfunnets dømming og antagelser, og for det andre kan en ta del i anonyme rom hvor man kan føle seg trygg blant individer som deler samme syn (Vsytosky og Mccarthy 2017, 1302). Feilinformasjon om pandemien er en alvorlig trussel mot den globale folkehelsen, dersom folk blir villedet av udokumenterte påstander om sykdommens natur og trussel så er det mindre sannsynlig at de følger offisielle helseråd. Dermed kan de bidra til spredningen av pandemien og utgjøre en fare for dem selv og andre. Helsevernsstrategier som hygiene, sanitærforhold, sosial distansering, maskebruk, låsing og andre tiltak vil være mindre effektiv dersom mistillit til offentlige helsemyndigheter blir tilstrekkelig utbredt til å påvirke offentlig atferd vesentlig.

Både misinformasjon og desinformasjon dreier seg om spredning av falsk informasjon, med forskjellen er at førstnevnte deles uten ondskap mens sistnevnte spres med den hensikt å lure (Evenega et al 2020, 3). Denne oppgaven kommer til å bruke begrepet feilinformasjon som kan omfatte begge to, da det er vanskelig å skille med hvilken hensikt falsk informasjon har blitt spredt i kommentarfeltet.

Det er vanlig å anta at feilinformasjon i stor grad er et fenomen av sosiale medier, noe som har fremprovosert et krav om strengere regulering av innhold og kommentarfelt på plattformer som Facebook og Twitter (Evenega et al 2020, 1). Feilinformasjon dukker opp både hos tradisjonelle medier og hos alternative medier. Evenega med kollegaer undersøkte feilinformasjon om pandemien globalt hos tradisjonelle og alternative medier. I sin studie identifiserte de fem forskjellige underseksjoner i den generelle covid-19 feilinformasjonssamtalen. Den største komponenten er diskusjonen om forskjellige konspirasjonsteorier, hvor forfatteren argumenterer at disse teoriene var så feilaktige at de burde betraktes som et eget virus.

Omtaler om Donald Trump i sammenheng med feilinformasjonen utgjorde den største enkeltkomponenten av «infodemien». Omtaler om Trump utgjorde prosentvis mer enn det mirakelkurer gjorde, men samlet sett viste det seg å være en overlapp mellom disse emnene, da en betydelig andel av mirakelkur var også drevet av Trump sine uttalelser. Underveis i pandemien sirkulerte ideen om mirakelkurer mot viruset, og Trump uttalte seg om å ha kjøpt inn ulike medisiner som blant annet hydrasyklorkuin som behandling for viruset. Trump sine uttalelser om såkalte mirakelkurer utløste en betydelig mediedekning, og fikk et ytterligere løft den 20.mai 2020 da han hevdet å ha tatt hydrasyklorkukin som et forbyggende middel. Videre påpeker forfatterne at Trump som på denne tiden var president i USA sannsynligvis var den største pådriveren for feilinformasjonen om covid-19 pandemien (Evenega et al 2020, 5-8).

2.7.3 Koronavaksiner

Koronavaksiner var et tema som også var svært debattert hos ytre høyre under pandemien, og tidligere forskning viser en korrelasjon mellom å stemme på populistiske partier og troen på at vaksiner ikke er viktige eller effektive. Studier under pandemien i USA og Frankrike har på samme måte vist at holdninger til koronavaksiner har blitt politisert, hvor vaksinenøling- og nektelse har vært en utfordring gjennom pandemien globalt (Chou og Budenz 2020). Hvorvidt

nølingen av koronavaksiner samsvarer med mønster identifisert tidligere av studier av andre vaksinasjonsprogrammer eller ikke, er vanskelig å si.

I Norge virker ideologisk polarisering av vaksineholdninger mindre sannsynlig ettersom landet er preget av høy tillit (Torcal 2017), en relativ konsensuell politisk kultur (Knudsen 2020), med høy forhåndsstøtt til vaksinasjonen (Steens et al 2020) og med lite polarisert debatt rundt det generelle vaksinasjonsspørsmålet (Wollebæk et al 2022, 1). Ikke minst så har signaler fra eliten som har mulighet til å drive vaksineskepsis under pandemien vært fraværende i Norge (Rasmussen et al 2020). Vaksinemotstand har blitt organisert nedenfra og opp gjennom sosiale mediegrupper og offentlige protester med et beskjedent oppmøte. Bare marginale stemmer har gitt uttrykk for motstand i tradisjonelle medier (Wollebæk et al 2022, 2). Rasmussen med kollegaer fant i sin studie om vaksineskepsis- og nektelse på flere Facebook grupper at det har oppstått diskusjoner om vaksineskepsis, selv i de gruppene som har vært lite opptatt av vaksiner men som tidligere har vært preget av sterk mistillit til etablerte institusjoner. Gruppene drev frem konspirasjonsteorier, angrep ledende politikere verbalt og hevdet av pandemien var overdrevet (Rasmussen et al 2020: Wollebæk et al 2022).

2.7.4 Vaksineholdninger hos ytre høyre

Tidligere forskning på politiseringen av vaksineholdninger før pandemien har med noen unntak funnet at høyreorienterte politiserer vaksiner mer enn de på venstresiden. Baumergartner et al (2018) fant at høyreorienterte uttrykker mindre støtte til pro-vaksinasjonsuttalelser, selv når det ble kontrollert for tillit til institusjoner (Wollebæk et al 2022). Faetherstone et al (2019) fant at individer hadde et forhold fullt mediert av større tro på konspirasjonsteorier og en konservativ ideologi. En vaksine representerer en produsert risiko skapt av myndighet, vitenskap og industri for vaksineskeptikere (Pereti Watel et al 2014: Wollebæk et al 2022). Høyreorienterte holdninger er assosiert med lavere tillit til vitenskap, medisinsk ekspertise og institusjoner, og derfor vil oppfatninger av risiko sannsynligvis forsterkes blant innbyggere som viser mistillit til slike systemer (Baumgaertner et al 2018).

Resultatene til studien om holdninger til koronavaksiner i Norge gjort av Wollebæk og kollegaer viser at avslag på koronavaksiner kan delvis tolkes som en politisk handling, selv i et konsensus flerpartisystem der vaksinasjon ikke har blitt politisert på elitenivå. Forholdet mellom ideologisk begrensning og vaksinenekting ble bare funnet hos de med høyreorienterte

begrensninger, og ikke de med begrensninger på venstresiden. Høyre ideologiske begrensninger var sterke assosiert med vaksinenekting enn nøling, og ga troverdigheten til tolkningen av avslag som en politisk trass. Videre påpekes at ideologisk begrensning på høyresiden var knyttet til en sammenheng av lav selvtillit, selvtilfredshet, avhengighet av alternative medier for informasjon om pandemien, og motstand mot regjeringens bekjempende innsats mot viruset. Alle disse faktorene var knyttet opp mot vaksinenøling- og nektelse, men siden forholdet mellom ideologi og vaksinenøling ble formidlet av lav selvtillit og høy tilfredshet, kan ikke avslag utelukkende forstås som politisk partiskhet. Forholdet holt selv når man kontrollerte for partipreferanse, eller fra råd fra politiske ledere, da ingen ledende politiske har oppfordret til nektning i Norge. Til tross for at de ikke finner sammenhenger mellom bruk av alternative medier og vaksinevegning kontrollerende for andre faktorer, kan det være at slike protester og diskusjoner lansert gjennom sosiale medier gi drivstoff for slike holdninger (Wollebæk et al 2022, 6).

2.7.5 Politisering av koronavaksiner

Forskerne påpeker at tendenser til økt polarisering i vestlige demokratier, og den klare koblingen mellom ideologi og vaksinasjonsholdninger indikerer at politiske faktorer spiller en vesentlig og muligens økende rolle i beslutningen om å vaksinere seg (Wollebæk et al 2022, 17). En av implikasjonene ved funnene deres er at vaksinenøling ikke nødvendigvis er knyttet til mangel på informasjon eller uvitenhet. I stedet antyder den ideologiske dimensjonen at vaksinekommunikasjon nødvendiggjør en omfattende forståelse av ikke bare lokale kontekster og individuelle behov, men også de politiske verdiene og ideologien som driver vaksinenektelse. Selv i en kontekst mildt rammet av pandemien, preget av høy tillit og mindre polarisering har blitt funnet i de landene der tidligere forskning har tatt sted, er vaksinenektelse knyttet til høyreorientert ideologi. Dette kan antyde at politisering av avslaget på covid-19 vaksiner kan være et allestedsnærværende fenomen i vestlige demokratier (Wollebæk et al 2022, 19)

Til tross for at ideologiske konsistente høyreorienterte er en minoritet, utgjør de fortsatt en betydelig del av vaksinenektere. Ytterlig polarisering av politiske holdninger i offentligheten kan representere en ytterlig hindring i vaksineopptaket, spesielt i den sterkt politiserte konteksten av pandemien. Denne gruppen, vaksinenektere, vil i stedet oppfatte seg selv som frittenkende individer som tar informerte beslutninger og praktiserer godt biologisk

statsborgerskap når de nekter å ta vaksiner (Hausman 2019: Hobson West 2007: Wollebæk et al 2022, 271).

Politisering av vaksiner bør trolig ses opp mot større underliggende spørsmål om politisk marginalisering. Larson (2020, 59) tok opp «følelsen av å ikke ha noe stemme, føle seg kontrollert av eliter som er ufølsomme for de følte behovene og publikums bekymringer. Dette gjenspeiles i sammenhengen mellom holdninger og atferd knyttet til ideologisk motivert avvisning: myndigheter og vitenskap kan ikke stoles på, konspirasjonsteorier kan være sanne, trusselen fra viruset er overdrevet, alternative medier i stedet for tradisjonelle medier snakker sannheten. (Wollebæk et al 2022, 16-18).

2.7.6 Reaksjoner til restriksjoner

I sammenhengen mellom holdninger og atferd når det kommer til oppførsel angående pandemien, har Daniele Thiele undersøkt hvorvidt emner om covid-19 har trigget populistiske brukerkommentarer på tyske og østerrikske mediers Facebook sider. Ved å bruke mediepsykologi konkluderte studien at emner om covid-19 trigget populistiske kommentarer, og at effekten vokste over tid (Thiele 2022).

I et deltakende populistisk scenario, engasjerer en liten aktiv gruppe brukerkommentarer som setter eliter i et dårlig og demoniserende lys, de undergraver institusjonene for et representativt demokrati og motarbeider nyhetene eller ekspertkunnskaper.

Thiele mener gjentatte «frykt-appeller» som om å overholde de restriktive regjeringstiltakene som er blitt satt for å bekjempe pandemien, kan ha utløst populistiske kommentaradferd. Dette kaller Thiele for reaktens, fryktappeller er overbevisende meldinger som er designet for å skremme folk ved å beskrive ting som vil skje dersom de ikke gjør det budskapet råder (Witte 1992, 329: Thiele 2022, 4). Rapporter om en global pandemi formidler et skremmende budskap, og slike restriksjoner eller budskap råder om anbefaling om adferd, og hvordan man skal unngå en infeksjon. Gjentakelse er spesielt sannsynlig i krisetider (Bennet et al 2007), fryktappeller som enhver overbevisende melding kan mislykkes. En form for svikt som observeres når det blir anbefalinger om adferd innebærer begrensninger på personlig frihet er det Thiele kaller for «reaktans» (Thiele 2022, 4). Reaktans er den motivasjonstilstanden som antas å oppstå når frihet blir eliminert eller truet, noe som uten tvil er tilfellet med restriktive

korona restriksjoner. Thiele mener at disse populistiske brukerkommentarene kan forstås som et symptom på reaktans, og at innlegg om pandemien utløser disse kommentarene som et symptom på reaksjon.

Hyppige repetisjoner av overbevisende meldinger har vist seg å undergrave overbevisende forsøk, redusere utsagnet troverdighet og utløse reaktans (Koch og Zerbavk 2013; Thiele 2022). Ernst et al (2017) mener dette spesielt er tilfelle for svært negative meldinger, innlegg om covid-19 tar opp et negativt tema og har blitt gjentatt ofte siden utbruddet av pandemien.

2.8 Forventninger til oppgaven

Dette kapitlet har lagt frem tidligere forskning og litteratur på alternative medier, høyreorienterte alternative medier og covid-19 pandemien. Ved å sette lys på disse perspektivene er det mulig å sette oppgavens bidrag i en bredere kontekst. Alternative medier representerer som oftest marginaliserte grupper som ikke får sin stemme hørt i tradisjonelle medier, og høyreorienterte alternative medier som Resett har tidligere vist at tematikken om islam og innvandring er et av hoveddriverene deres. Det teoretiske rammeverket har plassert høyreorienterte alternative medier som Resett som en motoffentlighet, som kritiserer de tradisjonelle mediene for å ikke fortelle hele sannheten og anklager dem for å undergrave saker om innvandring og Islam. Brukere av høyreorienterte alternative medier, spesifikt de som diskuterer og kommenterer i slike mediers kommentarfelt blir kategorisert som motpublikum.

Med utgangspunkt i problemstillingen *Hvordan blir covid-19 pandemien forstått og diskutert i høyreorienterte alternative medier?* undersøker jeg hvordan Resett sine lesere som et motpublikum forstår seg på verdensbildet som blir presentert foran dem. Oppgaven har derfor noen forventninger basert på problemstillingen og det teoretiske rammeverket.

Jeg forventer med utgangspunkt i teorien at motpublikum oppfatter restriksjoner og råd angående pandemien som negativt og begrensede på deres privatliv. Som presentert i dette kapitlet er flere konspirasjonsteorier dukket opp hos alternative medier og på høyreorienterte digitale miljø i løpet av pandemien, og jeg forventer derfor å finne lignende konspirasjonsteorier om 5G, Bill Gates og om opphavet til viruset på kommentarfeltet til Resett. Med dette forventer jeg å at leserne bruker konspirasjonsteorier for å argumentere for

de valgene de tar under pandemien. Tidligere forskning har vist at høyreorienterte alternative medier har knyttet allerede etablerte konsepter opp mot pandemien, og oppgaven forventer derfor at leserne bruker typiske temaer som eksempelvis innvandring som Resett debatterer ofte, til å koble opp mot pandemien og viruset.

3 Metode

I dette kapittelet vil jeg gjøre rede for datagrunnlaget og gi en oversikt av hvilken type data som er samlet inn og brukt for å besvare problemstillingen. Kapitelet tar for seg valg av case, deretter en detaljert gjennomgang av innsamling av data og hvordan datasettet har blitt stemmet og rensset før analysen. For å redegjøre for hvordan høyreorienterte lesere forstod og diskuterte ulike temaer under pandemien benytter oppgaven seg av emnemodellering innenfor Latent Dirichlet Allocation (LDA).

3.1 Valg av data

3.1.1 Valg av case

Det er få studier på alternative medier i Norge (Ihlebak og Figenschou 2019; Lien 2022), men mindre sjeldent er forskning på kommentarfelt tilhørende alternative medier. På bakgrunn av dette tomrommet i forskningsfeltet har valget falt på Resett da det kategoriseres som et alternativt medium tilhørende høyre på den ideologiske akse. Som redegjort for i kapittel 2 om rapport av Reuters fra 2019 som fant at Resett var den mest leste norske alternative mediet, og det er derfor interessant å undersøke hva som skjer i et av Norges mest populære alternative medier. Resett ble også valgt på bakgrunn av at de har åpent kommentarfelt, hvor redaksjonen selv hevder å ha mange tusen kommentarer daglig (Resett u.år). Å velge kommentarfelt som undersøkelsesobjekt er interessant først og fremst fordi leserne får uttrykke seg med egne ord, og ikke minst hvordan de deler sine perspektiv og meninger om et nytt fenomen som har skapt mye usikkerhet.. Generalisering handler om at funn og forståelsen forskeren får innenfor rammen av prosjektet kan også være gjeldende for andre situasjoner. Ved å knytte empiri opp mot tidligere forskning og teoretiske perspektiver fra ulike forskningsfelter, er ifølge Gerring (2008) funnene i oppgaven generaliserende av høyreorienterte alternative medier i både Norge og utlandet.

Studie av Resett sitt kommentarfelt er et case av høyreorienterte alternative medier, og som derfor kan fortelle oss noe om andre høyreorienterte medier i Norge, som document.no eller HRS. Resett har en følgerskare som er negative til innvandring og Islam, og de andre høyrealternative mediene i Norge publiserer nyheter og debattinnlegg som tydelig er kritisk til innvandring. Med bakgrunn at disse mediene har mye til felles kan man forvente at denne studien også forteller noe om hva som er sannsynlig å finne i de andre mediene. Funnene i analysen kan fortelle oss noe om hvordan motoffentligheter kommuniserer og diskuterer i sine

egne digitale miljøer, og spesielt hvordan de former sin egen realitet i situasjoner preget av kriser og usikkerhet. Med denne analysen bidrar jeg med et empirisk bidrag til forskningsfeltet ved å opprette et unikt datasett med over hundre tusen observasjoner tilhørende saker som er publisert om pandemien.

3.1.2 Tekst som data

Analysens datagrunnlag består av tekst. Tekstmaterialet som blir benyttet er brukerkommentarer hentet fra kommentarfeltet til Resett fra tidsperioden desember 2019 til mars 2022. Kommentarfeltet til Resett er åpent og tilgjengelig for alle, og det er derfor lettere tilgjengelig for analyse enn sosiale plattformer som Facebook. Svært mange nordmenn befinner seg på Facebook, men til tross for dette skiller kommentarer seg i kommentarfelt fra Facebook på flere vis. Først og fremst kan leserne av Resett velge å skape anonyme brukere med pseudonym navn eller offentlige navn, mens på Facebook har du en følgerskare som kan følge med hva du kommenterer på. Kommentarfelt er mindre offentlige enn sosiale medier, og det er derfor interessant å vite mer om grupper som velger å kommentere i mindre offentlige digitale miljøer. Ved å analysere Resett sitt kommentarfelt kan jeg analysere en spesifikk gruppe over tid. Oppgaven har hentet ut alle kommentarer tilhørende alle saker som Resett har publisert i den valgte tidsperioden først. I et senere steg som blir forklart nærmere i seksjon xx begrenser jeg datasettet til saker som kun omhandler pandemien.

3.1.3 Etske begrensninger

Disse brukerkommentarene som blir brukt som datagrunnlag for analysen er skrevet av enkeltpersoner, og derfor har det på forhånd vært nødvendig å gjøre flere refleksjoner rundt etiske hensyn. I forkant av datainnsamlingen ble en søknad sendt inn til Norsk Senter for forskningsdata (NSD) for godkjenning av denne masteroppgaven som en del av prosjektet: Far Rights Politics Online And Societal Resilience (FREXO), med referansenummer 861670. Prosjektet har av UIO og NSD gjennomgått en personvernkonsekvensvurdering (DPIA) og ble godkjent før datainnsamlingen ble startet.

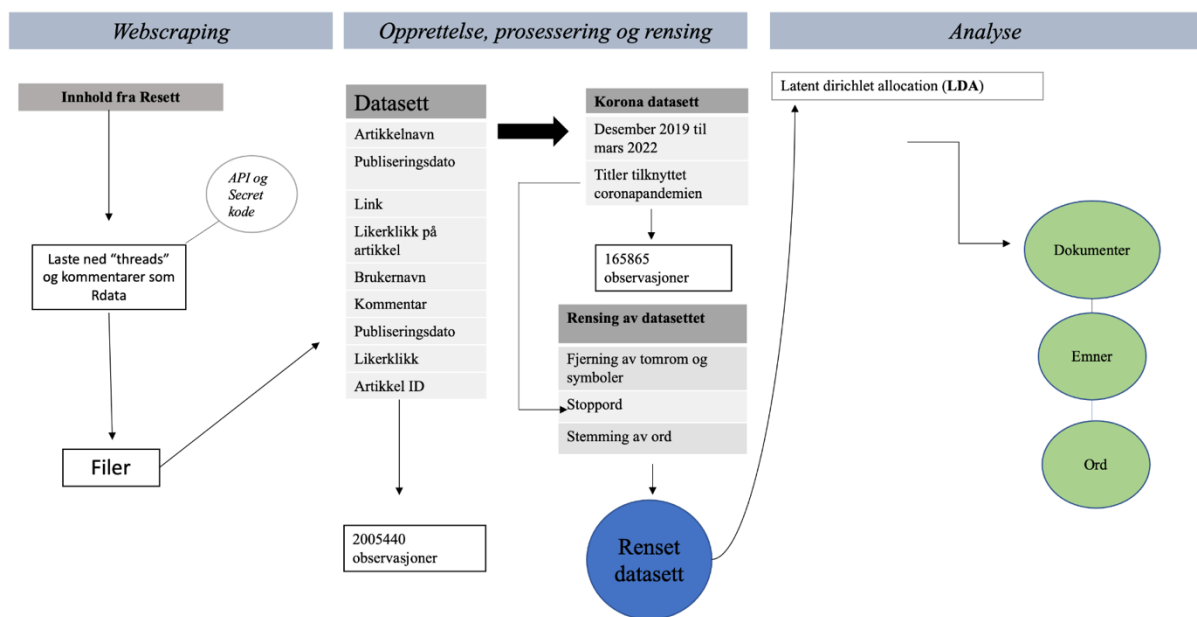
Resett har et åpent kommentarfelt hvor alle kan få tilsyn, og jeg forventer at deltakere i slike kommentarfelt er klar over at innholdet de publiserer er åpent for fremmede, inkludert forskere (Vaughan 2021). Resett sitt kommentarfelt er et forum fra Disqus, hvor alle som

oppretter brukernavn her aksepterer betingelsene om at deres opplysninger og publiseringer kan bli brukt til andre formål (Disqus u.å.). Datainnsamlingen er blitt gjort uten direkte involvering og kontakt med disse leserne, først og fremst fordi det er svært store mengder data og det ville vært svært tidkrevende å få kontakt med alle disse. Slik det fremgår i DPIA har jeg behandlet dataen slik at det er ingen eller minimal potensiell risiko for deltakerens liv.

Oppgaven operer med mulig personidentifiserende brukernavn. For å kunne drive datainnsamling over tid er det nødvendig å beholde brukernavnene for å kunne følge enkeltbrukeres aktivitet og kommentarer over tid. I oppgaven blir brukernavn på ingen måte nevnt eller replisert, alle brukernavn blir anonymisert og blir heller referert til som brukere eller bruker «x». Disse brukernavnene vil lagres i en kodenøkkel på Tjeneste for Sensitive Data (TSD), og blir ikke delt med noen som ikke har autorisasjon. Dette for å respektere prinsipper for anonymitet og konfidensialitet. Videre for å respektere dette skal ikke oppgaven sitere eller vise frem brukerkommentarene som er samlet inn. I analysen blir enkelte tekstbidrag lagt frem, men disse utdragene er omskrevet til den grad at det ikke skal være mulig å gjenkjenne kommentarene dersom noen skulle søke den opp.

3.2 Datainnsamling

Datainnsamlingen skjedde i flere etapper, slik det er visualisert i figuren. I første etappe ble dataen scrapet fra Resett sine nettsider og lagret i filer. I det andre steget ble det opprettet et datasett basert på filene i første steg. I denne etappen ble all tekst slått sammen til en corpus, prosessert og renset. I siste etappe ble datasettet kjørt inn i en emnemodell analyse, LDA.

Figur 2. 1 Datainnsamling

3.2.1 Webscraping

Webscraping, nettskraping, tillater rask innsamling og behandling av en stor mengde data fra nettkilder. Disse dataene kan være tall, tekst eller en samling av bilder eller videoer.

Webscraping er svært tidseffektivt, tusenvis av datapunkter kan samles inn automatisk (Marres og Weltevrede 2013). Kommentarfeltet som analyseres og hentes ut bruker kommentarsystemet til Disqus. Disqus har et åpent API som kan brukes til å hente ut informasjon om kommentarene som blir skrevet på nettsiden og hvem som kommenterer. For å få tilgang til API og nøkkelkode måtte jeg registrere meg hos Disqus. For å hente ut data benyttet jeg meg av Rstudio, hvor jeg lagde mine egne koder for å kunne laste ned informasjon. For å kunne få tilgang til informasjonen benyttet jeg meg først av Disqus-pakke i R hentet fra Github. Det ble først lastet ned en tråd som utgjorde 100 poster om gangen, da

Disqus ikke tillater å hente ut mer enn 100 poster om gangen. Denne tråden inneholdt informasjon hva artikkelen heter, dato, link og artikkel-id. En annen tråd ble også lastet ned tilhørende brukerkommentarene, som inneholdt informasjon om brukernavn, tekst, dato, likerklikk og bruker-id. Disse trådene hadde en maksimumsgrense på 100 kommentarer per post, noe som gjorde uthenting av data tidkrevende. Disse trådene ble lagret i hver sine filer, og utgjorde det som er «hovedelementet» til datasettet. I neste steg ble disse filene kjørt sammen i en loop, hvor alle brukerkommentarer til alle poster ble hentet ut. Disse loopene har en maksimumsgrense på 1000 kommentarer i timen. Dette resulterte i mange ulike filer med 1000 kommentarer hver, og i det siste steget ble disse filene satt sammen til et datasett ved å kombinere artikkel-ID med bruker-ID . Dette datasettet utgjorde til sammen 2005540 observasjoner.

For å kunne besvare problemstillingen har jeg valgt å betydelig avgrense hvilke artikler som inkluderes i analysen for å kunne fange opp hvordan lesere diskuterer og forstår pandemien. For å kunne skille mellom saker som handler om selve pandemien og saker som ble publisert under pandemien har jeg laget et nytt datasett basert på saker som har disse søkeordene i seg: «pandemi», «covid», «korona» og «munnbind». I de første omgangene ble søkeord som «smitte» og «vaksine» inkludert, men disse ble fjernet da det ble inkludert saker som ikke hadde tilknytning til pandemien og viruset. Det kan diskuteres hvorvidt denne avgrensningen er riktig. På den ene siden er en slik hard avgrensning hensiktsmessig for å analysere konkret de kommentarene som diskuterer saker som nevner pandemien. Artikler som omhandler pandemien er valgt ut fordi det er en viktig del av problemstillingen. På den andre siden kan oppgaven risikere å ikke fange opp ulike diskusjoner i kommentarfeltet på bakgrunn av denne avgrensningen, det kan være ord som ikke er inkludert som søkeord som viser til saker om pandemien. Jeg gjorde et valg på å basere denne avgrensningen til saker som Resett publiserer, men det kunne også vært interessant å basere datasettet på kommentarer som drar inn pandemien uavhengig av artikkel. Dette er interessant for en kan da undersøke hvordan lesere av alternative medier knytter andre tema opp mot pandemien og diskuterer. I dette prosjektet valgte jeg å begrense meg til å studere kommentarfeltene kun i saker som omhandler pandemien for å kunne undersøke lesernes virkelighetsforståelse i kommentarfeltet. Datasettet som blir benyttet i analysen består av 165 856 observasjoner.

3.2.2 Prosessering og Rensing

I det andre trinnet blir alle kommentarene i datasettet slått sammen til en enkel enhet, en corpus. I dette trinnet skal teksten bli prosessert og rensset ved bruk av pakkene «tidydata» og «quanteda» i R. I første steg i denne prosessen blir teksten fjernet for symboler, mellomrom, og tall. Tekst som inneholder lenker til andre nettsider, bilder i form av memes og emojies blir fjernet, da disse ikke kan tolkes i en LDA analyse. For at analysen ikke skal differensiere mellom ord som har samme betydning er alt av tekst gjort om til små bokstaver. I neste steg fjernes alle stoppord, dette er ord som har ingen eller liten substansiell betydning for analysen. Ord som for eksempel «og», «har», og «på» blir fjernet, og jeg har benyttet meg av «quanteda» pakken i R for å fjerne norske, svenske og engelske ord, da kommentarfeltet består av alle tre språkene. Det var ikke tilstrekkelig med denne pakken, og jeg har derfor benyttet meg av stoppordlister², og min egen egendefinert stoppordliste basert på kommentarfeltet³.

Oppgavens datagrunnlag består av store mengder tekst, og det er derfor nyttig å stemme ordene. Stemming referer til en prosess hvor ord reduseres til den mest grunnleggende formen (Denny og Sperling 2018, 7). For eksempel blir «vaksine» stemmet for «vaksiner» eller «vaksinene». Stemming er praktisk, men kan også ha uønsket påvirkning på resultatene. En uheldig effekt kan være at ord som i realiteten har ganske ulik betydning vil dele samme stamme (Schofield et al 2017, 4) Stemming blir anvendt i denne oppgaven for å kunne analysere essensen i kommentarene, og for å luke ut ord som gjennomgående er blitt brukt mye men er ulikt bøydd. Etter å ha gjennomgått prosessering og rensing, blir alle kommentarene i det nye datasettet slått sammen til en corpus, en datatstruktur. Denne corpusen blir representert i en dokumentmatrise hvor all nødvendig informasjon som ID, dato og tittel blir inkludert i dokumenter. Totalt består dokumentmatrisen av 65810 dokumenter, som blir kjørt inn i en LDA , emnemodellanalyse.

² En takk rettes til Stine Hesstvedt og Øyvind Bugge Solheim for utformingen av norske stoppord som jeg har benyttet meg av i analysen.

³ Stoppordlisten jeg selv har laget blir gjort tilgjengelig ved forespørsel

3.2.3 Emnemodellering

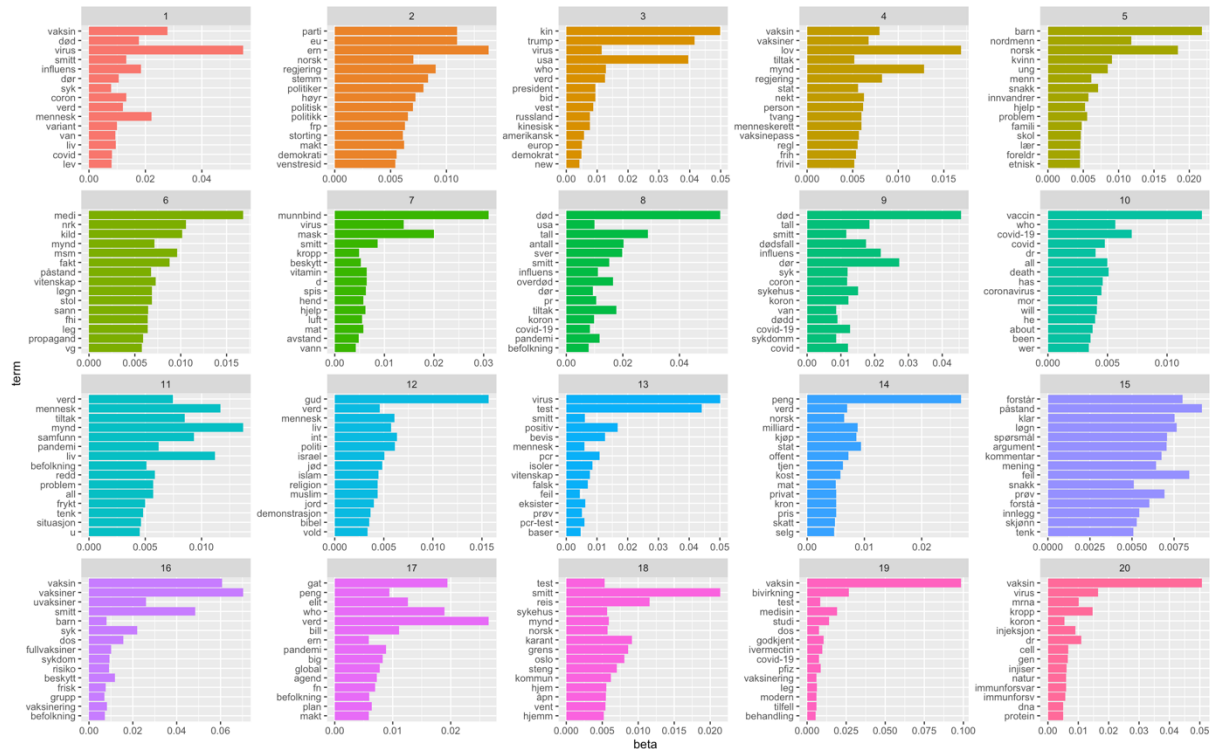
Emnemodellering er en metode for uovervåket klassifisering som brukes til å undersøke et antall dokumenter for å oppdage ulike mønstre av ord og uttrykk i dem. Emnemodelleringen danner ordgrupper og grupperinger av lignende uttrykk som best kan kategoriserer kommentarene som er representert som tekst i dokumentmatrisen. I denne oppgaven er hensikten å trekke slutninger fra dokumentene til omkring- og underliggende forhold, og dermed er emnemodellering og kvantitativ tekstanalyse henholdsvis et egnet verktøy og en egnet metode.

Latent Dirichlet Allocation er en populær metode som brukes innen emnemodellering, med den grunnleggende antakelsen at det er et sett med emner til stede i en samling av dokumenter (Blei 2003). LDA er en uovervåket læringsalgoritme som kan oppdage latente emner induktivt basert på mønstre av emner som forekommer sammen.

Algoritmen kan oppdage i hvilken grad hvert ord i korpuset karakteriserer det respektive emnet (β), og hvor langt hvert emne er til stede i hvert dokument (γ), slik at hver post kan være en blanding av mer enn et emne (Blei 2003; Boberg 2020) .

Før man estimerer emnemodellen, må antall emner (κ) defineres på forhånd. En emnemodell som forsøker å finne et optimalt antall emner kan ha en tendens til å velge for høyt antall emner i forhold til det teoretiske utgangspunktet (Roberts et al 2014, 10). Det har blitt kjørt flere modeller med ulike antall emner i denne oppgaven for å se hvilke emnemodell som kan gi best forklaringskraft hvor emnene er av semantisk betydning. For å finne den ideelle antalle emner, ble en serie fra 10 til 40 emnemodeller beregnet basert på trening og testprøver ved å bruke LDA-funksjonen (`tm`) i R (Hornik og Grün 2011). Oppgaven fant at modellen med $k = 20$ hadde størst økning i prediktiv kraft.

Dette resulterte i en emnemodell (figur 2.2), som ble grundig gjennomgått. Emnemodellen har 20 emner som jeg har valgt å gi navn i analysekapitlet for å kunne skille mellom ulike type diskusjoner som tar plass i kommentarfeltet.

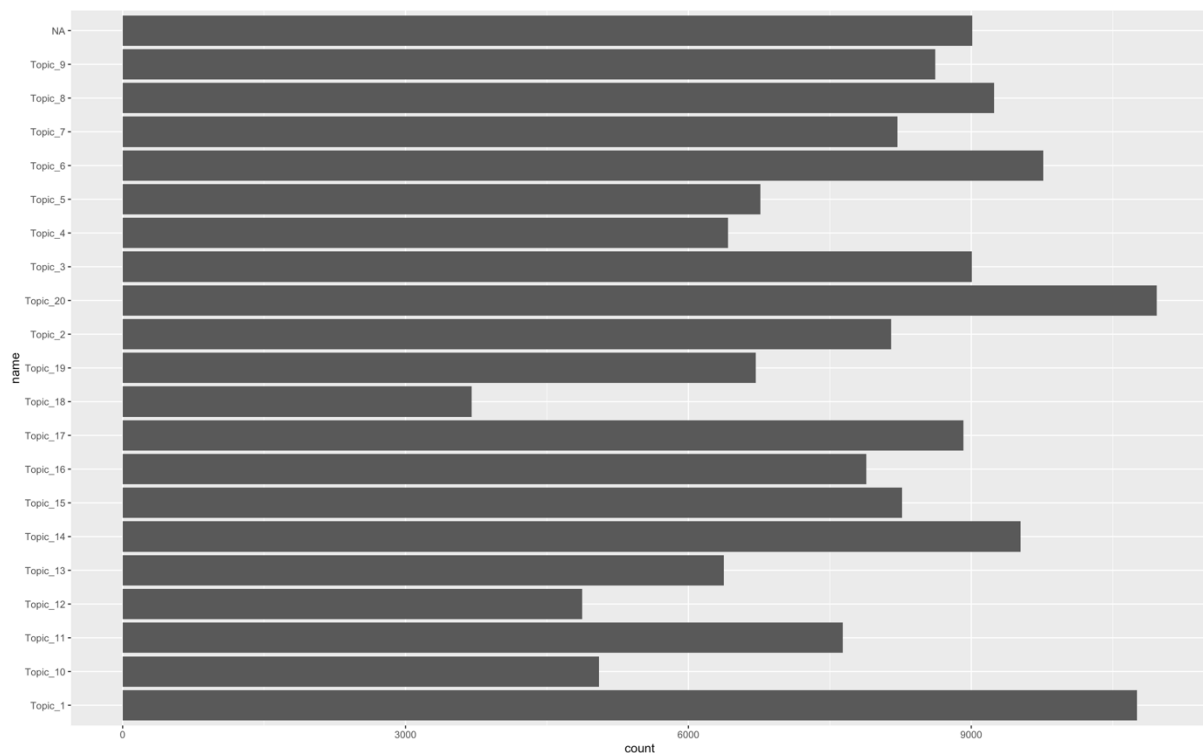

Figur 2. 2 Ladning av emnemodellen

Denne modellen figurnavn viser de ordene nevnes hyppigst innenfor hvert emne. En viktig observasjon om ordene i hvert emne som scorer høyt, som for eksempel «medie» i emne 6, er vanlig innenfor de andre emnene også. Dette er en fordel med emnemodellering i motsetning til andre analyser, emner brukt i naturlig språk kan ha en viss overlapping når det gjelder ord. De ordene som ikke scorer høyt i hver emne er de ordene som har størst forskjell fra ord i andre emner, dette vil si at de er spesiell for det emnet de er blitt kategorisert inn i. Denne modellen blir benyttet i analysen, hvor bare alle emnene har fått navn. Emnemodellen består av et stort datasett med mye tekst, og i analysen bruker jeg ordene i emnene som søkeord i datasettet for å søke opp diskusjoner og kommentarer som emnet referer til. I analysen har jeg for eksempel brukt to «søkeord» for å finne frem i diskusjoner, enten ved å bruke ord i samme emne eller ved å kombinere ord fra ulike emner.

3.2.4 Tidsanalyse

I analysen gjennomfører jeg en tidsanalyse for å undersøke hvordan ulike emner endrer seg over tid i form av engasjement. For å kunne lage denne modellen har jeg valgt å inkludere emner som scorer over 1 i verdi på ord, så modellen har derfor tatt de ordene i emnet som er sterkest. Det øker betydningen av de første emnene istedenfor de siste, og gjør det til et tilfeldig valg. Figuren nedenfor viser hvor mange ganger hvert enkelt emne var nevnt i tidsperioden som er satt.

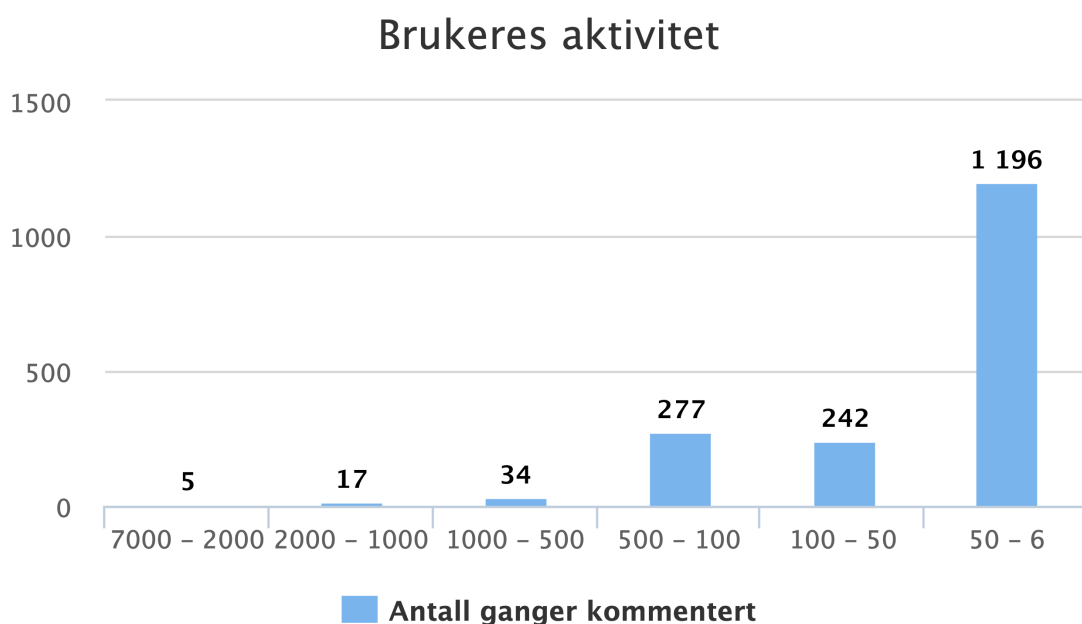

Figur 2. 3 Tidsanalyse måling

I tidsanalysen som blir presentert i kapittel for analyse har jeg fjernet observasjoner for mars og april måneden, og der hvor datasettet har NA. NA har oppstått i dette tilfellet fordi jeg har slått sammen det originale datasettet med emnemodellen fra LDA, hvor den sistnevnte sin datatekst har blitt stemmet og fjernet for stoppord. Mars og april måneden i modellen viste ujevnheter, noe som kan tyde på at det ikke var nok artikler så modellen kunne derfor ikke gi et tydelig bilde på hvordan emnene varierte denne måneden.

3.3 Brukerprofilene

Disse brukerne som har utgjort totalt 165 856 kommentarer tilsammen varierer i hvor mye de er aktive inne på kommentarfeltet. Totalt var det 1771 unike brukere inne på Resett som kommenterte under pandemien, hvor et fåtall kommenterte i større grad enn andre.

Figur 2. 4 Brukernes aktivitet

Det var totalt 5 brukere som kommenterte mellom 7000 tusen ganger til 2000 ganger, hvor brukeren som kommentert flest ganger var på 6166 ganger. De fleste brukerne kommenterte mellom 50 til 6 ganger hver. Gjennomgående har alle disse brukerne diskutert mest med hverandre, hvor de har delt perspektiv og ideer enn å kommenterte på selve innholdet på saker som Resett har publisert. Dette resonnerer med at høyreorienterte individer bruker kommentarfelt som en slags slagmark for å ytre sine meninger og påstander, både for å dele meninger med likesinnede individer samtidig som de argumenterer med hverandre. Kommentarfeltet blir tilsynelatende oppfattet som et miljø hvor de kan dele synspunkter og meninger uten å bli dømt av samfunnet, da det fleste er klar over at Resett blir sett på som et høyreorientert alternativ media, og at publikummet her skiller seg fra den offentlige sfæren.

Mange av brukernavnene går under pseudonym navn, hvor de bruker ironiske og sarkastiske navn. Enkelte brukernavn inneholder referanser og ord som har tilknytning til Islam, som profeten Muhammed og Allah. Andre brukernavn har rasistiske og nedlatende ord, mens andre har registrert seg med det som ser ut som sine egne navn. Noen brukere har registrert seg med navn som referer til etnisiteten deres, som «hvit mann», «hvit man som pusher», og «arisk».

3.4 Reliabilitet

Reliabilitet handler om hvor pålitelig og etterprøvable analysen er. Dette oppfylles til en stor grad i denne oppgaven da kvantitativ tekstanalyse er basert på analyse og koding på konkrete tekster, hvor forskeren har en passiv rolle (Bratberg 2018, 120). For å kunne tilfredsstille kravene om etterprøvbarehet er det viktig å gi en tydelig gjennomgang av hvordan dataen er hentet inn og forhåndsbehandlet. I dette kapitlet har jeg redegjort for nettopp dette, blant annet om hvordan støy mellom ordene, som tegn og irrelevante ord, er fjernet. Noe som vil legge til rette for eventuelle replikasjoner av denne studien.

Det er avgjørende at forskningsmetoder som bruker for å generere et sett med funn er eksplisitte og uttalte, slik at de er mulige å gjenskape. Underveis i datainnsamlingen oppstod det et problem med masterprosjektet da Resett mars 2022 bestemte seg for å stenge kommentarfeltet for de som ikke har abonnement hos Resett, i tillegg krevdes det å ha en bruker hos Disqus. Dette var en avgjørelse for å unngå innsyn av andre i samfunnet som har kritisert Resett sitt kommentarfelt, har Helge Lurås, redaktør i Resett uttalt (Resett 2022). Han uttalte også at de ønsket å få til en bedre moderering av kommentarene som ble publisert (Resett 2022). Over halvveis i datainnsamlingen ble derfor uthenting av data avbrutt, og jeg måtte kjøpe et månedsabonnement hos Resett for å kunne fullføre innsamlingen. Det ble gjort endringer i kodene for å kunne hente ut dataene som gjenstod, men jeg vil understreke at datasettet ikke bærer preg av denne endringen. Det skal sies at rett etter datainnsamlingen var avsluttet valgte Resett å åpne opp igjen kommentarfeltet for alle, i tidlig april. Dette var på bakgrunn av at de mistet veldig mange brukere som kommenterte, og at diskusjonene tilhørende sakene som ble publisert ikke hadde like mye engasjement som tidligere. (Resett april 2022)

3.5 Oppsummering

I dette kapitlet har jeg argumentert for at kvantitativ tekstanalyse er interessant for å kvantitativt tekstanalyse er interessant for å undersøke problemstilling, da det gir oss mulighet til å generalisere og å se på store mengder data over lengre tid. Med tekstanalyse kommer flere valg man må ta for å avgrense oppgaven, som jeg har redegjort for i kapitlet. I neste kapittel blir emnemodellen som ble presentert her gått gjennom nøye, og vi får innblikk i hvordan emnene viser til diskusjoner

4 Analyse

Dette kapitlet vil gå gjennom funnene fra emnemodelleringen, der hvert enkelt emne blir presentert og gjennomgått for å kunne vise til diskusjoner og kommentarer om de ulike temaene emnene referer til. Kapitlet vil kombinere resultatene fra emnemodellen og en tidsanalyse, for å se hvordan emnene har endret seg over tid. Analysen benytter seg av emnemodellering for å undersøke hvordan pandemien blir forstått og diskutert av lesere av høyreorienterte alternative medier. Ved å se på kommentarfeltet til Resett gir emnemodellen 20 emner som viser til diskusjoner og kommentarer som oppstod under pandemien.

Emnemodellen har kun tatt for seg kommentarer fra artikler som omhandler pandemien, slik det ble nevnt i metodekapittelet. Overordnet er det 20 emner fra emnemodellanalysen, som jeg deler inn i 5 overordnet kategorier for å skille mellom de ulike emnene. Disse emnene vil gi innsikt i hvilke diskurser, påstander og informasjon som ble delt og diskutert av de ulike brukerkommentarene.

Emnemodellering tar utgangspunkt i kommentarer fra totalt 1773 brukere fra 3889 artikler. Resett har tidligere fokusert på saker som typisk omhandler innvandrere og Islam, men har nå som et høyreorientert alternativt medium fått et nytt felt å utforske og utfordre seg på. I gjennomgangen av hvilke saker som fikk høyest antall unike brukere som kommenterte, viser analysen at det var saker om innvandrere som engasjerte flest brukere. Saker som handler om internasjonale forhold, som USA, engasjerte et høyt antall brukere, noe som vises igjen i emnemodellen som blir presentert under. Saker publisert om koronavaksiner engasjert totalt flest unike brukere.

Resett har i kommentarfeltet fått kritikk av sine lesere for å ikke ha vært en sterk motoffentlighet når det gjelder publiseringen av alternative synspunkter og informasjon om pandemien og dens omfang. Flere kritiserer Resett for å holde seg nøytrale i pandemien, hvor de kun har videreformidlet saker fra tradisjonelle medier og NTB. Under pandemien har Resett som en motoffentlig høyreorientert alternativ media holdt seg til veletablerte konsepter og fortellinger, og har innrammet pandemien etter konsepter om innvandrere, islam og klima. Dette er temaer som Resett fra tidligere har publisert mye om, men under pandemien har disse fortellingene fått nye narrativ.

4.1 Emnemodellen

Emnemodellen viser 20 ulike kategorier under pandemien, og viser blant annet til diskusjoner mellom brukere, kommentarer til artikler som er publisert, synspunkt og perspektiver. Disse emnene er det LDA analysen har produsert, disse kom uten navn men ble kategorisert fra 1 til 20. Jeg har gitt emnene egne navn for å kunne kategorisere dem i overordnede temaer. Emnet som heter «engelsk» viser til kommentarer som inneholder engelske setninger og ord. Emnet er kun kategorisert etter språk, og er ikke tematisk kategorisert. Den er derfor ikke relevant for analysen.

Informasjon	Norsk politikk	Internasjonale relasjoner	Innføring av Tiltak	Innvandrere	Mediemistillit	Konspirasjonsteorier og feilinformasjon	Smitte og dødsfall	Dødsfall	Engelsk
virus	ern	kin	lov	barn	medi	munnsbind	død	død	vaccin
vaksin	parti	trump	mynd	norsk	nrk	mask	tall	dør	covid-19
mennesk	eu	usa	regjering	nordmenn	kild	virus	antall	influens	who
influens	regjering	who	vaksin	kvinn	msm	smitt	sver	tall	death
død	stemm	verd	vaksiner	ung	fakt	vitamin	tiltak	dødsfall	all
smitt	politiker	virus	nekt	snakk	vitenskap	d	overdød	sykehus	covid
coron	høyr	president	person	menn	mynd	spis	smitt	covid-19	has
verd	norsk	bid	tvang	innvandrere	løgn	hjelp	pandemi	koron	coronavirus
dør	politisk	vest	menneskerett	problem	stol	mat	influens	covid	mor
variant	politikk	russland	vaksinepass	hjelp	påstand	hend	pr	syk	will

Tabell 4. 1 Emne 1 til 10

Tiltak og restriksjoner	Demonstrasjoner og hendelser	Koronatester	Økonomi	Kommentarfeltet	Vaksinehåndtering	Konspirasjonsteorier	Nedstenging og restriksjoner	Mirakelkurer og falsk informasjon	Vaksiner
mynd	gud	virus	peng	påstand	vaksiner	verd	smitt	vaksin	vaksin
mennesk	int	test	stat	feil	vaksin	gat	reis	bivirkning	virus
liv	politi	positiv	milliard	forstår	smitt	who	karant	medisin	kropp
samfunn	mennesk	bevis	kjøp	løgn	uvaksin	elit	grens	studi	dr
tiltak	liv	pcr	offent	klar	syk	bill	oslo	godkjent	mrna
verd	israel	isoler	verd	spørsmål	dos	peng	steng	ivarmectin	injeksjon
pandemi	jød	vitenskap	norsk	argument	beskytt	pandemi	kommun	pfiz	cell
redd	verd	falsk	tjen	prøv	fullvaksiner	big	mynd	test	gen
problem	islam	eksister	kost	kommentar	sykdom	global	norsk	covid-19	injiser
all	muslim	smitt	privat	mening	risiko	agend	sykehus	dos	natur

Tabell 4. 2 Emne 11 til 20

Disse emnene har jeg kategorisert i overordnende kategorier for å kunne sette sammen emner som omfavner samme tema eller diskusjoner. Figurene nedenfor (x) viser hvilke emner fra LDA analysen jeg setter sammen i egendefinerte kategorier.

Vaksinehåndtering	Koronavaksiner
vaksiner	vaksin
vaksin	virus
smitt	kropp
uvaksin	dr
syk	mrna
dos	injeksjon
beskytt	cell
fullvaksiner	gen
sykdom	injiser
risiko	natur

Tabell 4. 3 Kategorien Koronavaksiner

Mirakelkurer og feilinformasjon	Konspirasjonsteorier	Konspirasjonsteorier og feilinformasjon
vaksin	verd	munnbind
bivirkning	gat	mask
medisin	who	virus
studi	elit	smitt
godkjent	bill	vitamin
ivarmectin	peng	d
pfiz	pandemi	spis
test	big	hjelp
covid-19	global	mat
dos	agend	hend

Tabell 4. 4 Kategorien konspirasjonsteorier og feilinformasjon

Informasjon	Tiltak og restriksjoner	Nedstenging og restriksjoner	Innføring av tiltak	Koronatester
virus	mynd	smitt	lov	virus
vaksin	mennesk	reis	mynd	test
menneske	liv	karant	regjering	positiv
influens	samfunn	grens	vaksin	bevis
død	tiltak	oslo	vaksiner	pcr
smitt	verd	steng	nekt	isoler
corona	pandemi	kommun	person	vitenskap
verd	redd	mynd	tvang	falsk
dør	problem	norsk	menneskerett	eksister
variant	all	sykehus	vaksinepass	smitt

Tabell 4. 5 Kategorien restriksjoner

Smitte og dødsfall	Dødsfall
død	død
tall	dør
antall	influens
sver	tall
tiltak	dødsfall
overdød	sykehus
smitt	covid-19
pandemi	koron
influens	covid
pr	syk

Tabell 4. 6 Kategorien Dødsfall

Økonomi	Internasjonale relasjoner	Demonstrasjoner og hendelser	Innvandrere	Mediemistillit	Kommentarfelt	Norsk politikk
peng	kin	gud	barn	medie	påstand	ern
stat	trump	int	norsk	nrk	feil	parti
milliard	usa	politi	nordmenn	kild	forstår	eu
kjøp	who	mennesk	kvinn	msm	løgn	regjering
offent	verd	liv	ung	fakt	klar	stemm
verd	virus	israel	snakk	vitenskap	spørsmål	politiker
norsk	president	jød	menn	mynd	argument	høyr
tjen	bid	verd	innvandrer	løgn	prøv	norsk
kost	vest	islam	problem	stol	kommentar	politisk
privat	russland	muslim	hjelp	påstand	mening	politikk

Tabell 4. 7 Kategorien temaer og hendelser

4.1.1 Overordnet kategorier

Disse fem overordnet temaene: koronavaksiner, restriksjoner, konspirasjonsteorier og feilinformasjon, dødsfall og andre temaer og hendelser er de 20 kategoriene delt inn i tematiske kategorier for å kunne skille mellom diskusjonene i kommentarfeltet.

Figur 4. 1 Fem overordnet kategorier

De to største temaene er *koronavaksiner* og *konspirasjonsteorier og feilinformasjon*.

Koronavaksiner er emnene som diskuterer og kommentere saker som omtaler koronavaksiner, innholdet, troverdigheten og håndtering av de forskjellige vaksinene.

Konspirasjonsteorier og feilinformasjon er emner som på den ene siden diskuterer internasjonale konspirasjonsteorier som ble spredt under pandemien, der noen av dem er gamle ideologiske perspektiver med fiendebilder av innvandrere, muslimer og jøder. På den andre siden har det dukket opp konspirasjonsteorier om 5G, munnbind og folkehelseinstituttet som blir knyttet opp til gamle tankeverk. Disse emnene viser til diskusjoner fra hvordan viruset har blitt opprettet og diskusjoner om mirakelkurer, til hvem som er ansvarlig for både viruset og selve pandemien.

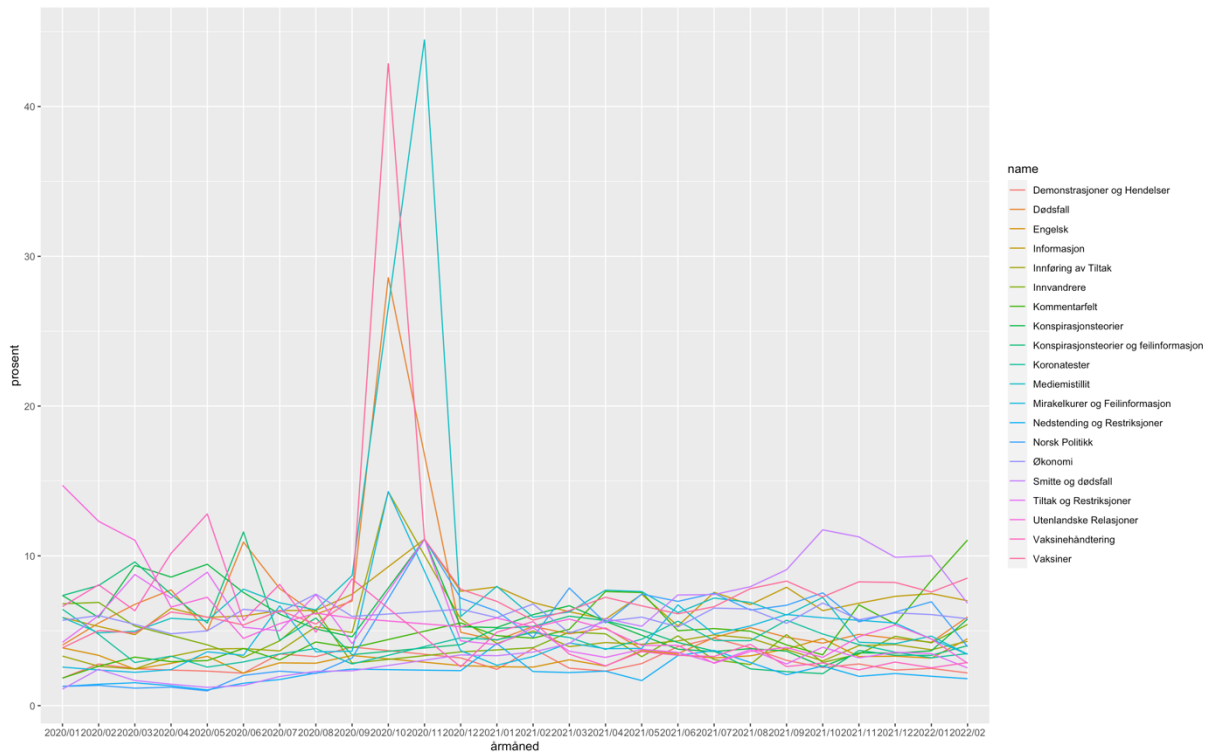
Kategorien *restriksjoner* omhandler emnene som diskuterer de ulike restriksjonene og tiltakene som ble innført i Norge og utlandet under pandemien, hvor brukerne diskuterer hvorvidt de strenge restriksjonene var en riktig avgjørelse.

Kategorien *dødsfall* referer til emnene som diskuterer dødsfall under pandemien, hvor enkelte diskusjoner handler om troverdigheten til disse dødstallene.

Kategorien *andre temaer og hendelser* skiller seg ut fra de andre emnene fordi her er det emner som viser til temaer og diskusjoner som har vært kjent i høyreorienterte miljø, og som tema hos Resett. Emnene i denne kategorien omhandler innvandrere, mediemistillit, demonstrasjoner og økonomi. Denne kategorien viser til emner som nødvendigvis ikke omhandler selve pandemien eller viruset, men som blir knyttet opp mot pandemien i diskusjonene.

4.2 Utvikling av temaer over tid

Oppgaven skal beskrive den aktuelle sammensetningen av det samlede datasettet, uavhengig av publiseringsdatoene. Diskusjonene utvikler seg i flere stadier, og som et ekstra forskningstrinn undersøker jeg fremveksten og flyten av emnene ved å legge til en tidsdimensjon til analysen av de identifiserte emnene.

Figur 4. 2 Tidsanalyse med emner

Diagrammet viser utviklinger av emners samlede produksjon oppgitt i prosent, dette vil si diagrammet viser når hvert enkelt emne har utgjort det største segmentet av kommentarene i hver enkel måned. De største endringene vi ser i diagrammet er for emnene vaksiner, smitte og dødsfall, innføring av tiltak og mirakelkurer og feilinformasjon. I omtalen av hvert enkelt emne skal oppgaven omtale de største endringene over tid som diagrammet viser til. Det må bemerkes at til tross for at det totale datasettet har en solid størrelse, og er spredt over 2 år og 20 emner, så er noen av resultatene fra tidsanalysen i både den tidligste fasen og siste fasen av diagrammet mulig påvirket av at datasettet hadde mindre kommentarer enn gjennomsnittet.

Diskusjonene i kommentarfeltet

Oppgaven skal nå gå gjennom de 19 emnene som gir innsikt i de ulike diskusjonene som tok sted under pandemien i kommentarfeltet til Resett. Slik det ble nevnt innledningsvis har jeg kategorisert de ulike emnene etter tema og tilknytning, og jeg skal presentere hver kategori med de tilhørende emnene hver for seg. Emnene viser til diskusjoner om pandemien, brukerne diskuterer hendelser som oppstår i Norge og internasjonalt.

4.3 Koronavaksiner

Emnene som faller inn under kategorien koronavaksiner utgjorde det største andelen av kommentarene. Som nevnt viser analysen at det er saker om koronavaksinen som engasjerer flest unike brukere totalt under pandemien, og det er derfor ikke overraskende at emnemodelleringen viser til flere emner som er preget av diskusjon om koronavaksinen. Emnene viser til diskusjoner om vaksineskepsis, konspirasjonsteorier, feilinformasjon og innholdet i vaksinerne.

Wordcloud 1 Koronavaksiner

4.3.1 Koronavaksiner

Emnemodelleringen viser først og fremst til emne, koronavaksiner, hvor brukerkommentarene diskuterer blant annet genterapi, risikoreduksjon, injeksjon og selve innholdet i vaksinerne. Tidsanalysen viser dette emnet dominerte kommentarfeltet i oktober og november 2020, og det kan være flere faktorer som spiller en rolle her. Nasjonalt opplevde Norge i oktober å ha de største sykehusinnleggelsene på grunn av covid-19 siden mai, og regjeringen strammet inn

restriksjonene som angikk det private hjem også. Tidlig oktober 2020 annonserte regjeringen at koronavaksinene skulle bli gratis for den norske befolkningen, hvor staten også vil dekke kommunenes og sykehusenes kostnader knyttet til vaksinasjonen (Regjeringen 13.10.2020). På dette tidspunktet var ingen vaksiner godkjent, og i samme pressemelding annonserte regjeringen at de ønsket å sette i gang vaksinasjon tidlig 2021. I denne samme pressemeldingen la regjeringen frem at de foreslår å sette av totalt 3,77 milliarder kroner til innkjøp av vaksiner. I desember 2020 ble de første koronavaksinene satt i Norge, og i 2021 ble vaksinene tilbudt for alle norske innbyggere (FHI). Disse hendelsene i Norge kan være med på å forklare hvorfor emnene om koronavaksiner hadde en økning i denne tidsperioden, og spesielt dette emnet «koronavaksiner».

Brukerkommentarene diskuterer innholdet i vaksinen, spesifikt om «spike-protein». Spike-protein lages av «vaksinene», det er et glykoprotein som er plassert som fremspring på overflaten av koronaviruset (CDC 2022). Spike-protein ble mye diskutert internasjonalt (Reuters 2021), hvor det var store diskusjoner om dette proteinet utgjorde en helsefare eller ikke. En lege som fikk mye oppmerksomhet for sine uttalelser og påstander om koronavaksinen var Byram Bridle. I kommentarfeltet blir Bridle nevnt som en kilde i diskusjoner om hva vaksinen inneholder. Bridle påstod at spike-proteinet kan føre til infertilitet (Reuters 2021), noe som flere brukere ifølge diskusjonene har full tiltro til.

Noen brukere hevder vaksinene inneholder genterapi, til tross for at forskere gikk tidlig ut i pandemien for å avkrefte dette ryktet. Det er store diskusjoner om innholdet i vaksinen, og majoriteten stiller seg svært kritisk til troverdigheten av de vaksinene som ble tilbudt blant annet i Norge.

Brukerkommentar våren 2020:

« Moderna og Pfizer er i realiteten genterapi, jeg foretrekker Sputnik V foran de tradisjonelle vaksinene. Sputnik V er basert på injisering og fragmenter av virus».

Sputnik V vaksinen er en av de første vaksinene som ble produsert under pandemien, og ble laget av russere. I diskusjoner om Sputnik V vaksinen sammenlignet med de andre, sammenligner brukerkommenter produsentene av vaksinene. Enkelte hevder Moderna og

Pfizer er det Bill Gates og «globalistene»⁴ som står bak, mens Sputnik V er Putin sitt verk. Noen hevder Sputnik V vaksinen har eksistert lenge før pandemien, og mener disse har blitt brukt på russiske soldater som er stasjonert i utlandet for å undersøke hvordan de reagerer på vaksinen. Andre påpeker at Israel har kjøpt opp disse vaksinene og bruker det på sin befolkning.

I diskusjoner om vaksinen er det flere som viser til Robert Malone, en amerikansk lege og biokjemiker. Under pandemien fremmet Malone feilinformasjon om sikkerheten og effekten til koronavaksinene (Washington Post 2022). Malone hevder han har vært med på å utvikle MRna-teknologien som brukes i vaksinene, og har derfor kunnskap om hvorfor vaksinasjonshåndteringen er feil. I kommentarfeltet blir Malone ansett som en pålitelig kilde til hvorfor vaksinene er farlige, til tross for at Malone fikk massiv kritikk for å spre feilinformasjon (The Atlantic 2021). I disse diskusjonene uttrykker flere brukere at de er klar over kritikken Malone har fått fra tradisjonelle medier og forskere, men hevder de som kritiserer han er enten «hjernevasket» eller påvirket av «globalistene».

I diskusjoner om hvorfor Sputnik V ikke er godkjent som koronavaksine i Norge hevder flere at det er på grunn av politikk. Enkelte brukerkommentarer hevder det er på grunn av opprinnelsesland, og Norge får kritikk for å ikke klare å stå på egne bein og ta egne valg når det kommer til å velge vaksine. Her påpeker flere at Norge er underlagt den «politiske eliten» og «globalistene», og må derfor velge vaksiner som de eier, som Moderna og Pfizer. På den ene siden argumenterer flere brukerkommentarer at Norge burde samarbeide med Russland om Sputnik V vaksinen, mens på den andre siden er det en del brukerkommentarer som er sterk imot vaksiner generelt. Disse hevder at Sputnik V vaksinen på lik linje med de andre vaksinene er farlige, og påpeker at vaksiner ikke behøves da viruset ikke er reelt.

Diskusjonene om koronavaksinen bærer preg av mistillit ovenfor staten og Folkehelseinstituttet, og er preget av feilinformasjon. Mange påstander og kildehenvisninger fra brukerne er til artikler eller personer som ikke støttes av forskning. Et stort antall brukerkommentarer legger ved lenker til en plattform som heter «Bitchute», en nettside som ikke har noe spesiell form for moderering og fungerer som en videokanal. Independent

⁴ Dette er brukerne som skriver, og blir derfor referert i teksten med «». Slik blir det gjort i hele kapitlet med andre ord, eksempelvis «problem», «eliter», «fascisme».

omtalte plattformen som ytre høyres «Youtube», hvor flere konspirasjonsteoretikere har sine egne kanaler (Independent 2021).

Bitchute ble nevnt 1343 ganger i kommentarfeltet, hvor majoriteten har lagt ved lenker til Bitchute som en forklaring for sine påstander eller hendelser som har oppstått under pandemien. I refereringen til Bitchute av brukerkommentarene skriver en bruker at det daglig kommer «vitnemål» om vaksineforgiftning på denne plattformen, og argumenterer for at dette er mer enn nok bevis for at nordmenn skal innse «sannheten». Flere brukere skriver at «Norge må våkne», og i disse kommentarene har brukerne lagt til lenker til ulike videoer fra Bitchute som omhandler blant annet innholdet i vaksinene, hvor farlige de er og aktørene bak dem.

4.3.2 Vaksinehåndtering

Det andre emnet om koronaviruser fra emnemodellen var om diskusjoner som viste til vaksinehåndteringen både her i Norge og i utlandet. Det er diskusjoner om hvordan enkelte land har håndtert vaksinene, og hvorvidt deres håndteringer har ført til mer eller mindre smitte. Andre diskuterer hvor stor risiko disse vaksinene utgjør, og hvor stor skade disse landene har påført sin egen befolkning. Gjennomgående viser diskusjoner at brukerkommentarer uttrykker skepsis ovenfor vaksiner, og spesielt stiller de seg svært kritisk til myndighetenes vaksineanbefalinger.

Enkelte brukere stiller seg svært kritisk til vaksineringen i Norge, og påpeker at flere har dødd til tross for at de enten har fått en dose av vaksinen eller har vært fullvaksinert. Disse brukerkommentarene som diskuterer sykdom og dødsfall ved vaksinene viser til nyhetsmedier som adresseavisa, NRK, VG og MSN.no. Noen av disse er tradisjonelle medier som brukerkommentarene hevder ikke forteller sannheten.

I kommentarfeltet er ordet «vaksine» nevnt 29 948 ganger i løpet av pandemien, og emnemodelleringen viser stort sett til diskusjoner hvor brukerne stiller seg svært kritisk til vaksinene, og enkelte andre som uttrykker skepsis. Brukerkommentarer diskuterer vaksinen opp mot smitte, hvor flere hevder at selv fullvaksinerte blir smittet og ganske syke. De hevder det ikke stemmer at fullvaksinerte klarer seg bedre mot viruset enn uvaksinerte.

I diskusjoner om innføringen av koronapass mener brukerkommentarer at det ikke er rettferdig og et brudd på menneskerettigheter at siden de ikke vaksinerer seg så skal deres friheter bli innskrenket. En brukerkommentar hevder «vaksinepass vil bety innføring av medisinsk apartheid», og mener ordningen er svært diskriminerende. Andre påpeker at dette betyr å innføre totalitær kontroll over befolkningen. Noen brukerkommentarer mener innføring av vaksinepass er spionasje av staten, hvor de har kontroll over hvem som er vaksinert og ikke vaksinert, og at de kan bruke denne informasjonen til flere formål. Noen hevder at innføringen av vaksinepass er «fascisme», enkelte andre kaller det for «sosialkontroll».

4.4 Konspirasjonsteorier og feilinformasjon

Emnene som faller inn under konspirasjonsteorier og feilinformasjon utgjør et stor del av diskusjonen i kommentarfeltet hos Resett. Denne kategorien har 3 emner fra emnemodelleringen som viser til diskusjoner om konspirasjonsteorier, mirakelkurer og feilinformasjon. Det må understrekes at de andre emnene sine diskusjoner inneholder påstander og kommentarer som kan kategoriseres som konspirasjonsteorier og feilinformasjon, men denne kategorien viser til diskusjoner som omhandler konspirasjonsteorier i en større grad enn de andre emnene. Diskusjonene er bygd på konspirasjonsteorier hele løpet.

Teoriene som blir delt i brukerkommentarene blir definert som konspirasjonsteorier i denne oppgaven for dette et brukernes foreslåtte forklaringer på hendelser som oppstår under pandemien. I begynnelsen av pandemien var det usikkerhet rundt hvor viruset kom fra, og hvordan et virus kunne potensielt være så farlig. Nyhetene som ble lest kunne tolkes på ulike måter, og dette var et nytt fenomen som skapte stor usikkerhet. Derfor er mange av disse teoriene som ble delt i begynnelsen av de norske brukerne til en grad forståelige, noe av teoriene er i perioder basert på fakta, mens andre er oppspinn. Det må likevel understrekes at jo lengre ut i pandemien vi kom fikk vi mer informasjon om pandemien og viruset. Dette resulterte i at usikkerheten rund viruset gang ble redusert. Konspirasjonsteoriene ble dog ikke mindre i kommentarfeltet, og ble delt mer og mer underveis i pandemien. Majoriteten av konspirasjonsteoriene som ble delt og diskutert var basert på tidligere etablerte konsepter, men vinklingen ble endret slik at de passet inn i pandemiens hendelsesforløp.

Tidsanalysen viser at de tre emnene holdt seg relativt stabile gjennom hele tidsperioden, og utgjorde prosentvis en god del av kommentarfeltet. Det er vanskelig å antyde hvor stor andel de utgjør i kommentarfeltet totalt, men i hver måned i tidsanalysen utgjør kategorien konspirasjonsteorier og feilinformasjon et av de største emnene prosentvis. Videre viser analysen overordnet at konspirasjonsteorier allerede marker seg fra januar 2020 før viruset ble erklært som en global pandemi. Dette kan tyde på at leserne allerede har konspirasjonsteorier på plass, og knytter opp disse hendelsene i en usikker tid opp mot de perspektivene de har etablert seg.

4.4.1 Mirakelkurer og feilinformasjon

Emnet viser til diskusjoner om vaksiner, mirakelkurer og feilinformasjon om legemidler som kan ifølge diskusjonene brukes for å beskytte seg mot viruset. Et av ordene som dukker opp som er spesielt for dette emnet er ivermectin, som var en av flere medisiner som ble gjenstand for en polarisert debatt om mirakelkurer under pandemien (Evenaga et al 2020). Ivermectin ble under pandemien en del av feilinformasjonen som ble spredt, hvor flere gikk til innkjøp av medisinen med hensikt å beskytte seg selv mot viruset. En brukerkommentar fra tidlig 2022 hevder ivermectin ble brukt ved St.Olavs hospital, hvor barn som hadde motstandsdyktige bakterier fikk denne medisinen. Denne brukerkommentaren referer til Adresseavisen, hvor brukeren har lest om denne saken.

Wordcloud 2 Mirakelkurer og feilinformasjon

Under tidsperioden som er satt for analysen, desember 2019 til mars 2022, ble ivermectin omtalt 1146 ganger i kommentarfeltet. Enkelte brukerkommentarer hevder at ivermectin er

løsningen for viruset, og burde bli brukt som beskyttelse av alle. En brukerkommentar fra sen vinter 2020 viser til det brukeren mener er en vitenskapelig studie, hvor de som fikk ivermectin ikke ble smittet av viruset i det hele tatt. Andre brukerkommentarer argumenterer for at ivermectin er løsningen, og har evnen til å redde liv sammen med andre mirakelkurer som hydroksyklorokin.

En gjennomgang av kommentarene viser at enkelte brukerkommentarer tror at ivermectin og andre mirakelkurer er effektive mot viruset, og det blir diskutert «hvorfor den norske regjeringen ikke har vært på banen og anbefalt disse medisinene». En annen medisin som ble nevnt i kommentarfelter er hydroksyklorokin, en medisin som Donald Trump uttalte seg om og mente var veldig effektiv mot viruset. Disse uttalelsene fra Trump inkluderte verken kilder eller forskning å støtte seg på, men brukerkommentarene viser støtte til Trump hvor flere hyller ham for å være «politiker med makt som legger frem sannheten».

Som nevnt i det teoretiske rammeverket viser Evenega et al (2020) hvordan Trump var den største pådriveren for feilinformasjon om pandemien, og analysen viser at dette er også tilfelle for feilinformasjon i kommentarfeltet hos Resett. Det er dog vanskelig å si hvor stor pådriver Trump er av feilinformasjon i det norske tilfellet, men en majoriteten av brukerne viser til Trump i uttalelser om mirakelkurer. Tidsanalysen viser i tidsperioden oktober og november at emnet hadde en markant oppgang, hvor mirakelkurer og feilinformasjon dominerte kommentarfeltet med 14 prosent. En mulig forklaring kan være Trump sin annonsering hvor han fortalte at både han og Melania Trump hadde testet positivt for covid-19. I kjølvannet av denne annonseringen, fortalte Trump om et uprøvd terapeutisk stoff som han fikk etter å ha testet positivt. Trump omtalte stoffet som en mirakelkur, som hjalp ham å bli raskt frisk (NyTimes 2020). Andre forklaringer på oppgangen i emnet kan være annonseringen av internasjonale planer for vaksiner, også i Norge.

Dette emnet kan sees mot oppgangen i emnet om koronavaksiner, da diskusjonene er preget av bedre alternativer til vaksiner. Dette kan sees igjen i flere diskusjoner, hvor kommentarer diskuterer hvilke legemidler som er effektive og troverdige, og hva som kan brukes for å beskytte seg mot viruset. Brukerne kritiserer helsemyndighetene i både Norge og internasjonalt, spesielt om tiltak og troverdigheten bak det som er blitt rådet om. Blant annet diskuterer de rådet om å ta koronavaksinen, der noen diskusjoner viser til hvilke skader rådene fra helsemyndighetene kan ha for kroppen, hvorvidt vaksinene som er anbefalt er

eksperimentelle eller ikke. Mye av diskusjonene er preget av feilinformasjon, da disse påstandene ikke kan bevises eller har forskning bak seg. Noen av brukerne mener vaksinen kan gi blodpropp eller høyt blodtrykk, eller hevder at vaksinene inneholder ingredienser som gjør mer skade på kroppen enn det myndighetene hevder den gjør godt.

4.4.3 Konspirasjonsteorier

Det andre emnet i kategorien, *konspirasjonsteorier*, viser til kommentarer og diskusjoner som er konspirasjonsteorier eller inneholder informasjon som er preget av konspirasjonsteorier.

Wordcloud 3 Konspirasjonsteorier

I det teoretiske rammeverket ble Bill Gates nevnt som en pådriver i de konspirasjonsteoriene som ble spredt under pandemien. Bill Gates ble gjenstand for diskusjoner drevet av konspirasjonsteorier i kommentarfeltet til Resett også. En nærmere titt på kommentarene viser at Gates ble nevnt 1069 ganger, hvor flere av de norske brukerne knytter Gates opp som en av de største aktørene under pandemien. I dette synet som majoriteten deler, er pandemien ikke troverdig eller sann. Brukerne hevder pandemien ikke har oppstått naturlig, og er enten helt falsk eller skapt i et laboratorium. I dette synet blir Gates beskyldt for å være med på å «opprette» viruset for å kunne tjene penger på pandemien, gjennom etableringen av sitt eget vaksineselskap.

Bill Gates blir av brukerkommentarene ansett som det brukerne ser på som «eliten», de politiske aktørene som har en agenda med pandemiens gang, hvor målet er å tjene penger på

viruset ved å blant annet selge koronavaksiner. I samme syn blir World Health Organization (WHO) nevnt som en politisk aktør som samarbeider med Gates og «eliten».

Brukerkommentar januar 2020:

«Slik jeg har skjønnt det, er ikke coronaviruset ukjent. Den ble patentert av Gates Foundation i 2003, men ta datoen med en klype salt...»

Brukerkommentar vår 2020:

«Om disse konspirasjonene er riktige og Gates har WHO i ryggen så ser ikke fremtiden særlig lovende ut».

Mye av diskusjonene om Bill Gates og WHO i kommentarfeltet er preget av konspirasjonsteorier som har sirkulert under pandemien slik tidligere forskning har påpekt (Boberg et al 2022; Vieten 2020). Slik det kommer frem i kommentarfeltet virker det som at brukerne mener verden og spesielt «eliten», som Yakoblov (2015, 320) definerer som det «forestilte andre» samarbeider. Denne «forestilte andre» hevder de ikke forteller sannheten, og påstår at de har opprettet pandemien for å nå sine egne økonomiske mål.

I diskusjoner forenes brukerne med sine teorier om hva som foregår i verden, de har forklaringer på hendelser som oppstår i en tid preget av stor usikkerhet. WHO er bare en av flere aktører som blir ansett som «eliten» som styrer pandemien. Kommentarfeltet viser til noen diskusjoner hvor den norske regjeringen blir koblet opp mot denne såkalte «eliten», hvor enkelte hevder Erna Solberg er blant disse, og samarbeider med Gates. Før viruset ble erklært en global pandemi, knyttet flere dem til konspirasjoner om Gates.

På denne tiden var det få svar på hvordan fremtiden kom til å være, spesielt hvordan viruset kom til påvirke hverdagen vår. Pandemien skapte veldig stor usikkerhet, og ved å tro på slike teorier som at Bill Gates og den norske regjeringen er delaktige i å spre viruset kan hjelpe individer til å ta tilbake en viss kontroll (Douglas et al 2017).

Emnet viser i tillegg til diskusjoner om Folkehelseinstituttet, hvor majoriteten viser svært lav tillit til FHI som en institusjon som skal gi råd om folkehelse. Enkelte brukerkommentarer hevder FHI som i sin tid ble stiftet med hjelp av Rockefeller Foundation, er i dag styrt og eid av dem. Brukerkommentarene viser lav tillit til regjeringen allerede før vi visste omfanget av pandemien og viruset. FHI blir i denne instans allerede før pandemien koblet opp globalt med

resten av «eliten», hvor brukerkommentarene hevder FHI er styrt av utenlandske politiske aktører.

Flere brukerkommentarer referer til FHI som «Rockefeller instituttet» som en innforstått begrep blant brukerne at FHI er styrt og eid av Rockefeller. Før omfanget av viruset ble kjent var det noen av brukerkommentarene som uttrykte bekymringer overfor FHI, og at de skulle råde om vaksiner for viruset.

Brukerkommentar tidlig 2020:

«Rockefeller instituttet ser på mulighet for en ny vaksineringsepidemi?»

I diskusjoner hvor brukerkommentarer diskuterer troverdigheten rundt pandemien, om restriksjoner og råd, blir de brukerkommentarene som ikke stiller seg kritisk til FHI, eller som ikke uttrykker like stor grad av mistillit til institusjon, kritisert. Disse brukerne blir kritisert av andre brukere som stiller har høy mistillit til FHI, og generelt er de svært kritiske til både institusjoner som gir råd om pandemien og selve pandemien. Kritikerne hevder FHI «instituttet hjernevasker mennesker». FHI har blitt referert til 3726 ganger i kommentarfeltet, mens FHI som «Rockefeller instituttet» er blitt referert til 116 ganger.

Det interessante med konspirasjonsteoriene diskutert av brukerne, som referering av FHI som «Rockefeller instituttet», og koblingen mellom Rockefeller og Bill Gates er at disse minner om antisemittiske konspirasjonsteorier. Brukerne mener Gates og «globalister», som de anser som en del av «eliten», styrer pandemien. Videre hevder de at pandemien er lansert slik denne «eliten» kan selge vaksiner og ta over verden. Dette kan minne om antisemittiske troper, hvor brukerkommentarene knytter aktører opp mot pandemien og anklager dem for å være «globalister». I stedet for å snakke direkte om jøder, har antisemittene ofte omtalt de som «globalister» (Banik og Simonsen 2019), det samme kan gjelde i Resetts kommentarfelt. Brukerne nevner ikke direkte jødene i hvem «eliten» eller «globalistene», men i antisemittiske konspirasjoner blir mektige aktører ofte anklaget for å være jøder.

I kommentarfeltet hevder flere brukere at Rockefeller familien har jødiske røtter, men dette er vanskelig å bevise. Bill Gates blir koblet opp mot «globalistene» i og med han er en av verdens mest rikeste menn. Brukerkommentarene kobler FHI opp mot «globalistene», og enkelte mener de er styrt av «samme folka som styrer hele verden». Andre anklager

«Rockefeller instituttet» for å samarbeide med «eliten», hvor målet er å tjene penger på en vaksine som i virkeligheten er farlig. Paralleller kan trekkes mellom antisemittiske konspirasjonsteorier om pandemien og utviklingen av vaksiner, hvor brukerkommentarene gir “globalister” og “eliter” skylden, på samme måte som disse «globalistene» ble anklaget i sin tid for første verdenskrig (Banik og Simonsen 2019).

Diskusjonene om ulike politiske aktører viser at en stor del av brukerkommentarene er drevet av konspirasjonsteorier, og analysen viser at brukerkommentarene i likhet med hva Boberg et al (2020) fant i det tyske tilfellet, kobler pandemien opp mot allerede etablerte konsepter. Norske brukere deler blant annet konspirasjonsteorier om hvordan koronaviruset ble lekket i et kjemisk laboratorium i Wuhan, og teorier om hvilke aktører som er ansvarlig for dette. I Resett sitt tilfelle er det brukerkommentarene som et motpublikum som har forsøkt å tilpasse seg den raskt utviklende situasjonen av viruset ved å gi hendelsene sine egne ideologiske spinn. Brukerne har innrammet pandemien ved å holde seg til veletablerte konsepter om politiske eliter og Bill Gates som en forklaring på pandemien.

4.4.4 Konspirasjonsteorier og feilinformasjon

Det tredje emnet konspirasjonsteorier og feilinformasjon, viser blant annet til diskusjoner og påstander om 5G, noe som var forventet da tidligere forskning på pandemien viser at 5G har vært en del av konspirasjonsteoriene under pandemien.

Wordcloud 4 Konspirasjonsteorier og feilinformasjon

Slik det teoretiske rammeverket la frem så har konspirasjonsteorier om 5G eksistert lenge før pandemien, men under pandemien ble disse tidligere konspirasjonsteoriene lagt under nye

konsepter og perspektiver som hadde tilknytninger til viruset. I diskusjoner om 5G påstår flere brukerkommentarer at 5G bidrar til mer smitte av coronaviruset, og at 5G blir brukt som et våpen mot befolkningen.

I disse diskusjonene hevder majoriteten at Wuhan, som hadde det første tilfellet av viruset, også er verdens første 5G by. Brukerkommentarene mener at dette ikke er tilfeldig, og hevder det er derfor folk begynte å dø etter at denne koblingen ble oppdaget. Flere har notert seg tidsperioden viruset ble «lansert», og mener det er samtidig som «de» startet «utrulling» av 5G.

De første konspirasjonsteoriene hvor 5G ble knyttet opp mot coronaviruset ble oppdaget på en fransk blogg, «Les Moutons Enrages» (Bruns et al 2020). Forfatteren av bloggen koblet opp tidligere etablerte konsepter om 5G mot viruset, hvor han hevdet at 5G har negative helsepåvirkninger og påstod Wuhan hadde begynt å «rulle ut» 5G teknologi. Denne publiseringen er ifølge studien til Bruns et al (2020) den første Wuhan-5G koblingen som ble funnet på sosiale medier, og ble spredt og lest av millioner av mennesker. Historien ble publisert den 20.januar 2020, og i kommentarfeltet til Resett var det kommentarer basert på dette perspektivet den 28.januar 2020. Enkelte brukerkommentarer delte videoer som bygget på dette perspektivet, og videreformidlet det i egne fortellinger.

Majoriteten av brukerkommentarene som diskuterer 5G, nevner Wuhan som den første 5G byen i verden, og bruker dette som en del av forklaringen på viruset. Bruns et al (2020) fant i sin studie at installeringen av 5G baser ble nevnt internasjonalt i høyreorienterte miljøer fra slutten av mars til midten av april 2020. I land som Nederland, Italia og Belgia var det flere som angrep 5G verktøy for å hindre installeringen (Tiffany 2020). I denne tidsperioden viser analysen at diskusjoner om 5G i kommentarfeltet var i større grad preget av hvor stor fare slike installeringer kan utgjøre, og hvor flere mente at land som hadde store smitteutbrudd var land som allerede hadde installert 5G basestasjoner. Noen diskusjoner nevnte hvordan andre hadde destruert verktøyene som behøves for å installere 5G satellitter, og applauderte dem for innsatsen.

Videre viser Bruns et al (2020) til konspirasjonsteoretikeren David Icke som fikk mye oppmerksomhet for sine utsagn, hvor hans video om 5G sin tilkobling til viruset fikk flere

millioner med visninger før det ble tatt ned av Youtube. Icke påstår at covid-19 er en løgn, og at pandemien er heller forårsaket av 5G teknologi.

I kommentarfeltet er Icke nevnt 46 ganger, han ble nevnt mest i tidsperioden hvor 5G ble først koblet opp mot viruset. Enkelte referer til Icke når de diskuterer trusselen 5G kan utgjøre, mens andre stiller seg kritisk til hans utsagn. Noen mener at Icke sine påstander ikke er troverdige, og stiller seg kritisk til at Resett omtaler han i sine saker.

Brukerkommentar:

«Virkelig? Icke? Dersom man bruker han som mener verden styres av reptil-jøder fra verdensrommet, så kan man ikke akkurat forvente å bli tatt seriøst»

Enkelte brukerkommentarer knytter disse 5G konspirasjonsteoriene om viruset til norske tilfeller, hvor de mener etablering av 5G basestasjoner i norske byer ble gjort for å smitte den norske befolkningen. Andre hevder 5G gir stråleskader, og svekker dermed immunforsvaret vårt. Disse brukerkommentarene viser blant annet til artikler fra tradisjonelle medier hvor større grupper har blitt syke av enten influensa eller viruset, og argumenterer at det er på grunn av 5G satellitter som er i nærheten som har gjort dem syke.

Videre viser dette emne til diskusjoner om vitaminer og kosthold, hvor brukerkommentarene diskuterer hva som bør inntas av mat og drikke for å unngå viruset og for å verne seg mot blant annet 5G. Noen brukerkommentarer mener d-vitamin er effektiv mot 5G, og burde bli konsumert spesielt av innvandrere. Emnet er preget av feilinformasjon, hvor brukerkommentarer råder om ulike type mat og vitaminer som ikke er støttet av forskning. I disse diskusjonene hevder brukerkommentarer at vitaminer som D-vitamin er et godt virkemiddel mot viruset, og mener innvandrere må være «flinke på å få seg i noe av denne vitaminen». Når disse brukerkommentarene diskuterer årsaker til at det er høy smitte blant innvandrere, mener flere det er på grunnlag av opprinnelsesland og oppholdssted. Brukerne hevder de fleste innvandrere kommer fra varmere strøk, og nå som de bor i land som Norge får ikke de i seg nok vitamin for å holde seg friske. Andre kritiserer hvordan innvandrere går kledd, hvor innvandrere blir i dette perspektivet sett på som en stereotypisk muslim som tilsynelatende går i heldekkende klær. Dette er ifølge brukerkommentarene en hovedårsak til hvorfor innvandrere blir smittet.

Brukerkommentar:

« Å pakke seg inn i heldekkende tøy hele året er ikke sunt, d-vitamin er kjent som et bra våpen mot korona»

I andre diskusjoner hvor kommentarer er preget av feilinformasjon, er i dette emnet om munnbind hvor inntak av co2 blir nevnt. Brukerkommentarer viser lav tillit til munnbind som et forebyggende virkemiddel mot viruset, og hevdet at munnbind gjør det motsatte. Enkelte hevder at munnbind «reduserer inntaket av Co2», og man blir dermed «mer syk» av å bruke munnbindet. Flere mener «eliten» gjør dette med vilje slik at befolkningen blir mer syke, og de får gjennom sin agenda ved å tjene penger på pandemien. Oppsummert viser emnet til flere diskusjoner som er preget av feilinformasjon og konspirasjonsteorier som har blitt delt i internasjonale online høyreorienterte miljøer, og viser at de norske brukerkommentarene holder seg relativt oppdatert på konspirasjonsteorier som blir delt om pandemien.

4.5 Dødsfall

Den «tredje» overordnet kategorien vise til emner som handler om dødsfall knyttet til pandemien. Emnene viser til diskusjoner som diskuterer smitte og dødsfall, hvor de sammenligner dødsfall i Norge med dødsfall i andre land. Brukerkommentarene er skeptiske ovenfor dødstallene som blir publisert av både norske myndigheter og utenlandske. Enkelte hevder dødstallene er fabrikkert, og at det er naturlige årsaker bak dødsfallene. Brukerne hevdet de ikke er viruset som forårsaker så høye dødstall. I disse diskusjonene hevder brukere at det er like mange mennesker som dør hvert år av sesonginfluensa, men blir ikke skrevet om i nyheter fordi det er normalt, men tradisjonelle medier skriver om dødsfall relatert til viruset for å spre propaganda og frykt. Noen brukerkommentarer mener det ikke er vitenskapelig mulig å bevise at dødsfall er forårsaket av viruset.

4.5.1 Dødsfall

I emnet dødsfall, er det diskusjoner om dødsfall hvor brukerkommentarer kritiserer Resett for å publisere «løgner» og «propaganda», hvor de mener innholdet i sakene Resett publiserer om dødsfall relatert til pandemien ikke stemmer. Enkelte mener at Resett ikke har gjort godt journalistisk arbeid, og heller ikke lest seg opp på hvordan land registrerer dødsfall relatert til pandemien. Brukerkommentarene kritiserer spesielt hvordan Resett har rapportert om dødsfall

i USA, og flere mener disse tallene ikke stemmer. Noen brukerkommentarer mener de dødsfallene om uvaksinerte rapportert fra land som USA ikke skyldes viruset, men sykdommer som landet sliter med som blant annet fedme og kreft. Andre brukerkommentarer påstår at pandemien ikke eksisterer, og derfor er dødstallene både i USA og andre land manipulerte.

Brukerkommentar:

«Det finnes ingen pandemi, dødsfallene er manipulerte i USA og internasjonalt. Det finnes bevis om man bare orker å se etter informasjon på nettet fra leger. Dette er en vanlig influensavirus».

Majoriteten av brukerkommentarene feier dødstallene under teppet og mener tallene er fabrikkerte og at pandemien er falsk. De bortforklarer de høye dødsratene med naturlige dødsårsaker, kreft, bilulykker og gammel alder. I enkelte diskusjoner hevder brukere at disse dødsfallene er forårsaket av vaksinen og ikke viruset, og er noe som er plottet av den «politiske eliten». Disse brukerkommentarene er de samme som stiller seg svært skeptisk ovenfor vaksinene.

4.5.2 Smitte og dødsfall

Dette emnet viser til diskusjoner hvor brukerkommentarene diskuterer smitte og dødsfall i både Norge og utlandet. I disse diskusjonene påpeker flere Sveriges håndtering av pandemien, og flere hevder at «overdødeligheten» ikke stemmer verken i Sverige eller andre land. Flere brukerkommentarer sammenligner viruset med tidligere influensaer, og det hevdes her at det var flere som døde av influensa tidligere år enn det dør folk nå av korona. I disse diskusjonene som emnet viser til er det flere som hevder dødstallene ikke stemmer overens med virkeligheten, og disse diskusjonene blir ofte tatt opp når ulike restriksjoner og tiltak blir iverksatt i Norge. Enkelte hevder at det alltid har vært så mye dødsfall i verden og Norge, men nå som det er pandemi er vi blitt mer oppmerksomme på dødsfall per måned. Enkelte mener smittetallene og tallene om dødsfall ikke går overens, og at dersom tallene stemmer så er det ikke noe «vits» å vaksinere seg heller.

Som nevnt tidligere viser tidsanalysen at emnet smitte og dødsfall var et av emnene som hadde størst endring fra september 2020 til november 2020. I oktober utgjorde emnet 20

prosent av kommentarfeltet og en forklaring på dette kan være den høye smitten og innleggelsen av syke i Norge. Andre forklaringer kan være at Europa opplevde et av de største smittebølgene denne måneden, hvor lederen for WHO forventet et økende covid-19 dødsfall i oktober og november (Voea News 2020).

4.6 Tiltak og restriksjoner

Det fjerde overordnet temaet er tiltak og restriksjoner, og viser til emner hvor brukerkommentarene diskuterer informasjon som ble formidlet om pandemien, tiltak og restriksjoner. Majoriteten av disse diskusjonene er preget av kritikk av de restriksjonene som er satt og rådene som er anbefalt. Brukerkommentarene diskuterer hvilke konsekvenser disse restriksjonene har for samfunnet og økonomien vår, og de diskuterer hvorvidt det er riktig å innføre tiltak som innskrenker rettigheter.

4.6.1 Informasjon

Det første emnet informasjon, omhandler informasjon om tiltak og restriksjoner og om selve pandemien. Først og fremst diskuterer brukerkommentarene den informasjonen de har lest seg opp på som Resett har publisert og informasjon de har lest andre plasser, som hos tradisjonelle medier. I disse diskusjonene viser brukerkommentarene lav tillit til informasjon som er publisert og formidlet av både tradisjonelle og alternative medier. Dette emnet viser til diskusjoner som tok sted i begynnelsen av pandemien, og særlig før det ble erklært som en global pandemi. Brukerkommentarene diskuterer blant annet realiteten av pandemien, hvordan verden kommer til å bli påvirket og om dette viruset skiller seg fra andre virus som har eksistert. I noen diskusjoner i dette emnet diskuteres det hvordan mennesker kommer til å forholde seg til regler og tiltak som eventuelt kan bli innført.

4.6.2 Tiltak og restriksjoner

I emnet tiltak og restriksjoner, er det diskusjoner hvor flere mener at restriksjonene og tiltakene er iverksatt for å skape frykt for viruset blant befolkningen og redsel for hvordan pandemien kan påvirke hverdagen vår. I diskusjoner av blant annet nedstengingen av Norge i mars 2020 eller restriksjonene som kom i etterkant, inneholder majoriteten av disse kritikk av den norske regjeringen. Tidsanalysen viser en markant oppgang i dette emnet da de strengeste tiltakene ble innført etter sommeren 2020 (Regjeringen 2020). I resten av Europa

opplevde flere land strengere restriksjoner enn tidligere, noe som resulterte i demonstrasjoner og opptøyer (CNN 2022). Flere brukerkommentarer hevder at å stenge ned landet er meningsløst, noen mener dette fordi de hevder pandemien er falsk. Andre argumenterer for at viruset er som en influensa og det er derfor ikke nødvendig å innføre slike inngripende tiltak. I diskusjoner om tiltak og restriksjoner mener brukerkommentarene at disse nedstengingene er gjort slik at «Agenda 2030» skal ta over, hvor verden får en «permanent lockdown». Agenda 2030 er originalt kjent som de 17 bærekraftsmålene fra FN som alle medlemslandene skal samarbeide og jobbe mot. Dette er en felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, stoppe klimaendringer og bekjempe ulikhet innen 2030 («FNs bærekraftsmål» u.å.) I kommentarfeltet er det flere brukere som referer til Agenda 2030 som noe annet, hvor de hevder disse bærekraftsmålene i realiteten er en «svindel», hvor det kommer til å bli ytterlige slaveri av «menneskeheten», «ytterlige regler og forskrifter og vedtekter». De som diskuterer dette synet påstår at «Covid-19 brukes som en forkledning for å innlede det». Disse perspektivene og forklaringene av norske brukerkommentarer tilsvarer en konspirasjonsteori, hvor de mener den «globale eliten» bruker covid-19 som en mulighet til å innføre strenge regler som tvangsvaksinering, digitale vaksinepass og kontroll over mennesker.

I diskusjoner om Agenda 2030 referer flere til det de kaller «The Great Reset». The Great Reset er i utgangspunktet navnet på 50.årsmøtet til WEF som ble avholdt i juni 2020, hvor høyprofilerte politiske ledere sammenkalt av Prince Charles av England og WEF samles for å gripe den globale krisen for å gjenoppbygge samfunnet og økonomien etter pandemien (BBC 2021). Fra dette møtet oppstod det konspirasjonsteorier hvor det ble hevdet at møtet var en strategisk del av en storslått konspirasjon fra den globale eliten, som har planlagt og administrert pandemien. I denne konspirasjonsteorien er restriksjonene innført ikke for å dempe spredningen av viruset, men for å bevisst å få til økonomisk kollaps og en sosialistisk verdensregjering (BBC 2021). Vaksiner er blitt innført for å tjene penger av «Big Pharma». Dette minner om en typisk «anti-establishment» konspirasjonsteori. Kommentarer om The Great Reset ble nevnt 347 ganger i kommentarfeltet, hvor majoriteten mente konspirasjonsteorien om The Great Reset var legitim. Brukerkommentarene bruker denne konspirasjonsteorien som en forklaring på de strenge tiltakene og restriksjonene som ble innført, og som begrunnelse på hvorfor de ikke kommer til å etterfølge restriksjonene.

4.6.3 Nedstenging og restriksjoner

Emnet nedstenging og restriksjoner, viser til diskusjoner om da Norge ble stengt ned fra første gang i mars 2020, og diskusjonene tar opp de gradvis innførte restriksjonene.

Brukerkommentarene diskuterer karanteneregler som ble innført, og hvorfor Oslo er den byen i Norge med strengest restriksjoner. Enkelte brukerkommentarer kritiserer de strenge tiltakene Oslo har sammenlignet med andre byer, og hevder det bør være ulike tiltak for de ulike bydelene. Med dette mener brukerkommentarene at der det er høyest smitte og årsaken til at viruset sprer seg bør ha de strengeste tiltakene, og her peker de på bydeler hvor det er høyest andel med innvandrerbakgrunn. Noen brukerkommentarer mener det bør innføres portforbud for disse områdene for å hindre å smitte den etniske norske befolkningen.

I diskusjoner om karanteneregler er det flere som referer til karantenehotell som «interneringsleir», og mener myndighetene straffer oss på en skjult måte ved å innføre disse reglene. Enkelte hevder dette er «nymotens» rasisme fra regjeringens side ved å innføre karantenehotell, hvor de hevder regjeringen ønsker å skape et «sorteringssamfunn», hvor de som nekter å marsjere i takt med «deres kommunistiske opplegg» skal oppleve å bli diskriminert. I disse diskusjonene råder brukerkommentarene hverandre å lese seg opp på sine egne rettigheter og å ha «med jussen i bagasjen»

4.6.4 Innføring av tiltak

I emnet innføring av tiltak viser emnemodellen til ulike diskusjoner om tiltakene og reglene som ble innført i Norge. I diskusjonene stiller brukerkommentarene seg svært kritisk til de tiltakene som blir satt for å stoppe spredningen av viruset, og majoriteten argumenterer for at dette er brudd på menneskerettigheter. Enkelte stiller seg kritisk til hvorvidt regjeringen har myndighet til å innskrenke privatpersoners liv slik de mener regjeringen gjør. Den største diskusjonen viser til innføring av vaksinepass, noe majoriteten hevder er et direkte brudd på menneskerettigheter og en kriminell handling. I disse diskusjonene skriver flere at det å innføre vaksinepass er som å bo i en «totalitær fascistisk stat», og flere referer til vaksinepasset som «fascisme». Enkelte mener dersom dette blir innført i Norge, så er det ingenting som skiller Norge fra Nord Korea.

Vaksinepass blir i disse diskusjonene i likhet med andre tiltak knyttet opp mot konspirasjonsteoriene brukerkommentarene har etablert. Flere hevder disse er kun innført slik

at «eliten» skal tjene penger, mens andre mener det er noe større bak. I dette synet er det flere som referer til «social credit score», hvor de mener vaksinepass blir innført slik at regjeringen får kontroll over befolkningen. Ved å innføre vaksinepass, kan de gi poeng til befolkningen som tar vaksinene, hvor jo større poengsum du har jo større fordeler får man.

4.6.5 Koronatester

I emnet, koronatester, diskuterer brukerkommentarene tiltakene og rådene om å måtte teste seg for viruset. Brukerkommentarene diskuterer blant annet teststasjoner, hvor testene er produsert og vitenskapen bak testene. I diskusjonene kritiserer de regjeringen og FHI for å pålegge folk å teste seg ved mistanke om sykdom, selv om det ikke er «symptomer» på viruset. Enkelte stiller seg svært kritisk til denne testingen, og mener det er noe annet som ligger bak anbefalingen. I noen diskusjoner hevder brukerkommentarer at koronatestene er kjøpt inn og anbefalt, slik at «eliten» kan tjene penger på det. Andre stiller seg kritisk til opphavet til disse testene, og diskuterer produksjonen. Det hevdes av noen at testene er kjøpt inn fra Kina, og ved å teste seg med utstyret blir man smittet av viruset. Det er flere som deler dette perspektivet, og mener det er derfor regjeringen anbefaler tester. I disse diskusjonene kobler brukerkommentarene koronatester opp mot konspirasjonsteoriene de har om pandemien, hvor «eliten» har skapt og spredd viruset. Koronatest er i dette synet bare en del av planen, hvor de kan få folk til å kjøpe disse samtidig som de smitter befolkningen

Emnet viser også til diskusjoner om PCR tester, hvor disse får stor kritikk av brukerkommentarene. Majoriteten av de som har kommentert angående PCR-tester hevder disse ikke blir brukt for det som blir hevdet. På den ene siden hevder noen at disse testene er falske, og gir falske positive utslag. Dette setter individer i isolasjon og karantene, slik at «eliten» kan nå sine agendaer med pandemien. I brukerkommentarene diskuteres det hvordan disse testene fungerer, og at det vitenskapelig umulig å teste dersom noen er smittet eller ikke. På den andre siden hevder enkelte andre at PCR-tester er for «sankning» av DNA-et til mennesker, men brukerkommentarene er usikre på hva «eliten» ønsker med dette. Emnet bærer preg av stor mistillit ovenfor koronatester, hvor majoriteten uttrykker de ikke ønsker å teste seg. Flere i disse diskusjonene hevder det ikke eksisterer en «virusisolat», og dermed klarer ikke noen av disse koronatestene å slå ut hvorvidt man er smittet eller ikke.

4.7 Andre temaer og hendelser

Kategorien skiller seg fra de andre kategoriene ved å vise til ulike hendelser og temaer som ikke nødvendigvis har noe direkte med pandemien å gjøre. Kategorien er ikke tematisk, men noen av emnene er typiske for høyreorienterte alternative medier. To av disse emnene viser til diskusjoner som er typisk for Resett å publisere om, innvandre og kritikk av tradisjonelle medier. Kategorien viser hvordan ulike temaer blir knyttet opp mot hverandre, og spesielt hvordan det blir knyttet opp mot pandemien. Videre viser kategorien til hendelser som demonstrasjoner som oppstod under pandemien, som Black Lives Matter og «anti-korona» demonstrasjoner.

4.7.1 Økonomi

Et av emnene i denne kategorien omhandler økonomi, som viser til kommentarer og diskusjoner om verdensøkonomien som følge av pandemien. Brukerkommentarene diskuterer hvorvidt restriksjoner har hatt konsekvenser for økonomien, og hvilke land som har hatt de største økonomiske konsekvensene som følge av strenge restriksjoner.

Penger var ett av ordene som ladet mest på i emnemodelleringen, hvor penger i diskusjoner blir nevnt når de diskuterer legemiddelverk som tjener penger på pandemien ifølge dem. Penger ble nevnt 3202 ganger i kommentarfeltet, og de fleste nevner penger når de snakker om «globalistene», «eliten», og hvordan staten forholder seg til penger under pandemien.

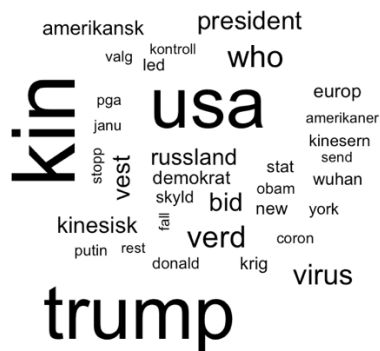
I enkelte diskusjoner hevder brukerkommentarer at ulike land gir penger til sykehus som omgjør dødsattester hvor de skriver dødsfall er forårsaket av viruset. Disse brukerkommentarene hevder at Norge er i ferd med å gå i samme bane, at pandemien har vist hvor korrumpert den norske stat er. I diskusjoner om økonomi, er de aller fleste enige om at pandemien kun handler om penger og makt for den norske staten. Brukerkommentarene påpeker at andre land er korruperte, men de nevner at det ikke er overraskende da det har vært «nikkedukker» for «globalistene» i flere år.

Brukerkommentarene kritiserer den norske regjeringen for hvor mye penger de bruker på å kjøpe inn utstyr som er tilknyttet pandemien, som vaksiner, tester, visir og lignende. De mener nordmenn som «skatteyttere» bør kunne være med på å bestemme hvor mye penger som skal brukes. Flere hevder disse milliardbeløpene regjeringen bruker på pandemien går

rett i hendene til «Big Pharma» og «eliten». Tidsanalysen viser at i slutten av 2021 økte prosentandelen av emnet i kommentarfeltet, noe som kan sees igjen i diskusjonen hvor de kritiserer regjeringen for å bruke for mye penger på vaksinen.

4.7.2 Internasjonale relasjoner

Dette emnet viser til ulike diskusjoner om utenlandske forhold, blant annet viser emne til flere diskusjoner om USA. Majoriteten av diskusjonene som omhandler USA viser til presidentvalget, smitte og dødsfall, og hvordan USA håndterte pandemien.

Wordcloud 5 Internasjonale Relasjoner

Flere brukerkommentarer diskuterer presidentvalget i USA i 2020 da Joe Biden ble valgt som landets president. Troverdigheten rundt dette valget ble diskutert av flere, og de mener viruset ble utrullet på denne tiden slik at Donald Trump skulle tape presidentvalget. Diskusjonen bærer videre preg av kritikk av Joe Biden sin håndtering av pandemien, og kritiserer amerikanske myndigheter for hvordan de publiserer dødstall og forholder seg til viruset. Flere brukerkommentarer knytter Biden og demokratene opp mot «eliten» og «globalistene», og mener de samarbeider om en felles agenda. Enkelte anklager Biden for å samarbeide med Kina og WHO for å spre viruset, og mener de alle har en felles agenda for å felle Trump. Brukerkommentarene viser støtte til Trump og republikanere, spesielt deres utsagn og forhold til viruset og pandemien.

Brukerkommentarer anklager Biden for være «allierte» med «marxistene» og «terrororganisasjonene BLM og Antifa», som i dette synet er finansiert av Soros og hans

mektige venner i «Big Tech» og «Big Pharma». Dette er referanser til Bill Gates og «eliten» som ble tidligere nevnt i de andre emnene.

Emnet viser til andre diskusjoner som da pandemien først inntraff, og brukerkommentarene her diskuterer hvordan viruset påvirket andre land. Hvordan vesten forholdt seg til pandemien sammenlignet med andre deler av verden. Brukerkommentarene kritiserer Kinas rolle i spredningen av viruset, og sammenligner deres politikk opp mot Russlands politikk. Dette emnet ble diskutert mye i begynnelsen av pandemien spesielt, da brukerkommentarene så mye til utlandet og deres forhold til pandemien da viruset først inntraff Norge. Dette vises igjen i tidsanalysen, som viser at internasjonale relasjoner utgjorde et av de største emnene prosentvis.

4.7.3 Demonstrasjoner og hendelser

Emnet *Demonstrasjoner og hendelser*, viser til diskusjoner om demonstrasjoner som oppstod under pandemien som blant annet Black Lives Matter (BLM). Flere av brukerkommentarene uttrykker misnøye ovenfor BLM demonstrasjonene som tok sted i de fleste europeiske land og USA under pandemien, og nevner at disse demonstrasjonene tilsynelatende fikk mye støtte av samfunnet. Brukerkommentarene sammenligner støtten disse demonstrasjonene fikk versus demonstrasjoner mot innføring av vaksinepass, vaksiner og restriksjoner. I mange land oppstod det korona demonstrasjoner, noen av dem tok sted i Norge (Aftenposten 2022). I kommentarfeltet viser brukere misnøye ovenfor at slike demonstrasjoner ble slått hardt ned på av samfunnet, og at disse demonstrasjonene ikke fikk oppmerksomhet i tradisjonelle medier slik som BLM demonstrasjoner gjorde. De betrakter koronademonstrasjonene som protesterte mot restriksjoner og tiltak, som demonstrasjoner for frihet og menneskerettigheter. Flere uttrykker at deres følelser og perspektiv ikke blir respektert av samfunnet for øvrig, og at deres ideologiske tilhørighet ikke er likestilt med andres.

Brukerkommentar:

«Så hvor er opprørspolitiet med slagvåpen når muslimer inntar byen på lørdager? Å erklære kolonisering er greit men demonstrasjoner for frihet og menneskerettigheter skal knuses med slagvåpen?»

Wordcloud 6 Demonstrasjoner og hendelser

Diskusjonene om koronademonstrasjoner er preget av kritikk rettet mot den norske regjeringen, og hvordan de håndterte og til en viss grad slo ned på demonstrasjonene. Tradisjonelle medier får stor kritikk av brukerkommentarene for å ikke ha gitt disse demonstrasjonene mediedekning, og de sakene som faktisk ble publisert om dem ble presentert i feil lys. Enkelte viser til hvor høy oppslutning i antall oppmøtte disse koronademonstrasjonene fikk i land som Tyskland og USA, og hvor uproblematisk og fredelige de var sammenlignet med BLM demonstrasjoner.

Videre viser emne til kommentarer og diskusjoner om religion og Islam. Enkelte brukerkommentarer nevner «Allah» i sine diskusjoner om muslimske land og håndtering av pandemien. Brukerne bruker Allah ironisk eller som sarkasme når de diskuterer med hverandre, og når de referer til innvandrere og muslimer. Brukerkommentarer knytter Islam opp mot flere hendelser, og sammenligner religionen med restriksjoner fra regjeringer. De kritiserer blant annet påbudet om munnbind i Norge, og mener dette er et forsøk på snikislamisering fra regjeringen. Andre mener at Islam burde bli sett på som en større trussel mot folkehelsen enn koronaviruset. Disse brukerkommentarene uttrykker større skepsis ovenfor Islam sin tilstedeværelse og innflytelse i Norge enn selve viruset og pandemiens påvirkning i Norge, og de mener Islam og muslimer utgjør en større trussel enn pandemien.

I diskusjoner som omhandler Israel er det tosidige argumenter, som tidligere vist i analysen anklager brukerkommentarene «globalister» for å styre pandemien, noe som kan tenkes er en referanse til jøder. Det skjer en motsigende diskusjon hvor flere brukerkommentarer tar Israel i forsvar når det blir diskutert vaksinehåndtering i Midtøsten. Brukerkommentarene kritiserer nabolandene til Israel som de omtaler som «Muhammedaneres land» eller «muslimlandene»,

som nå krever å få tildelt disse vaksinene til tross for at de tilsynelatende er motstandere av Israel.

Flere av brukerkommentarene uttrykker bekymringer for Israel, og om den israelske regjeringen skal dele ut vaksiner til nabolandene, og flere stiller seg kritisk ovenfor muligheten at Iran kan få disse vaksinene. Enkelte brukerkommentarer trekker sammenligninger Islam og nazismen, det eneste som skiller dem er at «*man sto i det minste oppreist når man hilste på Hitler*».

Brukerkommentarene hyller Israel for å ha vært tidlig på banen når det kommer til utviklingen av vaksiner, og mener de bør få mer støtte av verdenssamfunnet for innsatsen de legger inn. Spesielt trekker brukerkommentarene inn at Israel er omringet av «dysfunksjonelle» land som ikke har rett på disse vaksinene.

4.7.4 Innvandrere

Emnet, innvandrere, viser til kommentarer og diskusjoner som peker i flere retninger, men samlet sett handler emnet om diskusjoner rundt innvandrere. Resett er kjent for å skrive saker om innvandrere, slik andre høyreorienterte alternative medier gjør. Resett har tidligere skrevet om innvandrere, islam og deres tilknytning til kriminalitet, og oppgaven har derfor forventet at kommentarfeltet skulle være preget av diskusjoner om innvandrere og islam. Emnet viser at brukerkommentarene knytter innvandrere opp mot pandemien og smitte selv når sakene de kommenterer under ikke omhandler innvandrere. Boberg et al (2020) fant i sin studie at tyske høyreorienterte alternative medier innrammet pandemien ved å holde seg til fortellinger som de vanligvis hadde vendt seg til som innvandring. Dette er også tilfellet for de norske brukerne, som har som et motpublikum vendt seg til innvandrere og Islam for å kunne forklare noen hendelser og aspekter ved pandemien. Innvandring er et naturlig element i kommentarfeltet, og tidsanalysen viser at dette emnet utgjorde en stor del av diskusjonen tidlig 2020. På denne tiden var ikke pandemien erklært, men brukerne knyttet innvandrere opp mot viruset allerede her. I overgangen fra 2021 til 2022 øker prosentandelen innvandrere i kommentarfeltet, og når de fleste restriksjoner letter i 2022 retter diskusjonene oppmerksomheten mot innvandrere igjen, og hvordan de har oppført seg under pandemien.

Wordcloud 7 Innvandrere

En av brukerkommentarene med høyest likerklikk som omtalte innvandrere, kritiserte hvordan innvandrere ikke respekterer retningslinjene om pandemien som regjeringen hadde rådet om. Brukerkommentaren var i en dagligvarebutikk, hvor det var «tydelig merket med skilt og klistermerker» om hvordan kunder skulle holde avstand. Brukeren hadde sett en gjeng med innvandrere som «kaklet høylytt i telefonen, og stod omtrent og pustet meg i nakken». Brukeren mente disse ikke har noe respekt for regler og retningslinjer, og mener det derfor ikke er rart at smitten øker blant «disse». «Problemet» her som flere brukerkommentarer diskuterer, så er innvandrere en stor smittefare for alle «oss» andre også. «Oss» i dette tilfellet bruker de om etnisk norske.

Videre viser emnet til diskusjoner og kommentarer om kultur, hvor enkelte brukere sammenligner viruset med innvandrere. Disse uttrykker stor bekymring, og mener innvandrere og fremmedkulturen «de» tar med seg utgjør en større trussel enn pandemien. Enkelte mener svensker har flyktet til Finland i frykten for «de fremmedkulturelle muslimske bandane» som overtar mer og mer kontroll i Sverige. En brukerkommentar skriver at det vil komme en vaksine mot korona, men at det kommer «ingen vaksine mot fremmedkulturell innvandring». Gjennomgående så er det flere i kommentarfeltet som sammenligner innvandrere og viruset, og disse hevder at innvandrere og spesielt Islam utgjør en større trussel for samfunnet.

I diskusjoner om innvandring brukes ordet «problem» ofte, hvor flere av brukerne kritiserer innvandreres forståelse og håndtering av pandemien. Brukerkommentarene refererer til islam

og innvandrere som «et problem». I flere diskusjoner blir innvandrere anklaget for spredningen av viruset i Norge, og flere påstår det er innvandrere som først tok med viruset til Norge fra hjemlandet sitt. Dette til tross for det kom frem i tradisjonelle medier at de første smittetilfellene kom fra nordmenn som hadde vært på skitur i Alpene (referanse). Tidligere etablerte fortellinger og konsepter i høyreorienterte miljø får en ny diskurs i kommentarfeltet til Resett. Tidligere konsepter hvor innvandrere har fått kritikk for å snylte på staten og være kriminelle, blir i kommentarfeltet nå beskyldt av brukere for å spre viruset i Norge og andre land, ikke følge retningslinjer og råd, og at de får forskjellsbehandling hvor de sniker i vaksinekøen. Flere brukere kommenterer at det ikke er rettfærdig at innvandrere skal komme først i vaksinekøen, til tross for at det aldri var en slik ordning.

Videre kritiserer brukerkommentarene hvordan tradisjonelle medier fremstiller innvandre og Islam, og mener de blir satt i et mye bedre lys enn det de fortjener. Det oppstår flere diskusjoner om mediekritikk, noe som kan sees igjen emnet som heter mediemistillit.

4.7.5 Mediemistillit

I dette emnet er det kommentarer og diskusjoner hvor brukerkommentarer uttrykker lav tillit eller ingen tillit ovenfor tradisjonelle medier. Brukerkommentarer har nevnt «msm», som er en forkortelse for «mainstream media» 2184 ganger under tidsperioden. NRK som er et av Norges største medier ble omtalt 2029 ganger i kommentarfeltet. I november 2020 viser tidsanalysen at emnet utgjorde 44 prosent av kommentarfeltet, noe som tilsier at emnet dominerte kommentarene denne måneden. Denne markante økningen kan sees i lys av hendelsene som tok sted i denne tidsperioden, men den må også sees i lys av de andre emnene som dominerte kommentarfeltet. En stor del av kritikken som ble rettet mot tradisjonelle medier var på grunn av deres dekning av smitte og dødsfall, hvor Resett sine lesere kritiserte dem for å ikke ha nøytrale saker. Videre viser tidsanalysen at mediemistillit utgjorde den største segmentet i kommentarfeltet i 2021.

Wordcloud 8 Mediemistillit

Emnet viser til diskusjoner om nyheter, tradisjonelle medier og kilder, hvor majoriteten kritiserer informasjon om pandemien som blir publisert. Majoriteten argumenterer for at de sakene tradisjonelle medier publiserer ikke er troverdige, og at sakene inneholder propaganda. Flere hevder det tradisjonelle medier publiserer er direkte feilinformasjon. Enkelte brukere mener tradisjonelle medier har fremstilt viruset slik at folk nå er mer redd for viruset enn folk fra Midtøsten. Flere mener dette er hjernevasking av «msm», og «hoax fra globalistene og vaksineindustrien», noe som er en referanse til «eliten» som analysen har vist til tidligere.

I flere diskusjoner hevder brukerkommentarene at tradisjonelle medier samarbeider med «eliten» for å «villede sauene med løgn og bedrag for at de private familiene som står bak viruset skal fortsette å inneha sine maktposisjoner». Det er flere brukerkommentarer som hevder tradisjonelle medier har vært med på å spre informasjon om viruset for å unngå at Trump skulle bli gjenvalgt som president. Flere nevner også konspirasjonsteorier hvor «eliten» bruker pandemien til sitt eget formål. I enkelte diskusjoner hevder flere at tradisjonelle medier, som de omtaler som «msm», er store pådrivere av konspirasjonsteorier. Konspirasjonsteorier i deres syn er de historiene og informasjonen som ble delt av nyhetsmediene og WHO, hvor majoriteten mener viruset er en konspirasjonsteori.

Emnet viser til kommentarer hvor brukere har forståelse for at Resett er et alternativt medium og en motforestilling, men de argumenterer for at dette bør være akseptert og oppfordrer andre i kommentarfeltet til å bruke slike medier, da det er disse som får frem sannheten. Brukerkommentarer kritiserer tradisjonelle medier for å fremstille individer eller grupper som

motstiller seg pandemien i dårlig lys, og hevder det heller er mediene som ikke forteller om pandemien «sanne natur».

Diskusjonene viser at brukerne har svært lav tillit ovenfor tradisjonelle medier både i Norge og i andre land, hvor flere anser de tradisjonelle norske mediene i Norge som ikke ordentlige og troverdige nyhetsformidlere. Majoriteten av de brukerkommentarene som gir uttrykk for dette viser tendenser til å faktisk ha lest saker og artikler som de tradisjonelle mediene har publisert. Tradisjonelle medier blir referert til som «løgnpressen», «hyklere», «propaganda formidlere» og «Se&Hør».

Lesere av alternative medier er kjent for å ikke ha tillit til tradisjonelle medier, og er derfor avhengig av alternative medier for å holde seg oppdatert på nyheter og saker. Brukere av Resett har i kommentarfeltet gitt uttrykk for å ha fått informasjon fra tradisjonelle medier også, spesielt kan dette sees igjen i hvordan de kritiserer informasjonen tradisjonelle medier har publisert. Noe som er overraskende i kritikken av medier er at flere brukerkommentarer kritiserer Resett, og hva de har publisert under pandemien.

Noen brukerkommentarer kritiserer Resett for å kun skrive om de negative konsekvensene av «den førte politikken til pandemien». Resett får kritikk for å operere med samme mål som tradisjonelle medier, og ikke publisere saker som forteller sannheten. En brukerkommentar hevder dersom «Resett var på vår side», så ville fokuset på pandemien vært annerledes, og hadde heller fremlagt hvordan pandemien egentlig gjør Norge til et «fascistisk diktatur». Enkelte mener Resett bør være en kontrollert opposisjon til de andre mediene, men har mislykkes med dette under pandemien. I flere diskusjoner finner analysen kritikk av hvordan Resett publiserer saker av NTB, og hvor de ikke endrer på innholdet, hvor brukerkommentarene mener saken er «dramatisk og skremselspropaganda». Noen mener at å lese Resett er blitt som å lese VG, da de publiserer for mange saker av NTB angående pandemien, og ikke kommer med originalt innhold med sine egne perspektiver og forståelser.

4.7.6 Kommentarfeltet

Emnet kommentarfeltet viser til diskusjoner hvor brukerne diskuterer saker som er blitt publisert av Resett og andre medier. I disse diskusjonene diskuterer de i større grad hvor troverdige informasjonen i artiklene er. I dette emnet er det flere som kommenterer andre sine

diskusjoner, hvor de diskuterer hvorvidt påstander enkelte brukere har kommet med er riktige eller ikke. Flere kritiserer det de kaller for «trolls» i kommentarfeltet, som ikke deler de samme meningene og perspektivene som majoriteten. Det er enkelte brukere majoriteten går til angrep på, som de mener er «trolls» og oppholder seg i kommentarfeltet bare for å «formidle propaganda og lage kvalme».

Emnet viser til flere diskusjoner hvor brukerkommentarene gir vurdering på andre sine kommentarer, hvorvidt det brukeren har skrevet er riktig eller falsk påstand, og ofte diskuterer de kildene eller bevisene de har brukt for sine påstander.

Tidsanalysen viser i 2021 at kommentarfeltet holdt seg prosentvis relativt fra april 2021 og ut året, og andelen må sees i lys av de andre emnene. Emnet viser til diskusjoner som diskuterte påstander og argumenter tilhørende temaer i de andre emnene, og til en viss grad en kritikk av Resett som nyhetsformidler. I overgangen fra 2021 til 2022 viser diagrammet at kommentarfeltet dominerer diskusjonene prosentvis. I 2022 ble de fleste restriksjoner lettet, og diskusjonene begynte å rette oppmerksomheten bort fra hva som hadde skjedd i løpet av pandemien, og flytte fokus over til hvordan lesere og andre hadde omtalt seg i kommentarfeltet under pandemien.

4.7.7 Norsk politikk

Emnet omhandler norsk politikk, og hvordan de ulike politiske partiene forholdt seg til pandemien. I disse diskusjonene retter brukerkommentarene kritikk mot den sittende regjeringen med Erna Solberg som statsminister. Flere uttrykker misnøye til partiet Høyre, og mener de har opptrådt svært skuffende under pandemien. Enkelte mener Erna «legger Høyre i graven», og mener denne regjeringen minner om «gamle sovjet regjeringen». Emnet viser videre til politikken som ble ført i Norge, og de sammenligner denne politikken med «globalistisk fascisme». Flere påpeker at regjeringen bare går etter hva EU råder om, noe de mener ikke burde være tilfelle når Norge ikke er et av medlemslandene. I diskusjonene uttrykker brukerkommentarene stor skuffelse over de politiske partiene, hvor de mener alle partiene har oppført seg likegyldig og tafatt når det kommer til pandemien. Brukerkommentarene argumenterer for at politikken som ble ført under pandemien minner mye om «fascisme».

4.8 Oppsummering

Dette kapitlet har nøye gått gjennom de ulike emnene og hvilke diskusjoner som har tatt plass i kommentarfeltet. De ulike emnene har vist innsikt i hvilke diskusjoner som tok form i kommentarfeltet, og hvordan brukere forsto seg på den informasjonen de fikk servert.

Oppsummert avslører den tidsbaserte analysen noe slående mønster for emnefremvekst, endring og vekst. Den pandemiske spredningen av viruset var parallelt med en eksplosiv vekst av mediemistillit og vaksineskepsis. Analysen viser at konspirasjonsteorier var gjennomgående dominerende hele tidsperioden, og dominerte kommentarfeltet. Konspirasjonsteorier om Bill Gates, 5G og opphavet til viruset var mest vanlig i diskusjonene. Konspirasjonsteorier var tilknyttet de andre emnene slik gjennomgangen viser, da brukere viser lav tillit til hendelser og restriksjoner og bruker konspirasjonsteorier som en alternativ forklaring. Kategorien koronavaksiner utgjorde den største andelen av kommentarene, og koronavaksinen ble diskutert i de andre emnene også. Det må understrekes av konspirasjonsteorier øker hver gang emnet for vaksine økte ifølge tidsanalysen. Dette kan forklares ved at leserne viser lav tillit til vaksiner, og etablerer konspirasjonsteorier i diskusjonene hver gang vaksiner blir nevnt enten av regjeringen eller av andre lesere. Brukerne kommer med alternativer til vaksiner, og disse alternativene er ofte mirakelkurer, og når de ikke gjør det, deler de feilinformasjon om innholdet i vaksiner og hvilke trussel de kan utgjøre. Det må imidlertid bemerkes at disse tidsbaserte og per-emne analysene må tolkes med forsiktighet, og det kan være andre årsaker som ligger bak prosent økning av emnene som analysen ikke klarer å vise til. I neste kapittel vil jeg diskutere hva disse funnene forteller oss, og hvordan de ulike emnene kan sees i lys av hverandre.

5 Diskusjon

Hvordan blir covid-19 pandemien forstått og diskutert i høyreorienterte alternative medier?

Oppgaven forventet at kommentarfeltet tilhørende Resett kom til å være påvirket av tidligere konspirasjonsteorier og kritikk av tradisjonelle medier. Disse forventningene var basert på det teoretiske rammeverket og tidligere forskning på covid-19 pandemien. For å besvare problemstillingen til oppgaven har jeg konstruert mitt eget datasett. Dette har jeg gjort ved å hente ut data i form av tekst fra Resett sin nettside fra desember 2019 til mars 2022. Datasettet ble deretter rensset og klargjort for analyse, hvor oppgaven brukte Latent Dirichlet Allocation (LDA) for å besvare problemstillingen. LDA analysen ga en emnemodell med 20 emner som viste til ulike diskusjoner i kommentarfeltet. Disse emnene ble systematisk gått gjennom og tolket for å kunne forstå hvordan denne subgruppen av lesere diskuterte og oppfattet sakene som ble publisert om pandemien. Hovedfunnene fra analysen viser at kommentarfeltet er sterkt preget av konspirasjonsteorier og feilinformasjon. Analysen viser at koronavaksiner ble diskutert i en større grad enn andre emner, hvor majoritetene av brukerne uttrykte mistillit til vaksinerne som ble tilbudt av regjeringen. Funnene viser at Resett sine lesere ikke har tiltro til at pandemien er ekte, og bruker konspirasjonsteorier som forklaringer på smitte og dødsfall. I analysen fant jeg en konspirasjonsteori som tidligere ikke har blitt adressert, hvor leserne mener Folkehelseinstituttet er tilknyttet «eliten» og «globalistene», og at denne «eliten» bruker pandemien for å nå egne økonomiske agendaer. Dette kapitlet diskuterer og tolker hovedfunnene fra analysen i lys av det teoretiske rammeverket, og poengterer forskjeller i diskusjonene.

5.1 Hovedfunn

I denne delen skal jeg ta for meg hovedfunnene fra de fem overordnende kategoriene og diskutere de opp mot det teoretiske rammeverket. Hvordan forstår Resett sine lesere seg på pandemien? Og hvordan diskuterer de sakene som Resett publiserer? For å kunne tolke hovedfunnene på en oversiktlig måte, blir det først presentert en oppsummering av funnene.

Hovedfunnene fra analysen viser at leserne av Resett stiller seg svært kritisk til pandemien, og virusets sanne natur. Majoriteten av brukerkommentarene uttrykker at de ikke tror pandemien har oppstått naturlig, og mener det er noe større som står bak. Dette «større» blir forklart med deres forståelse av ulike konspirasjonsteorier. Under pandemien er det mange ulike konspirasjonsteorier som blir delt i kommentarfeltet, men det er noen som dominerer. De som uttrykker at pandemien ikke er sann, viser til de samme konspirasjonsteoriene. I dette perspektivet er det «eliten» og «globalistene» som har lansert viruset som en del av en større plan, for at de kan ta over verden. Alle elementer og tiltak som ble innført og gjort under pandemien hevder leserne er en del av planen til «eliten». Analysen viser en overraskende lav tillit til norske institusjoner som FHI og regjeringen, hvor leserne i flere diskusjoner hevder at både regjeringen og FHI jobber med «eliten». Videre har oppgaven funnet mange motsigelser i diskusjonene. I noen diskusjoner hevder leserne at korona er «hoax», mens i andre diskusjoner påpekes det at det er innvandrerne som har skylden for viruset og dets store spredning. En mulig forklaring på dette er at det kan være to ulike grupper som står for disse påstandene, men analysen viser at det er flere brukere som står for begge påstandene. Dette vil si at i de ulike gruppene er det flere brukere som mener to motsigende ting. Leserne spiller to ulike roller når det kommer til mediekritikk i kommentarfeltet, hvor de på ene siden stiller seg svært kritiske til tradisjonelle medier og hevder de deler «propaganda» fra eliten. Her spiller de rollen som et motpublikum, hvor de hevder det er kun er alternative medier som fremmer de temaene som er viktig å formidle, og gir en nyansert tolkning av nyheter. På den andre siden, stiller leserne seg kritisk til Resett også, spesifikt hvordan de har formidlet nyheter under pandemien. Leserne stiller seg i opposisjon til to ulike temaer, den ene hvor de kritiserer tradisjonelle medier som en helhet. I den andre kritiserer de Resett for å ikke møte forventningene deres til hva de ønsker å lese om pandemien.

5.2 Koronavaksiner

Koronavaksiner utgjorde det største elementet av diskusjonene i kommentarfeltet til Resett, og saker om vaksiner engasjerte flest unike brukere totalt. Funnene fra analysen viser at diskusjonene om koronavaksiner er svært preget av feilinformasjon og konspirasjonsteorier, og slik det blir uttrykt i kommentarene er majoriteten av leserne enten vaksinenektende eller vaksinenølere. Majoriteten av de som uttrykker vaksineskepsis argumenterer for at de ikke kommer til å ta vaksinene ved å vise til andre høyreorienterte kilder som for eksempel plattformen Bitchute. Leserne stiller seg svært kritisk til forskning fra legitime kilder og forskere, og mener de som stiller seg positiv til vaksiner er en del av «elitens» agenda.

I de underordnede temaene tilhørende kategorien koronavaksiner var diskusjonene i en stor grad preget av konspirasjonsteorier. I samsvar med at majoriteten av brukerkommentarene ikke tror på pandemien, er deres forståelse av pandemien påvirket av konspirasjonsteorier og feilinformasjon. Dette gjelder også når det kommer til tiltroen på koronavaksiner, og spesielt hvordan den er produsert. Slik det kommer frem i analysen har vaksinenøling og nektning vært en utfordring i tilfellet av norske høyreorienterte lesere, slik de også har vært globalt (Chou og Budenz 2020). Til tross for at i Norge har signaler fra eliten som kan drive frem vaksineskepsis vært fraværende (Rasmussen et al 2020), uttrykker majoriteten av brukerkommentarene stor vaksineskepsis. I likhet med hva Rasmussen og kollegaer fant i sin studie hvor vaksinemotstanden har blitt organisert nedenfra og opp gjennom sosiale medier, har leserne delt sine meninger og perspektiver om vaksinene med hverandre. Leserne, i likhet med hva Rasmussen og kollegaer fant i andre høyreorienterte miljø i Norge, drev frem konspirasjonsteorier, kritiserte ledende politikere og hevdet av pandemien var overdrevet. Flere av brukerne avskrev koronavaksinene ved å blant annet argumentere for sitt politiske ståsted og religiøse tro, noe Wollebæk og kollegaer (2022) mener kan tolkes som et avslag på politisk trass. Funnene tyder på at brukerne implisitt engasjerer hverandre for sine holdninger til koronavaksiner, ved å diskutere sine perspektiver, deler lenker til høyreorienterte plattformer som er preget av vaksineskepsis og nektelse, og deling av konspirasjonsteorier.

I flere diskusjoner sammenligner leserne innføringen av koronavaksiner og restriksjoner med Apartheid. Dette virker motsigende på flere måter. Først og fremst hevder de at tiltakene bryter med alle menneskerettigheter som finnes. De uttrykker at apartheid ikke var greit før, og heller ikke greit nå. På samme tid er det andre lesere som hevder at det bør innføres

portforbud i de områdene innvandrere bor, og etnisk norske burde bli prioritert når det gjelder vaksiner og behandling på sykehus. Dette viser til et paradoks i meningene til enkelte brukere.

5.2.1 Vaksineskepsis

Det er vanskelig å skille mellom hvem som er vaksinenekttere og hvem som er vaksinenølere i kommentarfeltet. Begge gruppene viser til de samme politiske holdningene, ved å uttrykke mistillit til de politiske partiene og den sittende regjeringen. De hevder myndighetene og vitenskapen ikke kan stoles på, og at trusselen fra viruset er svært overdrevet. De hevder konspirasjonsteoriene de viser til er sanne, og kritiserer tradisjonelle medier for å ikke fortelle sannheten. I enkelte diskusjoner hevder flere at alternative medier, i dette tilfellet Resett, heller ikke klarer å fortelle sannheten. Leserne uttrykker følelsen av å ikke føle seg hørt, på samme måte som Larsson (2020, 59) mener politiseringen av vaksiner bør sees i sammenheng med spørsmål om politisk marginalisering. I kommentarfeltet er det flere som mener verden er kontrollert av «eliter», og deres behov og bekymringer blir ikke møtt med forståelse.

5.3 Omfanget av konspirasjonsteorier

Konspirasjonsteorier og feilinformasjon var mye mer utbredt i kommentarfeltet enn det oppgaven forventet. Funnene fra analysen viser at konspirasjonsteorier var svært utbredt i alle emnene, og preget majoriteten av diskusjonene. De første konspirasjonsteoriene om viruset ble allerede diskutert i kommentarfeltet før det ble erklært en global pandemi. Bill Gates var gjennomgående det største offeret for konspirasjonsteorier av leserne, der de hevder han står bak den «falske» pandemien i samarbeid med de andre aktørene, som blir referert til som «eliten». Institusjoner og myndigheter som har spilt en stor rolle i å formidle og råde om pandemien, som WHO, leger og regjeringen, blir sett på som medvirkende i denne falske pandemien som «eliten» har lansert. De ulike hendelsene og restriksjonene som oppstår blir alle forklart med konspirasjonsteorier, disse konspirasjonsteoriene som brukerne refererer til, har de ofte lest om på andre høyreorienterte plattformer. Viruset som verdensbefolkningen blir smittet av hevder de er på grunn av blant annet 5G, en konspirasjonsteori som var utbredt i andre høyreorienterte miljøer under pandemien også (Bruns et al 2020).

Ted Goretzel (1994) hevder individer som tror på konspirasjonsteorier har høyere sannsynlighet for å også tro på andre konspirasjonsteorier som ikke er direkte forbundet med den første. Dette virker å stemme i tilfellet av Resett sine lesere, hvor brukerkommentarer

knytter opp og slår sammen konspirasjonsteorier som ikke har hatt noe med hverandre å gjøre i utgangspunktet.

Barlett og Millers (2019) foreslår at konspirasjonsteorier fungerer som en «radikaleringsmultiplikator», noe analysen antyder kan skje på to måter. I kommentarfeltet har de brukt den blant annet til å demonisere fienden som de anser som «eliten» og tradisjonelle medier. I den andre har de samlet alle som «hevder» det samme som medsammensvorne, dette er etnisk hvite norske som ikke deler de samme perspektivene som brukerne.

5.3.1 Hvorfor er konspirasjonsteorier så utbredt i det norske tilfellet?

Først og fremst er det nødvendig å understreke at i begynnelsen av pandemien sto verden i møte med en usikker fremtid, og vi sto i en krisesituasjon i vente på møte med det ukjente. Nyheter om et ukjent virus formidler et skremmende budskap, og slik som Thiele (2022) fant at saker om pandemien trigget populistiske kommentarer i sin studie, viser min analyse at saker om pandemien trigger reaktans (Thiele 2022) hos norske individer. Leserne uttrykker at friheten deres føles truet og begrenset, og bruker derfor konspirasjonsteorier for å kunne forklare nyhetene de leser. Mennesker henvender seg til konspirasjonsteorier når deres eksistensielle behov er truet (Douglas et al 2017), og ved å bruke konspirasjonsteorier tar de tilbake en viss følelse av kontroll i en tid preget av stor usikkerhet. Analysen viser at disse konspirasjonsteoriene brukt av brukerne som forklaringer på det de har lest på nettet, på andre høyreorienterte nettsider som eksempelvis plattformen Bitchute.

Det er spesifikke konspirasjonsteorier som blir brukt som argumenter på pandemien og viruset, men hvorfor er det akkurat disse? Hvordan er 5G relevant i pandemiens tilfelle? Tradisjonelle medier har publisert saker hvor de viser til tilfeller der større grupper har blitt smittet av viruset, og når leserne ikke viser troverdighet til viruset er det derfor naturlig at de ser etter andre årsaker som kan føre til sykdom. Konspirasjonsteorier om 5G har allerede eksistert i noen år, hvor hovedelementet i konspirasjonsteorien er at 5G sine mikrobølgestråler skader menneskekroppen, og gir fra seg skadelige stråling. For det høyreorienterte norske motpublikummet kan det trolig være mer troverdig å tro at 5G kan skade immunforsvaret og gjøre folk syke, enn å tro på covid-19. Dersom denne fortellingen om covid-19 viser seg å stemme kan det hende at verdenssynet til denne subgruppen som er inne på Resett ikke helt gir mening, for da er det ikke «eliten» som styrer verden slik de forstår.

5.3.2 Fiendebildet

Leserne til Resett viser tegn til å allerede ha lest seg opp på ulike typer konspirasjonsteorier før de har kommentert på saker, og ofte deler de ulike teorier med hverandre og gir forslag til hvor de kan lese mer om de konspirasjonsteoriene de deler. Diskusjoner om konspirasjonsteorier viser at leserne er aktive på internett, og leser seg fort opp på informasjon som blir spredt på andre plattformer. Felles for disse konspirasjonsteoriene er hvordan de deler opp fiendene, hvor det som oftest er den ytre fienden (Dyrendal 2003) som er hovedtrusselen. Ytre fienden er i dette tilfellet innvandrere. Konspirasjonsteoriene som deles inne på kommentarfeltet er ofte en blanding av det Butter (2014) definerer som **systemkonspirasjon**. De teoriene som blir delt av leserne er ofte tilknyttet en gjenkjennelig ideologi med et tydelig fiendebilde, som oftest innvandrere eller jøder. Leserne henter til hvem de skjulte lederne er for sammensvergelsene, «globalistene», «eliten» eller innvandrere. I flere diskusjoner er det en kombinasjon av system- og hendelsesteorier som krysser ideologiske grenser og forklaringer slik at fiendebildet tegnes som en mer uklar, skjult elite. Dette er det som kalles for superkonspirasjonsteorier (Butter 2014), hvor leserne har kombinert gamle konspirasjonsteorier om «globalistene» med nyere konspirasjonsteorier om 5G til pandemien.

Et interessant funn var den norske konspirasjonsteorien hvor leserne kobler FHI opp mot etablerte konspirasjonsteorier om «globalister». Leserne påpeker hvordan FHI ble etablert med hjelp av Rockefeller Foundation, noe som ikke er hemmeligholdt kunnskap. Det som er interessant er hvordan de setter det i kontekst og kobler FHI opp mot et større system, hvor de hevder Rockefeller er en del av «eliten» og «globalistene». Koblinger mellom FHI, regjeringen og «eliten» ble allerede gjort i januar 2020, noe som tyder på at leserne har allerede etablert seg konsepter om FHI som en aktør.

5.4 Internettets rolle

Internett har spilt en avgjørende rolle under pandemien for brukerne ved å fremme distinkte teorier, og har fungert som en viktig form for politisk kommunikasjon (Sauer et al 2018). Dette kan være tilfellet spesielt under pandemien hvor fysiske møteplasser ble begrenset. Internett har åpnet opp muligheten til en mye større grad for at mennesker kan møtes på plattformer som Resett sitt kommentarfelt for å dele sine synspunkter som kan bli sett på som kontroversielle av andre. Alternative synspunkter må slippes til i den offentlige diskusjonen

og bli vurdert rettferdig av debattanter og publikum (Guttman 2008), men på den andre siden bør det være en form for moderering. Hvor langt skal grensen gå? Når kan konspirasjonsteorier som blir delt av lesere kategoriseres som farlig, og ikke en ytring? Kommentarfeltet har åpnet opp for direkte konkurranse mellom mediediskurser og lesere i det digitale rom, men mye av mediekritikken som fant sted i kommentarfeltet under pandemien kan defineres som fiendtlighet og kynisme. Leserne har skapt en kollektiv identitet (Eckert og Chada 2013) i kommentarfeltet, hvor flere argumenterer for at det er avhengighetsskapende å kommentere på Resett da det er så mange som deler samme perspektiv og ideer. Tidligere forskning (Ihlebak og Nygaard 2021) har påpekt at det er en sammenheng mellom lav tillit til tradisjonelle medier og bruken av alternative medier, og denne sammenhengen kommer til uttrykk i diskusjonene. Leserne til Resett uttrykker meninger og perspektiver som er inspirert av konspirasjonsteorier og ofte preget av fremmedfrykt. Følgelig viser diskusjonsmønstrene at flere lesere har valgt å finne alternativer til Resett, som ofte mer kontroversielle og radikale, men bruker kommentarfeltet til Resett som en plattform for å dele sine meninger og perspektiver som de har hentet fra alternativer til Resett.

5.5 Mistillit til medier

Til tross for at tilliten til nyhetsmedier i Norge er relativt høyere enn de fleste andre europeiske land (Newman 2019) viser funnene fra analysen at høyreorienterte individer i kommentarfeltet stiller seg svært kritisk til tradisjonelle medier. Leserne uttrykker stor mistillit ovenfor tradisjonelle norske mediers reportasje av pandemien. Formålet med mediekritikk er å forbedre eller endre nyhetsmediene (Figenschou og Ihlebæk 2019), mens i kommentarfeltet har denne mediekritikken tatt form som skeptisisme, mistillit og fiendtlighet. Leserne hevder at de tradisjonelle mediene i Norge er alle like dårlige, dette påpeker Wyatt (2007, 7) er typisk kynisme. Leserne plasserer seg selv som en motoffentlighet, hvor de tydelig understreker at de er ekskludert fra samfunnet med sine perspektiver, identiteter og påstander. Disse leserne søker aktivt på å utfordre den dominerende offentlige sfæren (Downey og Fenton 2003, 194) ved å kritisere og stille seg i opposisjon til det dominerende offentlige synet. Tradisjonelle medier blir i kommentarfeltet koblet opp mot de etablerte konspirasjonsteoriene om pandemien, hvor leserne hevder tradisjonelle medier videreformidler agendaen til «eliten». De anklager tradisjonelle medier i både Norge og utlandet for å være pådrivere av konspirasjoner, og at de fjerner oppmerksomheten fra saker som faktisk er viktige og utgjør den største trusselen, nemlig innvandrere og Islam.

Resett har selv tidligere kritisert de tradisjonelle mediene for å være for liberale og politisk korrekte, noe som er typisk for høyreorienterte alternative medier (Holt 2020, 14). I sine egne retningslinjer skriver Resett at de ønsker å representere mannen i gaten, og dekke saker som de andre mediene ikke skriver om (Resett u.år). Et interessant funn i kommentarfeltet er at leserne spiller to roller som et motpublikum, hvor de på den ene siden stiller seg svært kritisk til tradisjonelle medier og anklager dem for å dele propaganda om pandemien. På den andre siden spiller de også en rolle som kritikere av Resett, hvor leserne stiller seg kritisk til rollen Resett har spilt som et alternativt medium under pandemien. Her får Resett samme type kritikk som de tradisjonelle mediene har fått tidligere, men ikke til samme grad. De blir kritisert for å operere med samme mål, og for å ikke gi nyanserte og reflekterte saker om pandemien.

Resett oppleves som kontroversielle for mange (Nygaard 2020). Kritikken fra leserne derimot, er at Resett ikke har vært kontroversielle nok i pandemien, og skulle ha gitt innsikt i mer alternative syn på pandemien. Under pandemien har Resett kun holdt seg til typiske kjennetegn ved alternative medier (Holt 2016, 120), hvor de har publisert saker som omhandler innvandrere og politikere. Resett har ikke markert seg som et talerør for skeptikere av pandemien. Resett fremstiller seg som forkjemper for overholdelse av fakta, objektivitet og journalistiske standarder, men ifølge Lurås var samfunnet under pandemien veldig polarisert, og de ønsket heller å prøve å bygge broer enn å forsterke splittelser. Slik det kommer frem i kommentarene er Resett blitt for moderate for leserne, og har ikke publisert saker under pandemien som bekrefter deres syn på verden. De har heller vært på andre plattformer som har bekreftet deres perspektiv og syn, og brukt Resett som en diskusjonsforum for å formidle og diskutere disse perspektivene.

5.6 Innvandrere

Med tanke på at leserne til Resett fungerer som et motpublikum, er det forventet at de stiller seg kritisk til innvandrere og Islam. I diskusjonene knytter leserne viruset opp mot etablerte og stereotypiske konsepter om innvandrere. Leserne problematiserer innvandring tematikken til en større grad, hvor majoriteten hevder pandemien har fjernet oppmerksomheten fra det som virkelig er problemet, og det som utgjør en trussel for verden, nemlig innvandrere og Islam. I diskusjonene viser leserne til Resett høyreorienterte tendenser, hvor de stiller seg svært kritisk til innvandrere og Islam, og mener innvandrere kommer til å ta over Norge.

Saker om innvandrere engasjerte mange lesere, og disse sakene fikk høyest antall unike brukere som kommenterte. Gjennom pandemien knytter leserne som et motpublikum innvandring til pandemien, hvor det er ulike forståelser på innvandreres innblanding i pandemien. I den ene fortellingen hevder de at innvandrere står for spredningen av viruset, og at de ikke følger restriksjoner og tiltak som regjeringen har satt. Leserne hevder det er innvandrere som brakte viruset til Norge, og er de største smittesprederne. I disse fortellingene har leserne sine egne teorier på hvorfor innvandrere blir smittet, og enkelte mener det skyldes innvandrernes religiøse tilhørighet. De kobler innvandrere opp mot konspirasjonsteorier om mangel på vitaminer som en mulig årsak til å bli smittet. Leserne til Resett har innrammet pandemien ved å holde seg til fortellinger som de vanligvis hadde vendt seg til (Boberg et al 2020), som i dette tilfellet er å gi skylden på innvandrere på et ukjent fenomen som har skapt stor usikkerhet globalt.

Leserne er svært kritiske ovenfor innvandrere i Norge, og lager et skille mellom «oss» og «dem» i flere diskusjoner. Ved å normalisere slike holdninger i kommentarfelt senker det terskelen for andre brukere, som nødvendigvis ikke tidligere har turt å ytre seg om innvandrere, til å publisere og engasjere seg i slikt innhold. Slike diskusjoner bærer preg av innvandringshat og gjør det lettere for leserne å finne likesinnede, og ikke minst å utvide nettverket sitt.

I diskusjoner om demonstrasjoner sammenligner leserne BLM demonstrasjonene med anti-korona demonstrasjonene, og hevder at etnisk norske blir forskjellsbehandlet. I flere diskusjoner i kommentarfeltet er det motsigelser, men det må understrekes at det ikke alltid er de samme menneskene som hevder det samme. I disse diskusjonene påpeker de at deltakerne av BLM demonstrasjoner brøt restriksjonsregler, men i samme diskusjoner mener de at det ikke er rettferdig at samfunnet slår ned på demonstrasjon som protesterer mot pandemien og tiltakene. På den ene siden er det enkelte som mener demonstrantene bør etterfølge restriksjonene, men på den andre siden er det andre som mener deres demonstrasjoner bør bli mer akseptert av samfunnet til tross for at disse også «bryter» restriksjonene.

5.7 Motsigelser

Det er flere motsigelser i kommentarfeltet, men det er vanskelig å si om det er to ulike grupper som står for fortellingene eller om det er samme gruppe som mener flere ting. I flere diskusjoner fant analysen holdninger som kan minne om anti-semittisme, mens i andre diskusjoner er det flere lesere som tar Israel i forsvar når det gjelder vaksinehåndteringen. I sammenligningen mellom Israel og muslimer, hyller leserne Israel sin utvikling av koronavaksiner og hvordan de håndterer pandemien. Dette til tross for at majoriteten av leserne i kommentarfeltet uttrykker vaksineskepsis. Det ser ut som leserne rangerer hvem som er fienden deres når de blir presentert med ulike muligheter og aktører, og slik det kommer frem i kommentarfeltet blir innvandrere og Islam slått sammen til en og samme aktør, den største fienden og trusselen.

Diskusjonene i kommentarfeltet viser at en stor majoritet av leserne ikke tar pandemien seriøst, hvor noen går til de lengder å sammenligne viruset med innvandrere. Disse hevder innvandrere og den «fremmedkulturen» de tar med seg til Vesten utgjør en større trussel enn pandemien. De viser til nyheter fra andre land som Sverige og Finland for å støtte opp sine påstander, og som oftest er disse kildene hentet fra andre høyreorienterte plattformer. Å ikke ta en slik pandemi seriøst kan potensielt utgjøre en trussel for samfunnet, med tanke på at informasjonen som regjeringen har formidlet har vært ganske konkret og alvorlig. Lesernes sammenligning av viruset og innvandrere kan skape mer fiendtlige holdninger i kommentarfeltet ovenfor mennesker med innvandrerbakgrunn.

5.8 Hva sier brukerne?

Så hva kan resultatene fra analysen fortelle oss, og hva sier dette om hvordan brukerne forstår og diskuterer pandemien? Den generelle mekanismen i diskusjonene er konspirasjonsteorier, som er i så og si alle emnene. Konspirasjonsteoriene er det ikke Resett som står bak. Slik resultatene tilsier ser det ut som denne spesifikke subgruppen av befolkningen som er inne på Resett og kommenterer, er en gruppe med mye mistillit som er interessert i konspirasjonsteorier. Resett og Resett sitt kommentarfelt er «uenig» med hverandre når det kommer til innramming av pandemien, hvor kommentarfeltet kritiserer Resett for å forholde seg nøytrale. Dette kan til en grad fortelle oss hvem som er i Resett sitt kommentarfelt og ikke hvem Resett er som en høyreorientert alternativ media. Hvem er denne leserskaren Resett gir et forum til? Denne subgruppen er aktive lesere av Resett, men slik det går igjen i

diskusjonene har de allerede etablert konspirasjonsteorier og fortellinger før de kommer inn på forumet. Hvor mye av konspirasjonsteorier og fortellinger de har hentet fra andre forum og høyreorienterte plattformer er vanskelig å si, men de bruker disse etablerte perspektivene for å åpne debatten på Resett sin plattform. Denne gruppen har en allerede etablert mistillit, og de finner selv frem til konspirasjonsteorier og diskuterer dem med hverandre selv om Resett ikke står for teoriene. Resett spiller rollen av å tilby dem et forum, mens det er brukerne som er formidlere av konspirasjonsteoriene, hvor de diskuterer de ulike konspirasjonene med hverandre. I diskusjonene politiserer de «eliten» og de ulike hendelsene i pandemien, hvor de aktivt tror eliten har en agenda. Mistilliten til brukerne er ganske tydelig.

Hva kan konsekvensene av denne mistilliten være? Slik mistilliten kommer til uttrykk, kan dette føre til at myndighetene ikke har en måte å nå denne subgruppen av befolkningen på. Brukerne finner konspirasjonsteorier fordi de har en etablert mistillit. I et møte med et nytt fenomen har de brukt egne fortellinger svært inspirert av konspirasjoner, og brukt usikkerheten rundt pandemien til sitt eget formål. Disse formålene kan vi blant annet se igjen i noen av konspirasjonsteoriene de deler, hvor de blant annet knytt innvandrere, regjeringen og Islam med viruset.

Resultatene i analysen kan fortelle oss noe om hvordan disse leserne av høyreorienterte alternative medier danner sin egen virkelighet, selv når de tilsynelatende får alle faktaene på bordet. Hvordan brukerne har diskutert pandemien kan fortelle oss noe om hvordan disse individene vil møte nye situasjoner som er preget av usikkerhet. Fienden er allerede bestemt på forhånd, de trenger bare et narrativ eller en hendelse å knytte dem til.

6 Konklusjon

Resett sitt kommentarfelt utgjør en grobunn for bevegelser som koronafornektere og vaksineskeptikere, som stoler mer på sin egen overbevisning enn i den overveldende enigheten fra regjeringer, eksperter og samfunnet forøvrig. Den ekstreme mistilliten de uttrykker slik det kommer frem i analysen, spesielt medieskepsisen er et av hovedtrekkene ved denne subgruppen av samfunnet, koronafornektere. Høyreorienterte alternative medier som Resett bidrar til sirkulering og reproduksjon av konspirasjonsteorier og feilinformasjon ved å tilby en plattform hvor slike individer kan møtes. Det er helt klar man har lov å ytre det man tror og mener, men hvor går grensen når feilinformasjon som blir delt kan være direkte farlig? Kommentarfeltet til Resett imøtekommer individer som blant annet koronafornektere og vaksineskeptikere ved å promotere fortellinger og presentere innhold og informasjon som støtter deres benektelse av pandemien, men som på samme tid passer deres verdensbilde med kritikk av tradisjonelle medier og regjeringen. Disse diskusjonene som er tilgjengelig for offentligheten kan tillate motpublikum å utvide sin rekkevidde til personer som ikke vanligvis er assosiert med ytre høyre med deres synspunkter og fortellinger om pandemiens virkelighet.

Denne oppgaven har belyst hvordan lesere av høyreorienterte alternative medier diskuterer og forstår pandemien ved å kjøre en emnemodellanalyse på spesifikke uthentede observasjoner fra kommentarfeltet. Oppgaven har bidratt til forskningsfeltet ved å belyse hvordan lesere møter et ukjent fenomen med mistillit og allerede etablerte konsepter. Funnene kan hjelpe forskningsfeltet å belyse hvordan slike grupper kommer til å imøtekomme et nytt fenomen, og forhåpentligvis øke bevisstheten og forhindre normaliseringen av slike diskurser. Ikke minst kan funnene ha viktige implikasjoner både for demokratisk og journalistisk praksis, ved å se hvordan forholdet mellom lesere og medier er. Til videre forskning hadde det vært svært interessant å følge disse brukerne over på andre høyreorienterte alternative medier som bruker samme kommentarforum, for å undersøke hvordan de møter andre subgrupper og diskurser.

Litteraturliste :

- Abalakina-Paap, Marina, Walter G. Stephan, Traci Craig, og W. Larry Gregory. 1999. «Beliefs in Conspiracies». *Political Psychology* 20 (3): 637–47.
- Aftenposten. «Rekordmange korona-demonstrasjoner i Europa i januar». u.å. <https://www.aftenposten.no/verden/i/1OePmQ/rekordmange-korona-demonstrasjoner-i-europa-i-januar>.
- Agenda 21: a conspiracy theory puts sustainability in the crosshairs | Guardian sustainable business | The Guardian». u.å. . <https://www.theguardian.com/sustainable-business/2015/jun/24/agenda-21-conspiracy-theory-sustainability>.
- Agenda 2030 Conspiracy Just Describes UN Sustainability Goals». 16:53:44.571956+00:00. Full Fact. 16:53:44.571956+00:00. <https://fullfact.org/online/agenda-2030/>.
- Akerhaug, Lars. 2020. «Derfor identifiserer Resett IS-kvinnen Sumaira Ghafoor (29)». *Resett* (blog). 20. januar 2020. <https://resett.no/2020/01/20/derfor-identifiserer-resett-is-kvinnen-sumaira-ghafoor-29/>.
- Alliance of antagonism: Counterpublics and polarization in online climate change communication - Jonas Kaiser, Cornelius Puschmann, 2017». u.å. Åpnet 3.mars 2022. <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/2057047317732350>.
- Asen, Robert. 2000. «Seeking the “Counter” in Counterpublics». *Communication Theory* 10 (4): 424–46. <https://doi.org/10.1111/j.1468-2885.2000.tb00201.x>.
- Atton, Chris. 2002. *Alternative Media*. London. <https://doi.org/10.4135/9781446220153>.
- . 2006. «Far-Right Media on the Internet: Culture, Discourse and Power». *New Media & Society* 8 (4): 573–87. <https://doi.org/10.1177/1461444806065653>.
- Bangstad, Sindre, og Frode Helland. 2019. «The rhetoric of Islamophobia: an analysis of the means of persuasion in Hege Storhaug’s writings on Islam and Muslims». *Ethnic and Racial Studies* 42 (13): 2229–47. <https://doi.org/10.1080/01419870.2019.1615630>.
- Banik, Vibeke Kieding, og Kjetil Braut Simonsen. 2019. «Antisemittisme i Norge». I *Store norske leksikon*. http://snl.no/antisemittisme_i_Norge.
- Bartlett, Jamie, og Carl Miller. u.å. «The Power of Unreason: Conspiracy Theories, Extremism and Counter-Terrorism». Åpnet 20. mai 2022. https://www.academia.edu/1023671/The_Power_of_Unreason_Conspiracy_Theories_Extremism_and_Counter_Terrorism.

- Bartlett, Tom. 2021. «The Vaccine Scientist Spreading Vaccine Misinformation». The Atlantic. 12. august 2021. <https://www.theatlantic.com/science/archive/2021/08/robert-malone-vaccine-inventor-vaccine-skeptic/619734/>.
- Beiler, Markus, og Johanna Kiesler. 2018. «“Lügenpresse! Lying press!” Is the Press Lying?» *I Trust in Media and Journalism: Empirical Perspectives on Ethics, Norms, Impacts and Populism in Europe*, 155–79. https://doi.org/10.1007/978-3-658-20765-6_9.
- Belmonte, Alonzo, D. Chornet, og A. McCabe. 2013. «Ideological stances in internet users’ discursive construction of immigration, race, and racism: An online newspaper case study». *Discourses on immigration in times of economic crises: A critical perspective*, 59–85.
- Beyond Breitbart: Comparing Right-Wing Digital News Infrastructures in Six Western Democracies - Heft - 2020 - Policy & Internet - Wiley Online Library. u.å. 2022a. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/poi3.219>.
- BitChute: Inside the UK-based site that’s become the far-right’s YouTube | The Independent | The Independent. u.å. Åpnet 6.april 2022. <https://www.independent.co.uk/news/uk/home-news/bit-chute-far-right-youtube-neo-nazi-terrorism-videos-a9632981.html>.
- Blei, David M. 2003. «Latent Dirichlet Allocation». *Journal of Machine Learning Research* 3: 30.
- Bobbio, Norberto. 1994. «Left and Right: The Significance of a Political Distinction». *Choice Reviews Online* 34 (10): 34-5919-34–5919. <https://doi.org/10.5860/CHOICE.34-5919>.
- Boberg, Svenja, Thorsten Quandt, Tim Schatto-Eckrodt, og Lena Frischlich. 2020. «Pandemic Populism: Facebook Pages of Alternative News Media and the Corona Crisis -- A Computational Content Analysis». arXiv. <http://arxiv.org/abs/2004.02566>.
- Bratberg, Øyvind. 2018. *Tekstanalyse for samfunnsvitere*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Bruns, Axel, Stephen Harrington, og Edward Hurcombe. 2020. «‘Corona? 5G? or both?’: the dynamics of COVID-19/5G conspiracy theories on Facebook , 2020» 1. <https://doi.org/10.1177/1329878X20946113>.
- «Bryter med den alternative nettavisen Resett – VG». u.å. Åpnet 5. mai 2022. <https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/Xqa0pr/bryter-med-den-alternative-nettavisen-resett>.
- Butter, Michael. 2014. *Plots, Designs, and Schemes: American Conspiracy Theories from the Puritans to the Present*. Plots, Designs, and Schemes. De Gruyter. <https://doi.org/10.1515/9783110346930>.

- Campbell, C.C. 2000. «Citizens Matter, and that is why public journalism matters». *Journalism Studies*, 1, 4.
- Carter, Elisabeth. 2018. «Right-wing extremism/radicalism: reconstructing the concept». *Journal of Political Ideologies* 23 (2): 157–82.
<https://doi.org/10.1080/13569317.2018.1451227>.
- Chou, Wen-Ying Sylvia, April Oh, og William M. P. Klein. 2018. «Addressing Health-Related Misinformation on Social Media». *JAMA* 320 (23): 2417–18.
<https://doi.org/10.1001/jama.2018.16865>.
- «Corona 5G or both? - the dynamics of COVID-19 conspiracy theories on Facebook.pdf». u.å.
- «Covid-19 Pandemic Timeline Fast Facts - CNN». 2021.
<https://edition.cnn.com/2021/08/09/health/covid-19-pandemic-timeline-fast-facts/index.html>.
- «Cultivating an Active Online Counterpublic: Examining Usage and Political Impact of Internet Alternative Media - Dennis K. K. Leung, Francis L. F. Lee, 2014». .
<https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/1940161214530787>.
- Dietrich, Alexander M., Keith Kuester, Gernot J. Muller, og Raphael S. Schoenle. 2020. «News and Uncertainty about COVID-19: Survey Evidence and Short-Run Economic Impact». Working paper (Federal Reserve Bank of Cleveland) WP 20-12..
<https://doi.org/10.26509/frbc-wp-202012>.
- Douglas, Karen M., Robbie M. Sutton, og Aleksandra Cichocka. 2017. «The Psychology of Conspiracy Theories». *Current Directions in Psychological Science* 26 (6): 538–42.
<https://doi.org/10.1177/0963721417718261>.
- Douglas, Karen M., Joseph E. Uscinski, Robbie M. Sutton, Aleksandra Cichocka, Turkey Nefes, Chee Siang Ang, og Farzin Deravi. 2019. «Understanding Conspiracy Theories». *Political Psychology* 40 (S1): 3–35. <https://doi.org/10.1111/pops.12568>.
- Dyrendal, Asbjørn. 2021. «Konspirasjonsteorier». 22. juli-senteret.
<https://22julisenteret.no/ressurs/konspirasjonsteorier/>.
- Eckert, Stine, og Kalyani Chadha. 2013. «Muslim Bloggers in Germany: An Emerging Counterpublic». *Media, Culture & Society* 35 (8): 926–42.
<https://doi.org/10.1177/0163443713501930>.
- Fenton, Natalie, og John Downey. 2003. «New Media, Counter Publicity and the Public Sphere». *New Media & Society* . <https://doi.org/10.1177/1461444803005002003>.

- Figenschou, Tine Ustad, og Karoline Andrea Ihlebæk. 2019. «Challenging Journalistic Authority: Media Criticism in Far-Right Alternative Media». *Journalism Studies* 20 (9): 1221–37. <https://doi.org/10.1080/1461670X.2018.1500868>.
- «FNs bærekraftsmål». u.å. Åpnet 1.juni 2022. <https://www.fn.no/om-fn/fns-baerekraftsmaal>.
- Fraser, Nancy. 1992. «Rethinking the Public Sphere: A Contribution to the Critique of Actually Existing Democracy», 26.
- Gastil, John. 2008. *Political communication and deliberation*.
<https://doi.org/10.4135/9781483329208>.
- «Global Protest Tracker». 2022. Carnegie Endowment for International Peace..
<https://carnegieendowment.org/publications/interactive/protest-tracker>.
- Goßner, Christina. 2020. «Corona-Related Racism Could Persist Longer than the Virus, Expert Warns». Www.Euractiv.Com. 9. juli 2020.
<https://www.euractiv.com/section/non-discrimination/interview/corona-related-racism-could-persist-longer-than-the-virus-expert-warns/>.
- Greger, Mats With. 2022. «Fallende engasjement for Resett, Document og Rights på sosiale medier». 13. januar 2022. <https://journalisten.no/2021-documentno-hans-rustad/fallende-engasjement-for-resett-document-og-rights-pa-sosiale-medier/496886>.
- Grün, Bettina, og Kurt Hornik. 2011. «Topicmodels: An R Package for Fitting Topic Models». *Journal of Statistical Software* 40 (mai): 1–30.
<https://doi.org/10.18637/jss.v040.i13>.
- Guttman, Nurit. 2012. «Discourse, Deliberative». I *The International Encyclopedia of Communication*. John Wiley & Sons, Ltd.
<https://doi.org/10.1002/9781405186407.wbiecd069>.
- Haller, Andr, Kristoffer Holt, og Renaud de La Brosse. 2019. «The Other Alternatives: Political Right-Wing Alternative Media». *Journal of Alternative & Community Media* 4 (1): 1–6. https://doi.org/10.1386/joacm_00039_2.
- Hallin, Daniel C, og Paolo Mancini. 2004. *Comparing Media Systems: Three Models of Media and Politics*. Cambridge University Press.
- Harlow, Summer. 2015. «Story-Chatterers Stirring up Hate: Racist Discourse in Reader Comments on U.S. Newspaper Websites». *Howard Journal of Communications* 26 (1): 21–42. <https://doi.org/10.1080/10646175.2014.984795>.
- Heft, Annett, Eva Mayerhöffer, Susanne Reinhardt, og Curd Knüpfer. 2020. «Beyond Breitbart: Comparing Right-Wing Digital News Infrastructures in Six Western Democracies». *Policy & Internet* 12 (1): 20–45. <https://doi.org/10.1002/poi3.219>.

- «Helge Lurås har sendt ny søknad til Norsk Redaktørforening». 2019. Fagpressenytt. 24. september 2019. <https://journalisten.no/arne-jensen-helge-luras-lars-akerhaug/helge-luras-har-sendt-ny-soknad-til-norsk-redaktorforening/378902>.
- Hermida, Alfred, og Neil Thurman. 2007. «Comments please: How the British news media are struggling with user-generated content».
- Holt, Kristoffer. 2016. «Media Criticism and Mistrust in Swedish Anti-Immigration Alternative Media». I . <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:lnu:diva-57364>.
- . 2018. «Alternative Media and the Notion of Anti-Systemness: Towards an Analytical Framework». *Media and Communication* 6 (4): 49–57. <https://doi.org/10.17645/mac.v6i4.1467>.
- . 2019. *Right-Wing Alternative Media*. 1. utg. London; New York: Routledge, 2019. | Series: Communication and society: Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780429454691>.
- Holt, Kristoffer, Tine Ustad Figenschou, og Lena Frischlich. 2019. «Key Dimensions of Alternative News Media». *Digital Journalism* 7 (7): 860–69. <https://doi.org/10.1080/21670811.2019.1625715>.
- «How Robert Malone, vaccine scientist spreading misinformation, was embraced by Joe Rogan, anti-vaxxers - The Washington Post». 2022. <https://www.washingtonpost.com/health/2022/01/24/robert-malone-vaccine-misinformation-rogan-mandates/>.
- Huynh, Toan Luu Duc. 2020. «Data for Understanding the Risk Perception of COVID-19 from Vietnamese Sample». *Data in Brief* 30:105530. <https://doi.org/10.1016/j.dib.2020.105530>.
- Haanshuus, Birgitte P., og Karoline Andrea Ihlebæk. 2021. «Recontextualising the News: How Antisemitic Discourses Are Constructed in Extreme Far-Right Alternative Media». *Nordicom Review* 42 (s1): 37–50. <https://doi.org/10.2478/nor-2021-0005>.
- Ihlebak, Karoline Andrea, og Silje Nygaard. 2021. «Right-Wing Alternative Media in the Scandinavian Political Communication Landscape». <https://doi.org/10.48335/9789188855299-13>.
- «Joe Biden’s Presidency Already Has Its First Conspiracy Theory: The Great Reset». u.å. Åpnet 3. juni 2022. <https://www.thedailybeast.com/joe-bidens-presidency-already-has-its-first-conspiracy-theory-the-great-reset>.
- Jungar, Ann-Cathrine, og Anders Jupskås. 2014. «Populist Radical Right Parties in the Nordic Region: A New and Distinct Party Family?» *Scandinavian Political Studies* 37 (april). <https://doi.org/10.1111/1467-9477.12024>.

- Keeley, Brian L. 1999. «Of Conspiracy Theories». *The Journal of Philosophy* 96 (3): 109–26.
<https://doi.org/10.2307/2564659>.
- Regjeringen.no. 2020a. «Vaksine mot covid-19 blir gratis». Pressemelding. 13. oktober 2020.
<https://www.regjeringen.no/no/dokumentarkiv/regjeringen-solberg/aktuelt-regjeringen-solberg/smk/pressemeldinger/2020/vaksine-mot-covid-19-blir-gratis/id2770128/>.
- . 2020b. «Nye nasjonale innstramminger». Pressemelding.
 26. oktober 2020. <https://www.regjeringen.no/no/dokumentarkiv/regjeringen-solberg/aktuelt-regjeringen-solberg/smk/pressemeldinger/2020/nye-nasjonale-innstramminger/id2776995/>.
- Kreis, Ramona. 2022. «Right-Wing, Nationalist Discourses and Counter-Discourses on Twitter during the European Migrant Crisis», 246.
- Kristoffer, Holt, og Torbjörn von Krogh. 2010. «The citizen as media critic in periods of media change». *Observatorio* 4 (januar): 21. <https://doi.org/10.7458/obs442010432>.
- Leung, Dennis K. K., og Francis L. F. Lee. 2014. «Cultivating an Active Online Counterpublic: Examining Usage and Political Impact of Internet Alternative Media». *The International Journal of Press/Politics* 19 (3): 340–59.
<https://doi.org/10.1177/1940161214530787>.
- Lurås, Helge. 2022. «Kommentarfeltet på Resett er åpent igjen». *Resett* (blog). 8. april 2022.
<https://resett.no/2022/04/08/kommentarfeltet-pa-resett-apner-igjen-inntil-videre/>.
- Manosevitch, Edith, og Dana Walker. 2009. «Reader Comments to Online Opinion Journalism». *Docslib*. <https://docslib.org/doc/5778279/reader-comments-to-online-opinion-journalism>.
- Marres, Noortje, og Esther Weltevrede. 2013. «Scraping the Social?» *Journal of Cultural Economy* 6 (3): 313–35. <https://doi.org/10.1080/17530350.2013.772070>.
- Marwick, Alice, og Rebecca Lewis. u.å. «Media Manipulation and Disinformation Online». *CASE STUDIES*, 7.
- Mayerhöffer, Eva. 2021. «How Do Danish Right-Wing Alternative Media Position Themselves Against the Mainstream? Advancing the Study of Alternative Media Structure and Content». *Journalism Studies* 22 (2): 119–36.
<https://doi.org/10.1080/1461670X.2020.1814846>.
- «Media Skepticism and Climate of Opinion Perception | International Journal of Public Opinion Research | Oxford Academic».
<https://academic.oup.com/ijpor/article/15/1/65/676159>.

- Mudde, Cas. 2000. *The Ideology of the Extreme Right*. Manchester ; New York: Manchester University Press.
- . 2007. «Populist Radical Right Parties in Europe», 405.
- Muis, Jasper, Ofra Klein, og Guido Dijkstra. 2020. «Challenges and Opportunities of Social Media Research». I *Researching the Far Right*, redigert av Stephen D. Ashe, Joel Busher, Graham Macklin, og Aaron Winter, 1. utg., 147–63. Abingdon, Oxon; New York, NY: Routledge, 2020. | Series: Fascism and the far right: Routledge.
<https://doi.org/10.4324/9781315304670-9>.
- «Muslim bloggers in Germany: an emerging counterpublic - Stine Eckert, Kalyani Chadha, 2013».. Åpnet 3. mars 2022.
<https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0163443713501930>.
- Mutz, Diana C. 2006. *Hearing the Other Side: Deliberative versus Participatory Democracy*. Cambridge University Press.
- Müller, Philipp, Christian Schemer, Martin Wettstein, Anne Schulz, Dominique S. Wirz, Sven Engesser, og Werner Wirth. 2017. «The Polarizing Impact of News Coverage on Populist Attitudes in the Public: Evidence From a Panel Study in Four European Democracies». *Journal of Communication* 67 (6): 968–92.
<https://doi.org/10.1111/jcom.12337>.
- Müller, Philipp, og Anne Schulz. 2021a. «Alternative Media for a Populist Audience? Exploring Political and Media Use Predictors of Exposure to Breitbart, Sputnik, and Co.» *Information, Communication & Society* 24 (2): 277–93.
<https://doi.org/10.1080/1369118X.2019.1646778>.
- Newman, Nic. 2019. «Reuters Institute Digital News Report 2019», 156.
- News, V. O. A. u.å. «WHO: European COVID-19 Mortality to Rise in October, November». VOA https://www.voanews.com/a/covid-19-pandemic_who-european-covid-19-mortality-rise-october-november/6195846.html.
- .VOA . «WHO Head ‘Extremely Concerned’ by Increase in Coronavirus Cases». VOA.. https://www.voanews.com/a/covid-19-pandemic_who-head-extremely-concerned-increase-coronavirus-cases/6198436.html.
- Noppari, Elina, Ilmari Hiltunen, og Laura Ahva. 2019. «User Profiles for Populist Counter-Media Websites in Finland». *Journal of Alternative & Community Media* 4 (1): 23–37.
https://doi.org/10.1386/joacm_00041_1.

- Nygaard, Silje. 2020. «Boundary Work: Intermedia Agenda-Setting Between Right-Wing Alternative Media and Professional Journalism». *Journalism Studies* 21 (6): 766–82. <https://doi.org/10.1080/1461670X.2020.1722731>.
- Næss, Halvor. 2022. «Vi må slutte med massetesting og munnbind». *Resett* (blog). 2. januar 2022. <https://resett.no/2022/01/02/vi-ma-slutte-med-massetesting-og-munnbind/>.
- Page, Scott. 2008. *The Difference: How the Power of Diversity Creates Better Groups, Firms, Schools, and Societies*. Princeton University Press.
- «Racial justice activist hashtags: Counterpublics and discourse circulation - Rachel Kuo, 2018». u.å. . <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/1461444816663485>.
- Radnitz, Scott, og Patrick Underwood. 2017. «Is Belief in Conspiracy Theories Pathological? A Survey Experiment on the Cognitive Roots of Extreme Suspicion». *British Journal of Political Science* 47 (1): 113–29.
- Rauch, Jennifer. 2007. «Activists as Interpretive Communities: Rituals of Consumption and Interaction in an Alternative Media Audience». *Media, Culture & Society* 29 (6): 994–1013. <https://doi.org/10.1177/0163443707084345>.
- . 2015. «Exploring the Alternative-Mainstream Dialectic: What “Alternative Media” Means to a Hybrid Audience: Exploring the Alternative-Mainstream Dialectic». *Communication, Culture & Critique* 8 (1): 124–43. <https://doi.org/10.1111/cccr.12068>.
- Redaksjonen. 2021. «Tror ikke på Covid-19: – Mye feilinformasjon, rykter og konspirasjonsteorier i innvandremiljøene». *Resett* (blog). 20. april 2021. <https://resett.no/2021/04/20/tror-ikke-pa-covid-19-mye-feilinformasjon-rykter-og-konspirasjonsteorier-i-innvandremiljoene/>.
- Regjeringen.no. 2021. «Vaksiner mot covid-19 - koronavaksine». Redaksjonellartikkel. Regjeringen.no. regjeringen.no. 18. januar 2021. <https://www.regjeringen.no/no/dokumentarkiv/regjeringen-solberg/andre-dokumenter/koronasituasjonen-2021/vaksiner-mot-covid-19/id2783266/>.
- Regjeringen.2022. «Tidslinje: myndighetenes håndtering av koronasituasjonen». Tidslinje. Regjeringen.no. regjeringen.no. 12. februar 2022. <https://www.regjeringen.no/no/tema/Koronasituasjonen/tidslinje-koronaviruset/id2692402/>.
- Resett «Resett opp 38 prosent: Nesten 700.000 unike lesere i januar! | Resett». 2020 <https://resett.no/2020/02/02/resett-opp-38-prosent-nesten-700-000-unike-lesere-i-januar/>.
- Resett «Resett gjør kommentarfeltet eksklusivt for abonnenter | Resett». Åpnet 20. mars 2022. <https://resett.no/2022/03/18/resett-gjor-kommentarfeltet-eksklusivt-for-abbonnenter/>.

- Resett «Resett-plakaten». u.å. *Resett* (blog). Åpnet 4 mai 2022.
<https://resett.no/resett-plakaten/>.
- Reuters. 2021. «Fact Check-No Evidence Spike Proteins from COVID-19 Vaccines Are Toxic», 15. juni 2021, pargr. Reuters Fact Check.
<https://www.reuters.com/article/factcheck-vaccine-safe-idUSL2N2NX1J6>.
- Roberts, Margaret, Brandon Stewart, Dustin Tingley, Christopher Lucas, Jetson Leder-Luis, Shana Gadarian, og Bethany Albertson. 2014. «Structural Topic Models for Open-Ended Survey Responses». *American Journal of Political Science* 58 (mars).
<https://doi.org/10.1111/ajps.12103>.
- Rooke, Martin. 2021. «Alternative Media Framing of COVID-19 Risks». *Current Sociology* 69 (4): 584–602. <https://doi.org/10.1177/00113921211006115>
- Rydgren, Jens, red. 2018. *The Oxford Handbook of the Radical Right*. New York: Oxford University Press.
- Schulze, Heidi. 2020. «Who Uses Right-Wing Alternative Online Media? An Exploration of Audience Characteristics». *Politics and Governance* 8 (3): 6–18.
<https://doi.org/10.17645/pag.v8i3.2925>.
- Schwarzenegger, Christian. 2021a. «Communities of Darkness? Users and Uses of Anti-System Alternative Media between Audience and Community». *Media and Communication* 9 (1): 99–109.
- Services, Ministry of Health and Care. 2020. «Timeline: News from Norwegian Ministries about the Coronavirus Disease Covid-19». Tidslinje. Government.No. regjeringen.no. 13. mars 2020. <https://www.regjeringen.no/en/topics/koronavirus-covid-19/timeline-for-news-from-norwegian-ministries-about-the-coronavirus-disease-covid-19/id2692402/>.
- Silber Mohamed, Heather, og Emily Farris. 2019. «‘Bad Hombres’? An Examination of Identities in U.S. Media Coverage of Immigration». *Journal of Ethnic and Migration Studies* Forthcoming (februar). <https://doi.org/10.1080/1369183X.2019.1574221>.
- VG. «Slik stenges Europa ned for andre gang». 2020. <https://www.vg.no/i/6zjM7e>.
- «Snapshot». u.å. VOANEWS. https://www.voanews.com/a/covid-19-pandemic_who-european-covid-19-mortality-rise-october-november/6195846.html.
- Solheim, Øyvind Bugge. 2021. «Hvem leser alternative medier?».
- Stiernstedt, Fredrik. 2014. «Introduktion Til Mediekritikken». In *Mediekritik*.
- «The Alternative Media Handbook | Kate Coyer, Tony Dowmunt, Alan Fountain». u.å.
<https://www.taylorfrancis.com/books/edit/10.4324/9780203821213/alternative-media-handbook-kate-coyer-tony-dowmunt-alan-fountain>.

- «The Great Reset Conspiracy: How it Spread in the Netherlands». u.å.
<https://www.visionofhumanity.org/the-spread-of-the-great-reset-conspiracy-in-the-netherlands/>.
- The Oxford Handbook of the Radical Right*. 2018. *The Oxford Handbook of the Radical Right*. Oxford University Press.
<https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780190274559.001.0001>.
- Thorbjørnsrud, Kjersti, og Tine Ustad Figenschou. 2020. «The Alarmed Citizen: Fear, Mistrust, and Alternative Media». *Journalism Practice*, oktober, 1–18.
<https://doi.org/10.1080/17512786.2020.1825113>.
- Tiffany, Kaitlyn. 2020. «Something in the Air». *The Atlantic*. 14. mai 2020.
<https://www.theatlantic.com/technology/archive/2020/05/great-5g-conspiracy/611317/>.
- Toepfl, Florian, og Eunike Piwoni. 2015. «Public Spheres in Interaction: Comment Sections of News Websites as Counterpublic Spaces: Public Spheres in Interaction». *Journal of Communication* 65 (3): 465–88. <https://doi.org/10.1111/jcom.12156>.
- . 2018. «Targeting Dominant Publics: How Counterpublic Commenters Align Their Efforts with Mainstream News». *New Media & Society* 20 (5): 2011–27.
<https://doi.org/10.1177/1461444817712085>.
- «Understanding mRNA COVID-19 Vaccines | CDC». u.å.
<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/vaccines/different-vaccines/mrna.html>.
- Vieten, Ulrike M. 2020. «The “New Normal” and “Pandemic Populism”: The COVID-19 Crisis and Anti-Hygienic Mobilisation of the Far-Right». *Social Sciences* 9 (9): 165.
<https://doi.org/10.3390/socsci9090165>.
- Warner, Michael. 2002. «Publics and Counterpublics». *Public Culture* 14 (1): 49–90.
<https://doi.org/10.1215/08992363-14-1-49>.
- «What is the Great Reset - and how did it get hijacked by conspiracy theories? - BBC News». <https://www.bbc.com/news/blogs-trending-57532368>.
- WHO. «Munich Security Conference». 2020
<https://www.who.int/director-general/speeches/detail/munich-security-conference>.
- Winter, T., B.C. Riordan, D. Scarf, og P.E. Jose. 2022. «Conspiracy beliefs and distrust of science predicts reluctance of vaccine uptake of politically right-wing citizens». *Vaccine* 40 (12): 1896–1903. <https://doi.org/10.1016/j.vaccine.2022.01.039>.
- Wollebæk, Dag, Audun Fladmoe, Kari Steen-Johnsen, og Øyvind Ihlen. 2022. «Right-wing Ideological Constraint and Vaccine Refusal: The Case of the COVID-19 Vaccine in

- Norway». *Scandinavian Political Studies* 45 (2): 253–78. <https://doi.org/10.1111/1467-9477.12224>.
- Wood, Michael J., Karen M. Douglas, og Robbie M. Sutton. 2012. «Dead and Alive: Beliefs in Contradictory Conspiracy Theories». *Social Psychological and Personality Science* 3 (6): 767–73. <https://doi.org/10.1177/1948550611434786>.
- Wu, Katherine J. 2020. «With ‘Cure’ Comment, Trump Exaggerates Known Benefits of Another Covid-19 Therapy». *The New York Times*, 8. oktober 2020, paragr. Technology. <https://www.nytimes.com/2020/10/08/technology/trump-covid-cure.html>.
- Wyatt, Wendy N. 2007. «Critical Conversations: A Theory Of Press Criticism». *The Hampton Press Communication Series*.

R-script:

R-Script gis ved forespørsel til : shayan.wasta@hotmail.com